

Sculp. a. J. B. Schmitt. Del. a. J. B. Schmitt. In. P. B. Schmitt.

Antonius Martinus & Consiety
Genia

ANT. MART. SLOMŠEKA

zbrani spisi.

Perva knjiga:

P E S M I.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Antonius Martinus & Com.

ANT. MART. SLOMŠEKA

zbrani spisi.

Perva knjiga:

P E S M I.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomšekove

P E S M I.

Zbral, uredil in izdal

Mih. Lendovšek.

Slomšekovih zbranih spisov:

Perva knjiga.

1876.

Natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovcu.

Ca 3216/1

P 11235/1

17.057 D

18. 7. 1955.

Nagovor.

(Slomšek v „Šoli“ l. 1853.)

Vse stvari po svoji šegi Bogu čast in hvalo pojó. Vrelci po kamenji rožljajo, ter šumljajo slavo Bogu; velike reke po svojih potokih hruščijo in slavijo vsemogočnega Stvarnika, kateri jim toliko moč daja. Pohleven veterc, ki po drevji pihlja, kakor mogočen vihar, kateri po gorah doni in drevje priklanja, Boga časti. Grilče se na solnci ogreva in svojemu Stvarniku hvalo kriči, da ga živi; še lepše mu ptičice pod nebom veselo pojó: škerjanček na polji, gerlica po zelenem logu po dne, slaviček po noči; najlepše pa angelci v svetem raji Večnemu sveto pojó. Kako bi človek, venec vseh stvari na svetu molčal? Zakaj bi otrok božji veselo ne pel?

Radi bi peli mladi Slovenci in Slovenke, Bog, da bi znali! Česar človek ne zna, se mora učiti; tudi šola veselega petja mora biti pri peštenih, dobrih ljudeh. Nate jih toraj čednih pesmic lično zberko za šolo in za dom. Radi se jih učite, pa še rajši popevajte jih,

si polepšati svoje življenje, si poslajšati svoje veselje, pa tudi olajšati svoje terpljenje. Vesela pesem žalostno serce ovedri — mila pesem ohladi njegove rane. Lepa pesem je božji dar.

Nate šopek zbranih pesmij tudi Vi, učitelji blagi, naše mladine prijatelji blagi! Vašemu težavnemu poklicu zelen rožmarin! Hočete šolo z lepim petjem greti, bodo Vam deca veselo v šolo hodili, in se radi učili; veliko bolj lahko Vam bo. Dobra volja potrebuje dobrega vina, da jo oveseli, dobra šola pa lepega petja, da jo oživi.

Bog pa, dobri Oče pravega veselja, nam daj veliko veselih dnij doživeti, po tem življenji pa Njemu z angeli peti večno slavo in čast!

Pesmij sladki glas.

(Slomšek v Drobšt. l. 1847.)

Slajše reči na svetu ni, kakor je pesem lepa. Milo mati poje, ki ziblje dete svojc; med pesmijo dete mehko zaspi. S petjem si otroci kratek čas delajo, kadar veselo procesijo peljajo; ne vejo za revščino tega sveta. Dobre volje si kmetič žvižga in poje, orač na polji, kosec na travniku. V pesmih ne čuti težavnega dela. Prepeva si rokodelec med svojim orodjem, in delo mu teče izpod rok gladko, kakor vesela pesem iz serca.

Pevaje gredo serčni vojščaki nad sovražnika v boj; v pesmih jim raste serce. Pevce in pevke imenitna gospoda ima, da ji vberajo zložne pesmi na gerli dve, na tri ino štiri, kakor se ji poljubi. V samoti si poje popotnik, da ga ni strah; poje v vôzi jetnik, bolnik na postelji svoje dolge noči, ter si žalosten sirotej kalno serce vedri. V svetih pesmih se molitva pobožnih kristjanov k nebesom vali; zdaj v lepi procesiji pobožnega petja serce kipi. Ni gostije, ni sedmine, ni poštene družine, kder bi čedne pesmi ne bilo. — In tako je prav;

saj tudi ptičica poje; kaj bi človek ne pel!
Pesmi le tamo slišati ni, kder ni poštenih ljudi.

Ni jih pa tudi na svetu ljudi, ki bi rajši
peli, kakor Slovenci, in lepšega dara ne vem,
kakor jim čedno pesmico dati. Rečem, da je
vreden sto centov zlata, ki nam da lepo novo
pesem, naj bo zdravička, ali pa sveta, da je
le vneta, brez vsega greha. Kdor kako lepo
pesem zna ino jo zapoje, se več obrajta pri
poštenih ljudeh, kakor on, ki piti kupuje. Lepa
pesem je zlata, draga reč.

Kakor lani, nate tudi letos za poskušnjo
nekoliko novih pesmic. Dam, kar imam. Bojo
mladi pevci staremu lepših pesmij poslali, bomo
tudi lepših za prihodnje leto dali vsem ljubim
Slovenem ino Slovenkam, ki so dobre volje
ino pa poštenega serca.

Životopisne čertice,

povzete iz Fr. Kosarjevega životopisa v Drobt. I. 1863.

Rodil se je Anton Martin Slomšek na Slomu, prijaznem griču pon'koveške župnije (postaja: Pon'kva — Ponigl na južni železnici) dne 26. novembra l. 1800; jegovi stariši so bili prostega, kmečkega stanu, precej premožni.

Pervi poduk v šolskih predmetih dobival je od takratnega kaplana na Pon'kvi, g. Pražnikarja.

O veliki noči l. 1814 stopil je v tretji razred nemških, v jeseni t. l. pa v prvi razred latinskih šol v Celji.

V Ljubljani, v Senji na Dalmatinskem in v Celovcu je dokončal latinske šole.

L. 1821. je stopil v celovško duhovnico. Po doveršenem tretjem letu bogoslovskih šol prejel je zakrament sv. reda dne 8. septembra l. 1824.

V jeseni l. 1825 je nastopil kaplansko službo pri sv. Lovrencu na Bizeljskem. L. 1827 je bil prestavljen k Novicirkvi blizu Celja.

L. 1829 mu je bila izročena služba duhovskega voditelja ali špirituala v celovski duhovnici.

L. 1838 postal je nadžupnik, dekan in nadzornik ljudskih šol v Vuzenici; mesca avgusta

l. 1844 pa korar stolne cirkve v Šent-Andreji in viši ogleda šol cele škofije.

Mesca aprila l. 1846 nastopil je celjsko opatijo.

Mesca maja l. 1846 je bil izvoljen za lavantinskega knezoškofa, dne 5. julija t. l. pa je bilo slovesno posvečevanje novo izvoljenega škofa.

L. 1851 je osnoval bratovščino sv. Cirila in Metoda.

L. 1859 prestavil je sedež lavantinske škofije iz Šent-Andreja na Koroškem v Maribor na Slovensko-Štajarskem.

O binkoštih l. 1862 podal se je v Rim.

Dne 24. septembra l. 1862 je v Mariboru mirno v Bogu zaspal. Nja telesni ostanki počivajo na mestnem mariborskem pokopališči.

Kmalu po njegovi smerti začelo se je po vseh slovenskih deželah nabiranje denarnih doneskov, naj bi se nja prevelikim zaslugam postavil dostojen spomenik. V Mariboru osnoval se je poseben „odbor za stavljenje Slomšekovega spomenika,“ ki bo pa še le l. 1876 doveršil svoje delo — če ga bode resen?

Beseda urednikova.

Dne 24. septembra t. l. minolo bode štirinajst let, kar je preblago Slomšekovo serce nehalo biti za blagor slovenskega naroda. Skrajni čas je, da se začne delo, ki bi imelo biti že davno dogotovljeno: zbiranje in uređjeno izdavanje Slomšekove literarne zapuščine. Istina! drugi narodi svoje vele može drugače časté, kakor mi Slovenci.

Neumorno je delal Slomšek več ko trideset let svojega življenja na polji slovenskega slovstva (primeri dodatek na konci knjige), a vendar množina naših književnikov o njem, kot pisatelju, še pravega pojma nijma; o njem, kot priljubljenem narodnem pesniku le malokaj ve; in se mu v literaturi slovenski ne odkazuje tisto častno mesto, katerega si je zaslužil, in katero mu po vsem pravu pristojaja! In temu nij čuda! V mnogih, premnogih knjigah, katerih pred oči dobiti nij več lahko, Slomšekovi spisi raztepeni ležê, in ta raztresenost je kriva, da jihove vrednosti prav ne poznamo, da jih ne cenimo po zasluženji.

Slomšekovi prijatelji in osobni znanci ginejo drug za drugim — Stojan, Pikel, Val. Orožen, Mat. Vodušek, Rozman — in v kratkem ne bode njegovih sovremenikov nobenega več, in marsikatera stvar njegovega slovstvenega delovanja ostala bode v vedno temo zakrita. Kako težko je že sedaj, v dvomljivih rečeh dobiti povoljnega

razjasnila, to sem pri zbiranji pesmij dosti bitko občutil!*)

Vse to prizadevalo je mojemu sercu bitko bol, in vedno mi je nek notranji glas velel: ker drugi nočejo — začni, poskusi pa ti!

Sad mojega pervega truda leži pred Teboj, predragi čitatelj: Slomšekove pesmi! Ali so vse, kolikor nam jih je rodilo njegovo blago in žlahno serce, ne upal bi si nikakor terditi; le toliko Ti jih podam, kolikor mi jih je možno bilo nabrati.

Razdelil sem jih po Slomškovem navodu. Glej Drobtnice l. 1846, 1847 in „Šolo“.

Tu pa tam sem kde kako verstico nekoliko ogladil,**) kar mi gotovo nihče v greh štel ne bode; saj se menda tisti, ki od lepe podobe, ali od krasnega kipa prah odstrani, ne pregreši zoper

*) Gl. „Kos bibliografije“ opazko 2 str. 231.

***) Nekatero bolj znatno spremembo izvirnika naj tukaj zaznamovane stojé:

V pesmi broj 6. str. 8. se bere prva kitica v izvirniku takole:

V nebesih sim doma:
To meni pravita
Zemlja ino nebó,
In vsaka stvar lepó.

br. 8. str. 10. verste 5—8 v izv.

Kdo reče burji silo vihrat?
Nam tiho zimo kdo perpelja?
Kdo toplo leto zopet nam da?

v. 14. Kdo vkaže zvezdam milo igrat?

v. 29, 30. Vse to je vstvaril naš dober Bog,

On mili oče pridnih otrok.

br. 9. v. 21. str. 12. v izv. V cerkvi prebiva Bog pri nas.

br. 12. v. 1. str. 14. v izv. Dvoje oči imam.

br. 14. str. 18. v. 4. Dokler jih spet vigred obudi.

v. 10. Prit' na polje nas povabijo.

v. 12. Se z njimi veselit nas kličejo.

v. 13—16. Kdo rožice tako lepo nasadil?

Kdo jih po zimi tak zazibal je?

Kdo jih spomlad je vstajati navadil?

Kdo jih poliva zale rožice?

v. 17—20. Nebeški Oče rožice oblači

In jih otrokam za veselje da;

Nobeno naj jih ne potlači,

Ponidama nikar ne potepta.

umotvornika! Tudi nekatere stareje slovniške oblike sem spremenil, in to z mirno vestjo; ker nam vsem je znano, kako skerbno je Slomšek z jezikoznanstvom napredoval. To nam dovolj pričajo njegovi spisi v poznejših tečajih Drobotnic. Veleč. g. Hašnik mi je pisal, da se dobro spominja, kako je Slomšek pri neki priložnosti v Celji v pričo g. dr. Jan. Bleiweisa tožil, „da če le en teden ne bere slovenskih časnikov, se mu zdi, da je že daleč zadi zaostal“.

Dodal sem vsaki pesmi leto, v katerem je bila prvič tiskana; pri nekaterih dalo se je lahko tudi določiti, v katerem letu so bile zložene, kar je s pristavkom „zlož.“ zaznamovano. To sem

Ravno v tej pesmi je zaradi neenakosti verzov treba bilo še več takih manjših sprememb. Izvirnik se nahaja v Drobot. 1847 str. 202.

br. 34. str. 33. v. 17 — 20 v izv.

Pri nogah mravlje lazijo,

Z njim hoča govoriti;

„Me praznovat ne vtegnemo“ —

In mormo pridne biti.

v. 22. Z njim rada govorila.

br. 35. str. 35. v. 4. Tudi k domu ne vem kom.

br. 39. str. 44 v. 13, 14. v izv.:

Pravjo nam, da v svetim raji večna luč le svetla bo.
v. 11. 12. str. 46.

Enkrat angelci v nebesih brunnim peli bodejo.

br. 51. str. 60 v. 2. Pred ognjam vas Bog ovari.

br. 53. str. 61. predzadnji verz:

Na našim pokopi vsajena naj bo.

br. 54. str. 62. v. 8. Ki gvant 'z domače preje ma.

v. 11. Je predla ino štrikala.

br. 56. str. 65. v. 13, 14. K očetovmu svarjenju

Sem terdovraten bil,

br. 57. str. 67. v. 5. Na stare leta cel sromak,

v. 19. V potrebnih rajtingah neznan.

str. 69. v. 5, 6. od zgoraj: Alj bil je te njegov oštér

Velik lažnivec in golfér.

br. 65. str. 83. v. 7. Po svetimu Miheli

Tergatev dobra je,

O svetimu Martinu

Pa vince kersti se.

br. 68. str. 85. v. 1, 2. Bomo pili Šentjanžovco

Za srečno, lahko rajžico.

storil, da vsakdo lahko spozna, kako gladko je tekla Slomšeku slovenska beseda že v taistih časih, ko so bili slovenski pisatelji še jako redki, in da tudi o njem veljajo Vodnikove besede:

*Kdo rojen prihodnjih
Bo meni verjel,
Da v letih nerodnih
Okrogle sem pel?*

Na konci knjige našel bodeš, dragi bralec! poskus bibliografije po Slomšeku izdanih del — poskus pravim, ker kljubu vsemu in dolgemu prizadevanju, mi nij bilo moči, v tem oziru kaj popolnega sestaviti. Le začetek je storjen in pridjan, največ zaradi tega, da se vsakdo lahko prepriča, kako da je bilo Slomšekovo slovstveno delovanje v resnici neumorno!

- v. 5, 6. Jezusa kušnil in objel
Njega bom za tovarša vzel.
- br. 69. str. 88. v. 8, 9. Sonce te je hotlo spečiti,
Morla sim v pomoč pritečiti.
- br. 70. str. 89. v. 3, 4. Ker zemlja nas bode zakrila,
Tud nas se naj spomnjo tako.
- br. 77. str. 97. v. 10. Za zjaka jo je mela.
- br. 79. str. 99. v. 17, 18.
Verh sterme gore težko persopiha,
Nevsmileni vihar njo hudo viha.
- v. 3, 4. od spod.: Če najdeš ljubi dom u nizkim stani,
Le zadovoljen srečo si ohrani.
- br. 80. str. 100. v. 15. On štimanke ne pogleda.
- br. 84. str. 104. v. 11—16.
Otroka v šolo jas za to ne dam,
De bi ga v strahu meli, alj pa topli tam:
Tako neumna mati govori
In bedast oče ji tud poterdi.
Otroci za pečjo izrastejo,
Pa srovi ko železo rjavi so.
- v. 19—22. Hudobe in razvade morjo se odbit
In lepih čednost se otroci naučit!
Kar se v otročjih letah zamudi,
Ni za popraviti vse žive dni.
- br. 85. str. 107. v. 17, 18. V ljubim miru Njim kraljevati
Bog miru in sprave daj
- br. 87. str. 109, v. 1, 2. Ti svetla zvezda, Vodnik moj,
Si dalč pred meno hodil,
str. 110. v. 11. Slovenšna bliša in časti
- br. 90. str. 114. v. 6. Nam minjočnost oznanuje;

Hvalil Slomšekovih pesmij ne bom, in knjige svoje ne dolgo priporočal: ker vrednosti zlata in dragocenih biserov nij treba povzdigovati. Toliko vem, da kdor koli ima serce na pravem mestu, bode te pesmi z veseljem bral, in občutil plemeniti, blažilni duh, katerega so polne. To je Slomšekovih pesmij nedosegljiva posebnost, da nas skoraj vsaka izmed njih povzdiguje v nadzemeljske visočine!

Čisti znesek knjige obernil se bode za izdavanje ostalih Slomšekovih spisov: basnij, prilik, povestij, životopisov, pridig, raznih spisov, pastirskih listov i. t. d. katere mislim zaporedoma pripraviti za natis, samo če se bode našlo dovoljno število kupcev. Basni, prilike in povesti izidejo lahko še to leto!

str. 115. v. 5. Zvezda zvezdi pot nahaja;

v. 33 — 36. Nas sromakov vse težave,
Vsih nesreč nevsmilen grom,
Vsih britkost grozenske strele,
Našga života strašni lom. —

br. 92. str. 119. v. 9. Ravn tak strašno serce peče. —

str. 119. prva od spod.: Skuz življenje grešno je.

str. 120. v. 13 — 17.

Berš cvetni (žegnan) les žena peržiga,
In dim se na kviško povzdiga;
Vremena pa ne spreoberne; —
Molitev le hudo odverne. —

str. 126. v. 8 — 10.

De skuz kratko poterpljenje
Enkrat lepši bo življenje
Tvoje le.

str. 126. v. 13. — 16. Lepo zvedrilo

Se je nebó,
Sonce odkrilo
Sija lepó.

br. 93. str. 127. v. 1. Zilast hram že vsajen čaka

v. 4. Kaj en človeče naredi;

str. 129. v. 9. Med rožcam' jiše skriven sled

str. 129 v. 26, 27. Tam, kjer se krepko z mehkim spaja,

In močno rahl'mu roko daja,

" " v. 32, 33. Lepo rože razcvetijo

Res nevesti glavčico,

str. 130. v. 27. 28. Skuz njo še le zda

Dobiček moža.

Zatoraj prosim svoje ljubljene prijatelje in vse druge slovenske rodoljube, naj blagovolijo nazoče pesmi vsak po svoji moči razširjevati med slovensko ljudstvo.

Konečno izrekam vsem gospodom, ki so me pri zbiranju teh pesmij koliko toliko podpirali, svojo preserčno zahvalo, in ne morem inace, nego da izmed njih tukaj javno imenujem: velečast. gg. kanonika Fr. Kosarja, župnika Jož. Hašnika in Virka in prof. Iv. Skuhalo.

V Ptuiji mesca maja 1876.

Mih. Lendovšek,

kaplan in katehet.

br. 97. str. 149. v. 23. Naj te hvaljmo vsi kristjani.

br. 99. str. 153. poslednji dve:

Kako skerbite, kak modro hišujte,
Sebe in svoje zveličat' — tu čujte.

br. 104. str. 162. v. 1. Oče naš, ki v nebesih si,
v. 13. Varji skušnjav nas vsaki čas;
str. 163. v. 1. 2. Gospod je s teboj, žegnana

Si ti med vsim ženami.

br. 113 str. 184. prva kitica se v izv. glasi:

Vesel' se zemlja in nebó,
Z meno prepevaj prav lepó:
Prelepo pesem Jezusu
Mojmu ljub'mu ženinu.

Že iz teh navedenih sprememb je razvidno, da sem le malokaj popravljaj, in to le samo tam, kder se je lehko dalo storiti. Mislim, da ko bi Slomšek danes še živel, ne bilo bi mi težko od njega samega zadobiti popolno odobrenje za vse to, kar sem predrugačil. Prim Fr. Kosar „Anton Martin Slomšek“ str. 294, kder se o slavnem pokojniku bere: „Er ertrug es ganz gerne, wenn man an seinen Manuscripten Veränderungen und Verbesserungen anbrachte; und gab er Jemanden ein Manuscript zur Revision, — was nicht selten geschah — so war er unwillig, wenn er gar keine Correctur angebracht fand; er meinte, nicht seine Person, sondern die Sache sei zu berücksichtigen. Als Jemand an einem, dem Ministerium vorgelegten Werke einige Mängel hervorhob, schrieb er alsogleich zurück: „Ferne sei von mir jede eigensinnige Rechthaberei... Jeder besseren Ueberzeugung unterwerfe ich mich mit Freude und bitte, dass die gerügten Mängel durch Professor Dr. M. verbessert und das Buch vollkommen brauchbar gemacht werden wolle. Dieses allein wünsche und suche ich.“

Slomšekove pesmi.

*Slovenska gerlica
V domačem logu rahlo poje,
In vabi pevati
Vse brate ino sestre svoje.¹⁾*

l. 1846.

1. Iskrenim Slovencem.

~~~~~

*Veselo novo leto Vam,
Vi vsi Slovenci mladi!
To betvo pesmic Vam podam,
Ki ste za pesmi radi.*

*Se gerlo mi postaralo,
Ne morem gladko peti;
Da vmerla gerlica ne bo,
Imate Vi začeti.*

*Budite s petjem svoj sorod,
Naj se v omiko žene!
Obhajajte veseli god
Sloven'je oživljene!*

l. 1852.

I.
Pesmi veselih otrok.

—o—

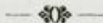

2. Ljubim materam.

*Preljube matere,
Ki svoje ljubčke dojite,
Z milimi pesmimi
Jih rade tud' razveselite:*

*Kar mleko materno
Za njihovo teló,
Naj mila pesem bo
Za dušo njihovo.²⁾*

l. 1846.

3. Mati pri zibeli.

Ajaj, ajaj ljubček moj!
 Dete trudno si nicoj;
 Ajaj, ajaj, dete moje:
 Ziblje mati ino poje.

Pridi, pridi gerlica,
 Boš mi dete zibala,
 Dete moje mehko spalo,
 In ne bode se jokalo.

Zvunaj lepo jagnjiče,
 Jagnje lepo belo je;
 Jagnje bode priskakljalo,
 Moje dete pozibalo.

Lepe rožice cvetó,
 Belo in pisano;
 Jutre bova zgodaj vstala
 Bova lepe rož'ce brala.

Priletite angelci,
 Vi nebeški družjeji;
 Bote dete mi var'vali,
 Njemu sladko spanje dali.

Kadar pridno dete spi,
 Ljubi Bog nad njim bedi,
 Kadar dete tiho aja,
 Bog mu sladke sanje daja.

Ajaj, ajaj, detece,
 In ne žali matere!
 K sebi te ne bodem djala,
 Bog ne daj, da b' te zaspala.

l. 1846.

4. Dobro jutro.

Dobro jutro! spet živim,
Tiha noč minila;
Jutra se razveselim,
Luč se ponovila.

Petelinček me budi,
Puti se tud' švara;
Hitro vstati mi veli,
Zaležuhe kara.

Ptičice že pojejo,
Stvarnika častijo,
Me moliti kličejo
Ino pet' učijo.

Ljubi Bog! zahvalim te,
Da si me ohranil,
Prosim, da boš dalej še
Hudega me branil.

Dobro jutro, mamica!
Bote pape dali:
Za kosilce dobrega
Kaj ste nam skuhalo?

Belo hočem se umiti,
Čedno dete biti;
Vmazano ne smejem prit',
K mizi ne hoditi.

Hvala Bogu, lepo je,
Zdravo in veselo,
Toplo sije solnčice;
Pojdemo na delo!

5. Angel varih.

Po sveti angel hodi,
 Ne vidi ga oko;
 Pa vendar tebe vodi,
 In varje te lepo.
 V nebesih angel je doma,
 Nebeški Oče pošlje ga.

On v vsako hišo pride,
 Če tud' zaperta je,
 In otrok mu ne vjide,
 Naj ravno skrije se.
 Odene tebe, ko zaspiš,
 Odkrije, ko se prebudiš.

Doma, kakor na poti,
 Je angel varh s teboj;
 Za mizo, kakor v koti,
 Te vidi angel tvoj.
 Oh ne razžali angela,
 Ki tebe tol'ko rad ima.

Tvoj angel te odeva,
 Kadar po noči spiš;
 Po dnevi te ogreva,
 Da kašlja ne dobiš.
 Si dete dobre volje ti,
 Se angel s tebo veseli.

Pa angel gre k Očetu,
 In vse Bogu pove,
 Če otrok na tem svetu
 Prav priden, dober nè.
 Oh dete! vbogaj prav lepó,
 Da angel tebe hvalil bo.

l. 1846.

6. Kde sem doma?

V nebesih sem doma:
 To glasno pravita
 Mi zemlja in nebo,
 In vsaka stvar lepo.

V nebesih sem doma:
 Nisem tega sveta;
 Nebes se veselim,
 V nebesa prit' želim.

V nebesih sem doma:
 To glasno pričata
 Mi solnce, mesec bled,
 In vsake zvezde sled.

V nebesih sem doma:
 Kder družba 'zvoljena
 Se skupaj veseli
 In k sebi me želi.

V nebesih sem doma:
 Svet sreče mi ne da,
 Za me vsa zemlja le
 Dežela ptuja je.

V nebesih sem doma:
 Tam Jezus krono da,
 Tam je moj pravi dom,
 Kder večno srečen bom.

l. 1846.

7. Nebeške bukvice.

Poglej na jasnem nebu
Prelepe bukvice:
Zapisane pismenke
So svitle zvezdice.

Sam Bog jih je napisal
Na neba širok zid,
Jim dal svetlobo tol'ko,
Da jih vsak brati vid'.

V nebeških bukvah bere
Mogočnost božja se,
Modrost ino dobrot
Zapisana v njih je.

V teh božjih bukvah vidim
Preljub' Očetov dom;
Tud' steze lahko berem,
Po katerih srečen bom.

Veselo pregledujem
Goreče pisanje,
Ki me tak' lepo vabi,
Povzdigniti serce.

Povzdignit' svoje želje
Iz zemlje do nebes,
Nad zvezdami iskati,
Kar srečno st'ri za res.

Oh zvezde le svetite
Revnim popotnikom,
Bogu lepo služite,
Vzdigujte serce nam!

Se bomo ločili
 'Z sedanjega svetá,
 Se bomo povzdignili
 Nad zvezde do Boga.

Tam bomo večno brali
 Veliko božjo čast,
 Hvalili in častili
 Boga čudno oblast.

Visoko mi nad vami,
 O lepe zvezdice!
 Globoko ve pod nami
 Se bote svetile.

l. 1848.

8. Kdo je naučil?

Kdo je naučil ptičice pet' ?
 Kdo jih navadil hitro letet' ?
 Kdo dal jelenu urne noge ?
 Da po planini, kakor blisk gre.

Kdo da vetrovom močno pihat' ?
 Burji veleva silno vihrat' ?
 Tiho nam zimo kdo pripelja ?
 Toplo kdo leto zopet nam da ?

Vrelcem kdo pravi rahlo šumet' ?
 Hitrim potokom po bregih dret' ?
 Reke kdo goni, vel'ke vode ?
 Kdo jih izliva v strašno morjé ?

Kdo daja solncu, svet osijat' ?
 Zvezdam vkazuje milo igrat' ?
 Kdo je olepšal jasno nebo ?
 Zemljo pogernil kdo je tako ?

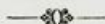
Kdo je nad nami nebo razpel?
 Polžeku hiško kdo je zadel?
 Kdo je naučil pajeka prest' ?
 Pridne bučel'ce sterdi nanest'?

Kdo te je stvaril dete mlado?
 Kdo ti dal dušo ino telo?
 Kdo ti da kruha, kdo ti da pit' ?
 Kdo ti da, zdravja se veselit' ?

Vsegamogočni, ki zagermi,
 Da se nebo in zemlja zmaji;
 On, kateri bliske v rokah ima,
 Pa tudi zemlji dežeka da.

Vse to je storil naš dobri Bog,
 Oče premili pridnih otrok;
 Dušo on našo k sebi bo vzal,
 Truplo ko bode v grobi pepel.

l. 1848.

Kde je ljubi Bog doma? ³⁾

9. Perva.

Kder lepo sveti se nebo,
 Vse jasno milo in lepo,
 Miljonov zvezdic sveti se,
 Kakor najlepše oknice,
 Ondod nas gleda dobri Bog;
 On skerbni Oče vseh otrok
 V nebesih je doma.

Tam, kder po gorah grom buči,
 In po dolinah šum leti,
 Priklanja drevje hud vihar,
 Se trese Njemu vsaka stvar;
 Kder se glasi, On sam Gospod,
 Prijatelj zapuščenih s'rot,
 Je dobri Bog doma.

Tud' tam, kder zvoní pojejo,
 Nas v hišo božjo vabijo,
 Da bi Očeta hvalili,
 Nja navke prav poslušali;
 U cirkvi biva Bog pri nas,
 Posluša naše prošnje glas;
 Bog v cirkvi je doma.

Cel svet scer božji tempelj je,
 Najlepši tempelj pa serce;
 Bog čisto serce izvoli,
 Te prosi ino govori:
 Oj dete! serce meni daj!
 Bom dal za serce sveti raj;
 Naj v serci bom doma.

1. 1846.

10. Druga.

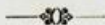
Kde je ljubi Bog doma?
 Tam, kder je nebo razpeto,
 Lepo višnjevo posneto,
 Že veliko jezer let,
 Tamkaj vidiš Njega sled.
 Tam, kder zvezdice migljajo,
 Kakor oknice igrajo;
 Tam je ljubi Bog doma,
 Ki nas gleda in pozna.

Kde je ljubi Bog doma?
 Tam, kder gore zelenijo,
 V nebo glavice molijo;
 Kder po drevji piš šumi,
 Po skalovji grom doni;
 Po planinah in dolinah,
 Po goricah in ravninah,
 Tam je ljubi Bog doma,
 Lehko v serci čutiš ga.

Kde je ljubi Bog doma?
 Čuješ klicati zvonove,
 Čez ravnine in bregove
 Njih premili božji glas
 V hišo božjo kliče nas:
 V cirkvi ljubi Bog prebiva,
 Tam ga verna duša vživa;
 Tam je ljubi Bog doma,
 Tamkaj nam svoj blagor da.

Kde je ljubi Bog doma?
 Tam, kder v persih serce kljuje,
 Tam najrajši Bog stanuje,
 Naše serce je altar,
 Če ga damo Bogu v dar.
 V čistem serci Bog prebiva,
 Ž njim veselje duša vživa;
 Kder je v serci Bog doma,
 Tam se vživa sreča vsa.

l. 1862.

11. Bog za vse skerbi.

Na zemlji miške najti ni,
 Ki bi ne 'mela mamice,
 Da ji prinese škorpice,
 Da rev'ca stradala ne bo,
 Tud' ji postelje posteljco —
 Bog pač za vse skerbi.

Pod nebom tudi tičke ni,
 Ki bi ne 'mela suknjice,
 Prav lepo tople pernate,
 Ki greje ptičico gorko,
 Da hudi mraz je vzal ne bo;
 Njo Oče oskerbi.

Červičeka na zemlji ni,
 Ki bi ne našel kapljice,
 Katere on napije se;
 On najde dosti živeža,
 In lakote še ne pozna;
 Nebeški Atej za-nj skerbi.

Metulj po travnikih leti,
 Obišče svoje rožice,
 Preleta verte in polje,
 Ima žamnato suknjico;
 Lepše, ko dekcle, pisano,
 Ga dobri Oče preskerbi.

Pod solncem stvarce take ni,
 Naj bi še tako mala b'la,
 Pri Bogu ni pozabljena;
 'Ma vsaka svojo hišico,
 'Ma vsaka svojo posteljco:
 Vse ljubi Oče preskerbi.

Glej, moje dete! tudi ti,
 Očeta tam v nebesih 'maš,
 Se Njemu lahko v roke daš;
 Se lahko Njega veseliš,
 Ker v božjih rokah ti živiš;
 On milo tud' za te skerbi!

l. 1846.

12. Pridno dete.

Oči preljube 'mam
 Ki svetlo gledajo
 Zdaj zemljo, zdaj nebó,
 Da lahko vse spoznam.
 Oči so ljubi božji dar;
 Le greha gledati nikar!

Ušesi dve imam ;
 Kar mati rečejo,
 Al' oče barajo,
 Odgovor hitro dam.
 Ušesa so tud' božji dar ;
 Poslušat' greha me Bog var' !

'Mam jezik od Boga,
 Da lahko pojem, govorim,
 Potožim ino zakričim,
 Kder je kaj hudega.
 Obrača se mi jezik rad,
 Pa ne opravljat', ne lagat' !

Imam tud' roki dve,
 Na vsaki roki perstov pet,
 Za pisati in za prijet,
 Prav zdravi ste obé:
 Za delati, ne za igrat',
 Za služiti, ne za jemat' !

Dve nogi tud' imam,
 Da lahko skakam in stojim,
 Od doma grem, nazaj letim,
 Se kamor kol' podam.
 Potepat nikdar se ne grem,
 In škode delati ne smem.

Imam še eno reč:
 Mi v persih kljuje dni, noči —
 Serce, ki ljubiti želi,
 Kar mu je najbolj všeč.
 Naj ljubi ljubega Boga,
 Ki tol'ko me za ljubo 'ma.

l. 1848.

13. Glasni zvonček naše vesti.

Prav glasni zvonček čujem,
 Ki v persih mi zvoni;
 Pogosto preišljujem,
 Kar njegov glas veli.

V skušnjavi zvonček poje
 In terka prav močno:
 Naj varjem serce svoje,
 Da greh ga vjel ne bo.

Skušnjavo če premagam,
 Me hvali zvonček moj,
 Oserči me pred vragom:
 Nikar se ga ne boj!

Grešim, mi zvonček bije,
 In kljuka žalostno,
 Mi noč in dan upije,
 Da storil sem hudo.

Če grehov odpuščanje
 Pri spovedi dobim,
 Si zvončka žalovanje
 V veselje spremenim.

Za lepo zaderžanje
 Veselo mi zvoni;
 Polajša jed in spanje,
 Polepša moje dni.

Bo mojega življenja
 Za goro solnce šlo,
 Veselja, al' terpljenja
 Glas zvonček dajal bo.

In kakor mi zapoje,
 Ko bo življenja kraj,
 Tako plačilo moje
 Bo: pekel ali raj.

Oh zvonček moj premili,
 Kako ti je ime? —
 Glas božji v tvojem krili
 Vest imenuje se.

Ohrani in poslušaj,
 O človek, svojo vest!
 In hude ne poskušaj —
 Gorje! ji priti v pest.

Vse žive dni svarila,
 Te varovala bo;
 Na sodbi govorila
 Za tebe bo lepo.

Sam Bog je zvonček vstvaril,
 Obesil nad serce,
 Da naj bi tebe svaril,
 Pa tudi hvalil te.

Poslušaj to zvonjenje,
 Kdar kol' se oglasi;
 Čuj milo pozdravljenje,
 Tvoj angel varh zvoni.

Le zvoni, zvonček, zvoni!
 Da v grehu ne zaspim;
 Na dobro delo goni,
 Da časa ne zgubim.

In pojdem jaz počivat,
 Mi zvonček sladko poj,
 Po smerti srečno vživat
 Mir večni in pokoj.

l. 1862.

14. Rožice po zimi.

Kde po zimi rožice cvetijo,
Da jih je več na polji videt' ni?
V hladnem krilu zemlje tihe spijo,
Dokler jih spet vigred ne zbudi.

Vse prijazne glavo povzdignile,
Vse rumene, lepo pisane,
Bojo svoje cvetje razgernile,
Ino po otrokih lukale.

Le pogledjte, spet se nam smejijo,
Nas na polje priti vabijo,
Mlado leto je, za to cvetijo,
Ž njimi veselit se, kličejo.

Kdo je rože tak' lepo nasadil?
Kdo po zimi jih zazibal je?
Kdo v spomladi vstajati navadil?
Kdo poliva zale rožice?

Oče večni rožice oblači,
Jih otrokom za veselje da;
Zato jih nobeden naj ne tlači,
In ponidoma naj ne tepta.

Vsako jutro rosa jih napaja,
Žejne zopet se napijejo;
Gorko solnce jim lepoto daja,
Zato nam cvetijo tak' lepo.

V vertu božjem rožice vsajene,
Ljubi ste otroci tudi vi:
O! žlahtneje rož'ce ni nobene,
Ko otroci ste v nedolžnosti.

Rože glej! nam hitro obletijo,
Vsako jesen grejo tihe spat,
Pridni pa otroci zmir živijo,
Bogu večno čast in hvalo dat'.

l. 1847.

15. Božič.

Preljubi sveti Božič ti!
Se tebe veselimo mi;
In jaslice pripravljamo,
Za tebe čedno posteljco.

Sam Bog je tebe nam poslal,
Pa tud' orehov dosti dal;
Jih hoč' mo lepo pozlatit',
In ž njimi tebe počastit'.

Dekleta, izrezlajte le
Iz bele gobe brezove:
Golobci naj se majajo,
Krog jaslic lepo letajo.

Po beršelj fanti pojdemo,
Grozdiče mu pobelimo,
V zelenji mora kotec bit',
Vsa hiša se oveselit'.

Preljubi svet' božični dan,
Otrokom praznik najbolj znan,
Ker Jezusa spoznavamo,
In božje dete molimo.

Preljubi sveti Božič ti,
Naj bomo tvoji brateci,
In tvoje ljube sestrice!
To naša serčna želja je.

Glej otročaji majhni smo,
 Podaj nam svojo rokico,
 Da bomo lepo rastle mi,
 Prav pridni, kakor angelci.

O sveti Božič, praznik naš,
 Ki nam veselja tol'ko daš,
 Ohrani nam veseli čas,
 In hudega obvari nas!

l. 1846.

16. Najbolje vince za otroke.

Najboljše sladko vince
 Za deco belo je:
 Iz pod pečevja zvira,
 Prelepo sveti se.

Po logu tiho teče,
 Živinco napoji,
 Tud' ptičica brez plače
 Si žejo ugasi.

Od tega vinca glava
 Bolela te ne bo;
 Telo bo tvoje zdravo,
 In spanje prav sladko.

Je čista voda zdrava
 Za deco majheno;
 Tak' mislim, da starejim
 Tud' škodvala ne bo.

l. 1862.

17. Jagode in otroci.

Káko prijazno je v logu zelenem!
 Tako veselo ni v hramu nobenem;
 Solnce skoz veje košate svetli,
 Zemlja od jagod rudečih diši.
 Lepe, ko pisanke, vse so rudeče,
 In pa debele, ko rož'ce dišeče.
 Oh kak' prijetno je jagode brati,
 Pa še prijetniše zrele zobati.

Naše ve ljubice, kdo vas je vstvaril?
 Kdo vam dal lepi duh, kdo vas je vsadil?
 Kdo vas polival je, kdo vas oplel?
 Kdo vas pokrival, da mráz vas ni vzel?
 Oče nebeški je jagode vsadil,
 Žlahno jih dišati On je navadil;
 Naj bi učile nas, Njega ljubiti,
 Naj bi nas vabile, Boga hvaliti!

Urno jih tergajmo, jagode drage,
 Hitro nabirajmo polne basage,
 Pa ne pozabimo, kdo nam jih da:
 Hval'mo za jagode ljub'ga Boga!
 Tak' bodo jagode zopet zorile,
 Serce nam ljubice oveselile;
 Bomo rudeče spet jagode brali,
 Bomo tud' Bogu spet hvalo dajali.

l. 1862.

18. V pondeljek pred šolo.

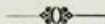
Veselo jutro.

Lepo jutro je,
Svetlo solnčice
Mene razsvetli;
Zarja juterna
Mi veselje da,
V šolo mi veli.

Vse na delo gre,
Mravlje, bčelice,
Gredo živež brat;
Ptičke mi pojo,
Rožice cveto,
Da grem v šolo rad.

V šoli angel moj,
Mi na strani stoj!
Da se prav učim.
Glav'co dobro 'mam
Serce navku dam,
In se veselim.

l. 1851.

19. V pondeljek po šoli.

Lepa zahvala.

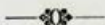
Neskončno vsmiljen dobri Bog!
Ti hočeš hvalo 'meti;
Zasliši glas svojih otrok,
Daj hvalo nam zapeti!

Zahval'mo te za stariše,
 Za ateja in mamó ;
 Pa tudi za učitelje,
 Zahvalo tebi damó.

Za ljubi kruhek in za navk,
 Kater'ga smo zavžili,
 Za ljubo zdravje in opravl,
 Teb' hvala, Oče mili!

Poverni vsem dobrotnikom,
 Ki dobro nam storijo ;
 Zahvale polne serca nam
 Naj Oče! teb' gorijo!

l. 1851.

20. V torek pred šolo.

Vesela šola.

Šola bod' pozdravljena!
 Ti nas veseliš ;
 Si za nas pripravljena,
 Da nas podučiš.
 Skerbno hoč'mo se učit',
 Pridni, pridni hoč'mo bit'.

V šoli noč'mo šepetat',
 Naj vse tiho bo,
 Z nogami ne ropotat',
 Da zaslišimo,
 Kar se lepega uči,
 Mirno vsako naj sedi!

Kol'ko verlih možev je
 V naši šoli b'lo,
 Imenitne ki glavé
 Zdaj po svetu so.
 Zdaj je navka zlati čas,
 Ljubi šolarji, za nas.

Bog daj srečo, dober dan
 Danes šolarjem,
 Naj bo igra zdaj na stran,
 Navk le v skerbi nam!
 Serce, uho in oko
 Navkom posvečeno bo!

l. 1851.

21. V torek po šoli.

Sveta čednost.

Sveta čednost!
 Bodi meni prva vrednost.
 Lepo, čedno naj živim,
 In se tebe veselim.

Vsa lepota
 Je brez čednosti praznota;
 Mlado lice lepo ni,
 Če ga čednost ne svetli.

Čednost mila!
 Ne boš mene zapustila;
 Sveta čednost, ljubim te;
 Sveta čednost, vodi me!

l. 1851.

22. V sredo pred šolo.

Šterta božja zapoved.

Bog pravi: Stariše spoštuj!
 Če dolgo češ živeti;
 Jim dobro z dobrim povračuj,
 Bo dobro ti na sveti.

Kakó skerbijo prelepo
 Stariši za otroke!
 Jih žaliti je pač hudó,
 Jim rane st'ri globoke!

Otroci pridni, šolarji,
 So starišem veselje;
 Le umnost in pa čednosti
 So njih najslajše želje.

Očeta, mater ljubiti,
 Iz serca vsi želimo,
 Se jim lepo prikupiti,
 Le pridno se učimo!

l. 1851.

23. V sredo po šoli.

Mlado drevce.

Prelepo mlado drevčice,
 Ki čedno z meno zrastle je,
 Očetu sad poda;
 So skerbno izredili ga.

Ko mlado drevce, jaz cvetim,
In dobro drevo bit' želim;
Vednosti si nabrat',
Prinesti svetih čednost' sad.

Nerodovito pa drevo
Za večnost bo posekano;
Sadu ki ne rodi,
Se verže v ogenj in zgori.

l. 1851.

24. V četrtek pred šolo.

Veselo serce.

Veselo serce, zbudi se,
Bogu zapoj
Zahvalo, ki ovar'val je,
Te hudega nicoj.

Če ravno otrok terdo spim,
Pa Bog bedi;
Da se veselo prebudim,
Za mene on skerbi.

Za dobro jutro hvalim te,
O ljubi Bog!
Za srečen dan te prosim še;
O varh svojih otrok.

Bo prišla enkrat temna noč,
Življenja kraj,
Dodeli Oče nam pomoč,
V veseli priti raj.

l. 1851.

25. V četrtek po šoli.

Lenuhi potepuhi.

Beži, beži o lenoba!
 V tovaršijo ti ne grem;
 Ti si mladih let gerdoba,
 Terdno se ti odpovem.

Mlade lene in lenuhe,
 Čaka stergani rokav;
 Potepenke, potepuhe
 Bode glad po svetu gnal.

Dobre glave, pridne roke
 Dober oče rad ima;
 Pridne ljubi Bog otroke
 In jim dobro srečo da.

Prava sreča pa lenuha
 Rada hitro zapusti;
 Pridni šolar dosti kruha
 Si za starost oskerbi.

l. 1851.

26. V petek pred šolo.

Sveta modrost.

Ni na svetu boljš'ga blaga,
 Ni nobena stvar tak' draga,
 Kakor sveta je modrost!
 Ona mladih dni lepota,
 Ona starih dni dragota,
 Njo oskerbi si mladost!

Modrih navkov se učiti
 Svetih čednost' osvojiti:
 To mladini da modrost;
 Ona se nam ne postara,
 Tudi tat za njo ne bara:
 Večna njena je vrednost.

Bode enkrat vse minilo,
 Nas posvetno zapustilo,
 Nam ostane še modrost.
 Tam med angeli častila
 Se modrost bo, in delila
 Nam nebeško visokost.

l. 1851.

27. V petek po šoli.

Časa tek.

Kakor kaplja v potok kane,
 Mine čas;
 Naglo kane, pa ne vstane
 Več za nas.

Kakor blisk po megli, šviga
 Čas dereč;
 Ravno tega okomiga
 Ni že več.

Dneve nesejo valovi
 Le naprej;
 Ure pihajo vetrovi
 Še hitrej.

Oh! velika je zamuda
 Mladih dni!
 Srečen človek, ki brez truda
 Dobro st'ri.

l. 1851.

28. V soboto pred šolo.

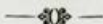
Vesela pridnost.

Hvala Bogu, da živimo!
 Bog nam ljubo zdravje da.
 Šole se razveselimo;
 Šola, bod' pozdravljena!
 Pridni biti — se učiti,
 Skerbno danes hočemo,
 To veselje naše bo!

Zgodaj ptički žvergolijo,
 Hvalo stvarniku dajat';
 Pridne b'čelice letijo,
 Si po rožah sterdi brat.
 Tudi mravlja — si pripravlja,
 Se za zimo oskerbi;
 Pridnim biti nas uči.

Sveti Duh, ti nas razsveti,
 In nam pravo pamet daj!
 Božjih navkov se prijeti,
 Greha pa var'vati naj!
 K božji časti — daj nam rasti,
 V navku ino v čednosti;
 To nas v šoli veseli.

l. 1846.

29. V soboto po šoli.

Hvala bod' Bogu.

Vsi zapoj'mo: Hvala bod' Bogu!
 Ker smo danes dobro znali,
 Šolo srečno dokončali,
 Lehko zdaj zapojemo:
 Hvala bod' Bogu!

Za vse navke: Hvala bod' Bogu!
 Ni nam delo zamujeno,
 Tud' nobeno nas tepeno;
 Lehko gremo spet domu:
 Hvala bod Bogu!

l. 1846.

30. Kratka pred šolo.

Pustite k meni otročiče!
 Naš ljubi Jezus govori,
 In nas prijazno v šolo kliče,
 Ker nas lepo učit' želi.

Preljubi Jezus! vsi želimo,
 Učenci tvoji pridni bit';
 Serce in pamet teb' zročimo:
 Pomagaj nam se prav učit'.

l. 1846.

31. Kratka po šoli.

Za vse, kar smo se naučili,
In milosti tvoje zavžili,
Zahvaljen bod' vsmiljeni Bog
Od vseh svojih vernih otrok!

Ker dal si nam svetega Duha
Daj nam še vsakdanjega kruha;
Tak' gremo veseli domo,
In bomo živeli lepo.

l. 1846.

32. Pesem pred očitno skušnjo.

Lepih navkov naučili
Smo se v šoli mi;
Radi bi vas zveselili,
Ljubi stariši!

O prijatelji preljubi,
Poslušajte nas!
Vid'li bote: ni na zgubi
Naše šole čas.

Poterpljivo poslušajte,
Kar nas vprašali;
Kar zasluž' mo, nam spoznajte:
Graje al' časti.

Sveti Duh, ti nas razsveti,
Pravo luč nam daj!
Hvalo hoč' mo tebi peti,
Zdaj in vekomaj.

l. 1846.

33. Pesem po končani skušnji.

Poskušnjo dokončali
 Otroci srečno smo;
 In da smo tol'ko znali,
 Boga zahvalimo.

Zahval'mo učenike,
 In ljube stariše,
 Dobrotnike velike,
 In tud' prijatelje!

Pohvala tol'ko mila,
 Ki smo jo slišali,
 Nas bode veselila
 Vse naše žive dni.

Vse svoje dni živeli
 Po navkih prav zvesto,
 V nebesih pa prijeli
 Plačilo bodemo.

Ko šolo dokončali
 Življenja bodemo,
 Bog daj, da tud' obstali,
 Na sodbi bi takó!

Da b' ravno tak' veseli
 Iz strašne sodbe šli,
 In večno hvalo poli
 V nebesih 'zvoljeni.

l. 1846.

34. Dva potepena šolarja.

Iz ene vesi fanta dva
 Sta v šolo vkup hodila.
 „Po kaj bi danes v šolo šla?
 Raj' v les se bova skrila.“

Letela sta v sosedov log,
 In vabiti začela
 Zverino, ptice, vse okrog,
 Da b' kratak čas imela.

„Ve ptičice, počakajte!“
 Sta potepuha zvala —
 „Tu po ledini skakljajte,
 Z vami bova igrala.“

„Oj gerda potepuha sta!“
 Tak' ptičice velijo —
 „Mi nosimo si gnejzdica,
 Lenuhi le norijo.“

Pri nogah mravlje lazijo,
 K njim četa govoriti;
 „Me praznovat' ne vtegnemo —
 Moramo pridne biti.“

Bučelce fanta gledata,
 Bi rada govorila;
 „Lenuha! kaj tu delata?“
 Bučelca ju navila.

Zdaj miško skakat' vidita,
 Ki je za zimo brala;
 „Lenuha! kaj tu delata?“
 Je mala miška djala.

Spod germa skoči zajček mlad,
 Se gre k potoku vmivat;
 „Moj gobček blaten grem oprat,
 Ne vtegnem si počivat'.“

„Pri vodi hoče gmetno bit“,
 Sta rekla — „taj letiva,
 Berž hoč'va vodo zajezit',
 In mlin si narediva.“

Al' voda njima tud' veli:
 „Ne vtegnem se muditi;
 Po sveti meni se mudi,
 Zelenje pomočiti.“

Škorjančeka zaslišita
 Na polji žvergoleti,
 Za njim jo hitro vdereta,
 In mislita ga vjeti.

Škorjanček pa zažvergoli:
 „Oj gerda potepuha!
 Se vama v šolo ne mudi?
 Sramujta se lenuha!“

„Jaz zjutraj zgodaj se zbudim,
 In moram pesem peti,
 Potem med brazde se spustim,
 Si živež oskerbeti.“

„In vidva zaležuha pa
 Takó dolgó ležita,
 Namesti da bi v šolo šla,
 Pa muhe krog lovita.“

Otroci, ki ne molijo,
In v šolo kar ne grejo,
Jim ostra šiba pela bo;
Jim kruha dat' ne smejo.

Za potepene šolarje
Se šiba že namaka,
Ni gerši, ko potepat' se;
Vse hudo take čaka.

Le kdor se skerbno, rad uči,
In pridno v šolo hodi,
Se lahko vsega veseli,
Ker angel njega vodi.

l. 1848.

35. Zapuščena sirotica.

„Ljubi moji otročiči,
Vaša sestrica naj bom!
Nimam ateja, ne mame,
In ne vem, moj kde je dom.“

„Ti si vmazana in gerda —
Bilo bi nas tebe sram;
Idi in se preobleci,
Pojdi k svojim starišem!“

„Oj pomerli so mi mati,
In očeta ne poznam;
Kdo mi hoče srajco dati?
Tud' počesat' se ne znam.“

„Nimam s'rotle kaj obuti,
In pod streho kam ne vem;
Krog po svetu se potikam,
Med otroke tud' ne smem.“

„Pridem v hišo, mi podajo
Skorjo kruheka za dar,
Hitro dalje me odprav'jo,
Nikomu za me ni mar.“

„Naj pri vas bom otročiči,
Oh ne bodi naj vas sram;
Sem razcukana in bleda,
Vendar se pokrižat' znam.“

„„Tak' pa bodi naša sestra,
Hoč' mo tvoji brat'ci bit';
Belo srajčko tebi dati,
Lepo belo te umit'.““

„„Mamko bomo naprosili,
Naj te v hišo vzemejo;
Ateju priporočili,
Naj ti kup'jo suknjico.““

l. 1846.

36. Previdnost Božja.

Kakó nas ljubi dobri Bog,
 Nam prav'jo vse stvari;
 Nebo in zemlja priči ste
 Božje previdnosti.

Se lije zarja juterna
 Črez dole in goré,
 Nam kaže dobrega Boga,
 Ki jo vstvaril je.

Ko solnce k božji gnadi gre,
 Se skrije za goró;
 Previdnost božjo kaže nam
 Ozvezdjeno nebo.

V zelenem gaji ptičica
 Na vejici sedi,
 Od božje tud' previdnosti
 Veselo žvergoli.

Prelepe rože pisane
 Po travnikih cveto,
 Da Bog za nas jih vstvaril je,
 Tud' one pričajo.

Tak' vsaka trava nam pove
 Tud' v rosi juterni,
 Kako preljubi Bog za nas
 Jo zjutraj napoji.

Oblaki nam pomakajo
 Gorice in poljé,
 Z vetrovi oznanujejo:
 Bog dober Oče je!

Prikaže se nam mavrica
 Zeleno pisana;
 Ljubezni božje ona je
 Prelepa stolica.

Kak' dobri Bog za nas skerbi,
 Rumeno glej poljé;
 Prehodi vinske gorice,
 In sadunosnike.

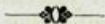
Na nebu solnce rumeno,
 Ki luč, toploto da,
 Ljubezni božje ono je
 Le gola iskrica.

Vse to je vstvaril dobri Bog,
 In nam v veselje dal,
 Naj bi ljubezni ogenj nam
 U našem serci vžgal.

Kdo more gledat' lepi svet,
 In ljubít' ne Boga?
 Kdo hvalil ne bi sveto skerb
 Očeta ljubega?

Je nam pa to'ko dober Bog,
 Tud' dobri bodimo;
 Pomagajmo si radi vsi —
 Otroci božji smó!

l. 1862.

37. Lehko noč.

Svetlo solnce se je skrilo,
Vse na svetu potihnilo,
Vse odeva tiha noč,
Da zaspati nam je moč'.

Svetle zvezdice gorijo,
Tam na nebu se bliščijo,
Kakor bi nas angelci
Dol' iz raja gledali.

Ptičice in druga ž'vina,
Gospodarji in družina,
Vse počitka željno je,
Tiha noč zaziblje vse.

Bog je vkazal tiho djati,
Da bi mogle slaje spati;
Kdor sovraži nočni mir,
On ni človek, on je zvir.

Moja glav'ca je zaspana,
Moja posteljca postljana,
Ljubi angel varih moj,
Mene vari ti nicoj!

Atej! meni križ storite!
Mama! mene pokropite!
Da prav lahko sladko spim,
Naj vaš blagoslov dobim.

Jutre hočem zgodaj vstati,
Nočem zarje zaležati,
Bog mi svojo daj pomoč!
Atej, mama! lahko noč.

l. 1846.

II.

Pesmi za kratek čas.

-o-

Če sveto prepevaš, skušnjava beži,
In angel varh tebe posluša;
Nesramnega petja se škrat veseli,
In angel varh tebe zapušča.

l. 1847.

31. Juternica.

Hóla! hóla! fantje vstajajte!
 Vstajajte dekliči in žené!
 Lepo mlado jutro vas budi,
 'Z cirkve juternico že zvoni.

Glejte! slovo jemlje temna noč,
 V bege že se spušča njena moč,
 Svetlo je začelo svitati,
 Černa noč nam beli dan rodi.

Tičice pod nebom letajo,
 Nizko se po drevji vsedajo,
 Žvergolijo pesem juterno,
 Nam pa dobro jutro vošijo.

Rožice po polji rastejo,
 V rosi juterni se vmivljejo;
 Lepo jih ogreva solnčice,
 Da bi jutro nam polepšale.

Ribice po vodi plavajo,
 V mladem jutru se sprehajajo,
 Kvišku povzdigujejo glavé,
 Kakor da bi nas pozdravljale.

Oh, kak' ljubeznjivo jutro je!
 Lepše bo v nebesih tamkaj še;
 Večno juternico tam pojó,
 Kder noči nobene več ne bo.

Kadar bode enkrat svet razdjan,
 Ino pride strašni sodni dan,
 Juternico peli angelci,
 Ko nas bojo k sodbi klicali.

Daj nam danes, Bog! svojo pomoč,
 Ki si nas ovaroval to noč!
 Dober dan nam danes, Oče! daj,
 Enkrat pa po smerti sveti raj.

l. 1838.

39. Dobro jutro.^{*)}

Dobro jutro Bog daj!
 Odi spanja nazaj!
 Noč odhaja, solnce vstaja,
 Skoraj bode beli dan;
 Zdrami človek svoje serce,
 In ne bodi tak' zaspan!
 Dobro jutro, dobro jutro
 Nam večni Bog daj,
 Kadar bodemo vstali
 Odi smerti nazaj! *)

Zvezde padajo na nebu,
 In se solncu vgibljejo,
 Pravijo, da v svetem raji
 Večna luč svetila bo.

Zlata zarja se razliva
 Črezi gore prelepo,
 Ljubo solnčice bo skoraj
 Milo nas pogledalo.

Bolečine potolaži,
 Leže diha zdaj bolnik,
 Vsako jutro odrešenja
 Si obeta tud' jetnik.

*) Pervi dve, pa zadnje četiri verste ponavljaj pri vsaki kitici.

Hitro skriva se pred jutrom
Vsak ponočen potepuh,
Nejevoljen pa obrača
Se po postelji lenuh.

Ljubo jutro vsem deklicam
Njih nedolžnost rasvetli,
Ki so lepo ohranile
Rožo svoje čistosti.

Vsi pošteni mladi fanti
Zdaj veselo vstajajo,
Ki po noči mirno spijo
In se greha varjejo.

Že petelin glasno poje
Ino grešnika budi,
Naj iz svojih grehov vstane,
In pokoro pravo st'ri.

Ptice lepo žvergolijo,
In kristjane vabijo,
Naj preljubega Očeta
Vsako jutro hvalijo.

Ž'vinca skače pred pastirji,
Ki na pašo ženejo
In človeka opominja,
Naj vesel življenja bo.

Č'bel'ce letajo na pašo,
Grejo med po rožah brat:
Naj za starost si pripravlja,
Nas učijo, kdor je mlad.

Mravlje lazijo na delo,
Se na zimo oskerbet',
Zasramujejo lenuha,
Ki brez dela če živet'.

Rož'ce lepše zdaj cvetijo,
 V solnce lepo gledajo,
 S svojim duhom nas k molitvi
 Serčno opominjajo.

Ljubo solnce lepo sija,
 In ogreva vse okrog;
 Tamkaj v večnosti bo svetil
 Vsem pravičnim večni Bog.

Zdaj škerjančeki pod nebom
 Bogu hvalo pojejo,
 Enkrat angelci pobožnim
 V raji peli bodejo.

Mlado jutro vse oživlja,
 Ker minila stara noč;
 Kak' veselo bo po smerti,
 Kadar vstanemo drugoč!

O kristjani! veselimo
 Se življenja novega,
 Vsako jutro mi recimo
 'Z cel'ga serca svojega:
 Dobro jutro, dobro jutro
 Nam večni Bog daj,
 Kadar bodemo vstali
 Odi smerti nazaj!

l. 1833.

40. Juterno solnce.

Jutranje solnce sije
 Z zarjó ogernjeno,
 Rumeno zlato solnce,
 Oh kako je lepo!

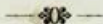
Pozdravljeno nam bodi
 V lepoti juterni!
 Le sveti in ogrevaj,
 Oživljaj vse stvari!

Veselo gre na delo
 Poštena vsaka stvar,
 Nam vtrinja v hladni rosi
 Se svetli božji žar.

Bog, ki je tebe vstvaril,
 Preljubo solnčice,
 Za toliko dobroto
 Vse hvale vreden je.

Oh sijaj, sijaj solnce!
 Pomnoži zemlji rast;
 Ogrevaj naše serce
 Za večo božjo čast!

l. 1862.

41. Večerno solnce.

Večerno solnce že zahaja,
In nateguje senco gaja;
Zakriva se nam za goro,
In jemlje zdaj od nas slovo.

Svoj pot je solnce obhodilo,
In svoje delo dopolnilo;
Kdor dela pozamudil ni,
Se lahko s solncem veseli.

Od jutra do večera s'jalo,
Toploto nam in luč dajalo;
Gre solnce zdaj za goro spat,
Veselo jutre zopet vstat.

Večerno solnce se ozira,
Po hribih svoje žarke vpira;
Poprej ko nas c'lo zapusti,
Prijazno se nam nasmeji.

Kdor, kakor solnce, svoje delo,
Dopolni zvesto in veselo
Se lahko zvečer nasmeji,
In v božjem miru sladko spi.

l. 1862.

42. Solnce se ozira.

Kak' lepo se solnce ozira,
Zahaja in jemlje slovo;
Po hribih še žarke opira,
Nas skoraj zapustilo bo.

Za gore visoke se skriva,
Še malo poluka nazaj:
Kak' v senci dolina počiva,
Kak' z mrakom odeva se gaj!

Vse spravlja se mirno počivat,
Potihnejo trudne stvari;
Počitka potrebnega vživat,
Tud' otrok pohlevno zaspi. —

Oh! solnce, ti naše veselje,
Prisijaj nam jutre lepo!
Boš serca ogrevalo želje,
Veselo nam jutre spet bo.

l. 1846.

43. Večernica.

Glejte! že solnce zahaja,
Skoraj za goro bo šlo;
Hladen počitek nam daja,
Pojd' mo veselo domo!

Čujte zvoniti!

Počivat zvonit!

Zvoni le zvoni nicoj,
Sladko počivat zapoj!

Čujte po drevji šumeti,
 Glejte, kak' veterc pihlja!
 Urno! že začne mračiti,
 Hitro, da bomo doma.
 Čujte zvoniti i. t. d.

Delo smo danes storili,
 Naj se vsa ves veseli;
 Bomo se tud' poživili,
 Že se večerja hladi.
 Čujte zvoniti i. t. d.

Sed'mo za mizo in jejmo
 S pametjo božje dari;
 Serce hvaležno imejmo
 Stvarniku, ki nas živi!
 Čujte zvoniti i. t. d.

Vzemimo jedi, in pijmo
 Sladkega vinca bokal;
 Svoj'ga Očeta hvalimo,
 Ki nam tak' dobrega dal!
 Čujte zvoniti i. t. d.

Zdaj si počijmo po volji,
 Naj nas petelin zbudi,
 Kadar škerjanček na polji
 Juterno pesem slovi.
 Čujte zvoniti i. t. d.

Vsi bomo enkrat zaspali,
 V miru počivali vsi;
 Delo na vselej končali,
 V hišo Očetovo šli:
 Takrat zvonovi
 Zvonite lepo!
 Klič'te k Očetu domo,
 Klič'te nas v sveto nebo!

zlož. l. 1827.

44. Svete sobote večer.

Prelepo zvoní pojejo,
Večernico zvoní;
Nedeljo oznanujejo
Gospodove časti.

Večerno solnce za goro
Zdaj ponižuje se,
Zdaj truplo bo počivalo,
Skerbet' za dušo je.

Nedelje vse se veseli,
Pometa, vmiva se;
Sovražniku se odpusti
In z Bogom spravít gre.

Lepó oprane mize so,
Omite tud' klopi,
Vse bo lepo pripravljeno
Za dan Gospodovi. —

Kako trijanči prelepo!
To je Gospodov glas:
Na praznik svet', ki jutre bo,
Prijazno vabi nas.

Al' grešnik zmešan in zaspan
Ne sliši vabiti;
Ves v grešno djanje zakopan,
Svet praznik zamudi.

V bogaboječih hišah se
Svet roženkranc žebra;
Kleči po starem oče še,
Družina okol' nja.

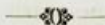
Tud' sveto zraven zapojo
 Po stari šegi vsi;
 Nad njimi lepo čujejo
 Nebeški angelci.

In tak' se sprav'jo mirno spat,
 Nad njimi Bog bedi;
 Prihodnje jutro zgodaj vstat,
 Ko zopet zazvoni.

Oh bodi nam pozdravljena,
 Sobota večer ti!
 Da enkrat tud' bi srečna bla
 Sobota naših dni!

Da tud' bi vsi pripravljene,
 Ko bo terpljenja kraj,
 Veselo s tega sveta šli
 Na praznik v sveti raj!

l. 1838.

45. Praznik za delavnikom.

Preljubi praznik prišel si,
 Kak' se te veselim!
 Počitek si prinesel mi,
 Lehkó se ohladim.
 Tud' ž'vinca se te veseli,
 In hvali Stvarnika,
 Ki tudi nje pozabil ni,
 Da bi počivala.

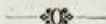
Kak' dober večni Oče je!
 Oh da bi bil spoznan!
 On v šestih dneh je vstvaril vse,
 Počival sedmi dan.

In sedmi dan si je izbral,
 Naj bi počivali,
 In ga je nam za praznik dal,
 Da b' Njemu služili!

Veliko moram scer terpet',
 Pogosto se potim;
 Kaj čem sirotej pa začet' ?
 Vse voljno poterpim.
 Saj vse en časek le terpi:
 Za tem življenjem tam
 Se začne v dolgi večnosti
 Tud' večni praznik nam.

Tam bomo vsi počivali,
 Delavnik tam neha;
 In vsak delavec zadobi
 Plačilo tam doma.
 Pri ljubem tamkaj Jezusu
 Bom tudi jaz vesel,
 Plačniku tam pravičnemu
 Bom večno hvalo pel!

l. 1838.

46. Dober večer.

Dober večer nam Bog daj!
 Lepo zvonček poje,
 On nas vabi, v sveti raj
 Vzdignit' serce svoje.

Dober večer nam zvoni
 Iz visoke line;
 Glasno on razveseli
 Hribe in doline.

Dober večer on pove
 Kmetiču na polji,
 Da počivat iti sme,
 Kar mu je po volji.

Dober večer nam želi,
 Večno luč oznani,
 Nas k molitvi obudi,
 Ako smo kristjani! —

Dober večer! se kadi,
 In večerja kuha;
 Gospodinja nam deli
 Sira ino kruha.

Dober večer, vošči nam
 Tudi luna blede;
 Kaže pot popotnikom,
 K nam skoz okno gleda.

Dober večer, lahko noč!
 Zvezde nam želijo,
 Ki na nebu bliskajoč'
 Pokoj dol' rosijo.

Dober večer, zvonček moj!
 Kadar grem počivat,
 Dober večer mi zapoj,
 Večno luč zavživat.

l. 1838.

47. Hladni večer.

Čuj! ura nehat' vdarla je,
Kak' se je veselim!
Saj zvečer v senco vsedem se,
In lepo ohladim.

Kaj mora človek vse terpet',
Vse svoje žive dni!
Lenuh ne ve pa kaj začet'
Od same gnjilosti.

Pa vse le kratek čas terpi;
Tam po življenji tem
Se začne praznik večnosti
Vsem pridnim delavcem.

V nebesih bomo srečni vsi,
Delavnik tam neha;
In vsaki delavec dobi
Plačilo tam doma.

Je delo še tako težko,
Ne pusti ga v nemar;
Poklical na plačilo bo
Nas večni Gospodar. —

l. 1858.

48. Lehko noč.

Lehko noč!
 Daj nam Bog svojo pomoč!
 Ker smo delo dokončali,
 Da bi tudi sladko spali!
 Vsa vročina je zdaj proč,
 Lehko noč!

Srečen je,
 Kdor dopolni dela vse.
 Vsaki dan 'ma svoje delo,
 Žalostno, pa tud' veselo:
 Kdor dolžnosti svoje st'ri,
 Lehko spi.

Vsaki dan
 Naj bo dobro dokončan!
 Zdaj počivat zdravi gremo,
 Al' pa vstanemo, ne vemo;
 Smertna ura, zadnji dan
 Je neznan.

Sprav'mo se,
 Roke si podajmo še!
 Naj sovraštvo naše mine,
 Vsaka jeza 'z serca zgine,
 Prej ko solnce zašlo bo
 Za goro.

O Gospod!
 Le ne hodi ti od tod!
 Ko se nam bo vse stemnilo,
 Nam življenje to minilo;
 Jezus ne zapusti nas
 Zadnji čas!

Naj neha
 Moč hudobnega sveta!
 Naj potihne vse terpljenje,
 Čiste bodo naše senje,
 Naj nas bodo angelci
 Varvali!

Enkrat pa,
 Ko se nam pot dokonča,
 Bomo zemljo zapustili,
 Se k Očetu preselili,
 Pojdemo vsi trudni spat,
 Zopet vstat'!

Svetle so
 Vrata gor v sveto nebo.
 Težke skerbi le-te zemlje
 Serce taj s seboj ne jemlje;
 Oj, kak' bo tam gor' lepo —
 Le domo!

Prej in zdaj
 Križev poln je le-ti kraj;
 Hudo z dobrim se vojskuje,
 Zemljo z revo napolnuje,
 Tu miru ni najti nam,
 Mir bo tam!

Jokajte
 Nič za rajne preveč se!
 Ki pravično tu živijo,
 V Bogu tam se veselijo,
 Vsak zmed njih počivat le
 V miru gre.

Lehko noč!
 Tam se vidimo drugoč.
 Kaj bi se več smerti bali,

Enkrat bomo zopet vstali,
 Ko nas zdrami božja moč.
 Lehko noč! —

l. 1833.

49. Luna.

Prijazno luna sveti,
 Nam lahko noč želi,
 Med zvezdami se maja,
 Skoz megle se smeji.

Pohlevno se zakriva,
 Odkrije spet obraz;
 Popotnika tolaži,
 Da mu je krajši čas.

Težaka luna ziblje,
 Mu sladko spanje da,
 In tudi za bolnika
 Mazilo hladno 'ma.

Vsa mila in prijazna
 Nam k sercu govori,
 Od rajnih časov pravi,
 Odvzeme nam skerbi.

Pa tud' široko gleda,
 In krega grešnike,
 Tožuje razvuzdane
 Ponočne letavce.

Le sveti, sveti luna!
 Poganjaj temno noč!
 Da solnčice prisije,
 Prinese novo moč. —

l. 1846.

50. Zvezde.

Tema zemljo je pokrila,
 Razsvetlilo se nebo;
 Zvezd se vnema brez števila,
 Ki nam svetit' zdaj začno.
 Oh, le prid'te in pogledjte,
 Vse milijone zvezd preštejte,
 Ki se gori sučejo,
 Nam prijazno svetijo!

Rimska cesta je razpeta,
 V tuje kraje nas pelja;
 Pot nam kaže do Očeta,
 Kder smo tujci mi doma.
 Tam bo žalost vsa minila,
 Vsaka solza se vsušila;
 Tam med zvezdami lepo,
 Tam se sveti nam nebó.

Čudne zvezde in velike
 V svojih rokah Bog ima,
 Nam postavil je menike
 Minejočega sveta.
 Bomo zemljo zapustili,
 Se nad zvezde povzdignili —
 Oh tam bomo gledali
 Čuda božje milosti.

Svetle zvezde le gorite,
 Ino kažite nam pot;
 Le k nebesom nas vodite,
 Da bo srečen naš odhod!
 Iz pozemeljske doline
 Nas povzdignite v višine,
 Kder pozemeljsko oko,
 Se solzilo več ne bo.

51. Nočni čuvaj.⁵⁾

Gospodinje, gospodarji!
 Bog pred ognjem vas obvari,
 Var'te ogenj pa tud' vi,
 Da se škoda ne zgodi.

Treba ogenj je var'vati,
 Pa tud' večnega se bati.
 Bog obvari vsaki stan,
 In preljubi svet Florjan.

(pred polnočjo)

. . . ura je minila:
 Da bi Bogu k časti bila!
 Solnce šlo od nas je proč,
 Daj vam Bog prav lahko noč.

(po polnoči)

. . . ura je minila:
 Da bi Bogu k časti bila!
 Solnce vstaja spet nazaj,
 Dobro jutro vam Bog daj! —

l. 1846.

—❧—

52. Veselja dom.

Preljubo veselje, o kde si doma?
 Povej, kde stanuješ moj ljubček serca?
 Po hribih, dolinah za teboj hitim,
 Te videti hočem, objeti želim.

Te iščem za mizo, kder dobro jedo,
 Na plesi pri godeih, kder sladko pojo;
 Al' prav'ga veselja na rajanju ni,
 Pijance, plesavce veselje beži.

Te iščem po polji, kder rož'ce cveto,
 Po logi zelenem, kder ptičke pojo;
 Pa tičke vesele in rožice vse
 Le 'majo veselje za mlado serce.

Poslednjič veselje še le zasledim,
 Na veško ledinco pridirjam za njim;
 Glej, tamkaj z otroci prijazno igra,
 Jim kratek čas dela, pri njih je doma.

Oh blažena leta nedolžnih otrok!
 Vi 'mate veselje brez težkih nadlog;
 Oh kako vas serčno nazaj si želim,
 Al' vi ste minule, zastonj se solzim.

Le eno veselje še čaka na me
 V presrečni deželi, kder mlado je vse,
 Terpljenje v taisto deželo ne zna,
 Le tamkaj je pravo veselje doma.

l. 1838.

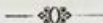
53. Tri najlepše rožice.

Tri rožice v našem naj vertu cveto:
 Ta prva je roža veselja;
 Naj vselaj opleta nam našo glavo,
 Pravična naj spolni se želja!

Tri rožice v našem naj vertu cveto:
 Nedolžnosti lil'ja ta druga;
 Lepota to našega serca naj bo:
 Da vest nam kaj hud'ga ne žuga.

Tri rožice v našem naj vertu cveto:
 Zelen rožmarin pa ta tretja;
 Na grobu naj našem usajena bo,
 Zelena od veka do veka!

l. 1833.

54. Predica.

Le predi, dekle, predi!
 Prav lepo nit naredi,
 Da se ne bo kertičila,
 In ne tekalcu tergala.

Poštena je predica,
 In stara je pravica:
 Da tisto dekle kaj velja,
 Ki janjko 'z svoje preje 'ma.

Marijo glej devico.
 Nevtrudeno predico;
 Je prela ino delala
 Za božje dete Jezusa.

Le predi prav vesela,
 Boš lepe pesmi pela;
 Kolovrat pojde rad okrog,
 Bo tekla lepša nit od rok.

Kolovrat tiho teče;
 Naj tovaršica reče:
 Kar je v nedeljo slišala
 Pri pridgi navka svetega.

Boš tenko nit storila,
 Glej da se boš spomnila,
 Kako življenje rahlo je,
 Ki kakor nit preterga se.

Tekale bo prejo hvalil,
 Če se ne bo ž njo žalil;
 Pri Bogu boš pohvaljena,
 Če ga ne boš razžalila.

Le pridno, dekle, predi!
 Prav lepo nit naredi;
 Smert bo nit skoraj vtergala,
 Bo kon'c življenja tvojega.

Kar si boš tu naprela,
 Boš v večnost seboj vzela:
 Čednosti lepih suknjico,
 Al' pa pregrehe butaro.

l. 1846.

55. Sveti zakon.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Sam Stvarnik ga zasadil je,
 Svet zakon imenuje se.
 Oj srečen, srečen zakon svet,
 Kdor hoče v njem le prav živeti!

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Bog Oče vsadil pervega;
 Je stvaril ženo in moža.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Bog Sin posvetil drugega,
 Po zakramentu zakona.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 In tretjega svet Duh živi,
 Ki njemu milosti deli.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Tri verhe blagoslovil Bog,
 Očeta, mater, cvet otrok.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Najpervi oče zakonski,
 Ki svoje lepo oskerbi.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Drug verh je mati zakonska,
 Ko vinska terta žlahna vsa.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 In tretji verh otroci so,
 Ki kakor oljke rastejo.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Bog Oče, Sin in sveti Duh
 Skerbi za nja vsakdanji kruh.
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Naj sveto drevo zeleni,
 Naj zakon žlahen sad rodi!
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:

Oj blagoslovi ti, o Bog!
 To delo svojih božjih rok!
 Oj srečen i. t. d.

Prelepo drevce zeleni,
 Poganja žlahne verhe tri:
 Bog jim življenje srečno daj,
 Po smerti vživat' sveti raj!
 Oj srečen, srečen zakon svet,
 Kdor hoče v njem le prav živet.

l. 1840.

56. Zgubljeni sin.

Očeta sem zapustil,
 Po svetu se podal;
 Vse dobro svet obetal,
 Vse hudo mi nagnal.
 Oh kamo hočem se podati,
 Nesrečo svojo potož'vati?

Tak' vsmiljen'ga očeta
 Hudobno zapustim,
 Iz tol'ko srečne hiše,
 Se v revščino zgubim;
 Od lakote mi je za vmreti,
 Od žalosti za konec vzeti.

Svarjenja nisem slušal,
 Sem terdovraten bil;
 Očeta lepe navke
 Sem grešnik zapustil.
 Oh kdo se vsmili zdaj s'romaka,?
 Povsodi me nesreča čaka.

Zapravi premoženje
 Sem jaz očetovo,
 Sem razuzdano živel,
 Zaderžal se gerdo.
 Veselje gerdo je minilo,
 In strašno vest mi zapustilo.

Goljufi me hvalili,
 Dokler sem bogat bil,
 So jedli ino pili,
 In vsak me je častil;
 Zdaj ne pogledajo s'romaka,
 Ki ves zapuščen milo plaka.

Oh kam je moja sreča?
 Oh kde je moja čast?
 Sin tol'kega očeta,
 Pa moram svinje past' ?
 Doma zadosti kruha 'majo,
 Tu pa otrobov mi ne dajo.

Naravnost hočem vstati,
 K očetu it' nazaj;
 Poslednji hlapec biti,
 Doma jaz hočem raj' ;
 Jaz pred očeta poklekniti,
 Jih odpuščanja čem prositi.

Skoz okno oče gleda,
 Za sinom mu je žal,
 In ko od daleč pride,
 Je hitro ga poznal.
 Veselo najdenca objame,
 Mu odpusti, za sina vzame.

Na novo ga obleče,
 Večerjo naredi;
 Da se je sin povernil,
 Očeta veseli.

Tak' vsmiljen Bog na tebe čaka,
Zgubljen'ga grešnega s'romaka.

l. 1846.

57. Boštjan goljfan.

Poslušajte, mladenči vi!
Kako se takemu godi,
Ki šolo zaničuje;
Kako v mladosti prevzetnjak,
Na stare leta siromak,
Zamudo obžaluje,
Po sreči pa zdihuje.

Je bil v tem kraju en Boštjan,
Za šolske navke ves zaspan,
Ni botel v šolo hiti;
Pa tud' bogati stariši,
So mu potuho dajali:
„Če hočeš priden biti,
Brez šole znaš živeti.“

Brez vsega navka zrastel je,
In zgubil svoje stariše,
Bogastvo mu ostalo;
Al' kaj, da vbogi je Boštjan
V računANJI celo neznan!
Vse, kar je kol'kaj znalo,
Boštjana je goljfalo.

Boštjan ni vedel, kol'ko 'ma,
Ne, kol'ko vsako leto da;
Povsod so ga stiskali.
Plačnikov ni zapisat' znal,
Dolžnikov se je tirjat' bal.
Namesti, da b' plač'vali,
So ga še le goljfali.

In s kratkoma, da vse povem,
 Kako je prišlo, sam ne vem:
 Na boben so ga djali;
 Ker pisem s'rotej poznal ni,
 So jih goljufi menjali;
 Še peč so mu prodali,
 Po sveti ga zagnali.

Boštjan še suknjo svojo 'ma,
 Zato še v pravdo se poda,
 Močno ga doktor hvali.
 In kadar suknjo tud' zgubi,
 Iz hlač pa srajca že visi,
 So pravdo dokončali,
 In mu podkrižat' dali.

Ves capast, bos se dalj' poda,
 Za potepuha 'majo ga;
 Povsod so se ga bali.
 Na oštariji je ostal,
 Oštir mu je tud' jesti dal;
 Al' kar od mize k štali
 So gnoj ga kidat gnali.

Boštjan je moral bit' vesel,
 Da je oštir ga v službo vzel;
 Prav pridno k delu seže:
 Pometa hlev, in kida gnoj,
 Da bi si služil kruhek svoj;
 Prav skerbno konjem streže,
 Pripreže in odpreže.

En večer po večerji je
 Do njega s pismom prišel še
 En znanec tiste hiše.
 Boštjanu se prav močno zdi,
 In serce njemu govori,
 Da njega sreča išče;
 Al' brat' ne zna, kdo piše.

Ker revež brati sam ne zna,
 Se k gospodarju berž poda,
 In pismo mu pokaže;
 Al' bil je njegov gospodar
 Velik lažnjivec in slepar:
 Na pismo s perstom kaže,
 Z jezikom mu pa laže.

„Poglej, Boštjanek, pismo to,
 Kak' daleč je po morji šlo,
 'Z zamorja mora biti;
 Tam en'ga strica imel si,
 Sto kron so zapustili ti,
 Če hočeš po nje iti,
 Pa tud' ob glavo priti.“

„V Zamorskem tam Slovencev ni,
 Kristjan noben tam ne živi:
 Tak' so moj oče rekli;
 Se med zamorce boš podal?
 Al' se ne boš pesjanov bal?
 Ti bodo kožo slekli,
 Te kuhali in pekli.“

„Boštjan! res krone lepe so,
 Pa vendar, vendar težka bo,
 Taiste kdaj imeti;
 Al' vendar, ker te rad imam,
 V nevarnost se za te podam;
 Sto kron ti čem naštetii,
 In une jaz prevzeti.“

„Glej, sreča išče te Boštjan,
 Tam lahko bil za vse goljfan;
 Tu so gotovi dnarji.
 Bog ve, če jih kedaj dobim,
 Je lahko, da še vse zgubim,
 Goljfatii me Bog vari —
 Če hočeš, tak' pa vdari.“

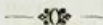

Boštjan je vdaril prav vesel,
 Pripeljal priče, krone vzeli;
 Povsod se ž njimi hvali.
 Pa v kratkem se je zvedelo,
 Da pismo je le 'z Tersta b'lo;
 Tam dnarji so ležali,
 Miljon zlata veljali.

Boštjan je siromak ostal,
 Če tud' je Bog mu srečo dal;
 Ljudje so ga goljfal.
 Namesti zlatov en milijon,
 Je le dobil sto belih kron.
 Povsod se mu smejali,
 Ti osel! so mu djali. —

Ste slišali, mladenči vi,
 Kaj lene vse Boštjan uči!
 Zamuda vaša škoda!
 Kdor se v mladosti prav uči,
 Za mizo lahko on sedi,
 Zanémarina prisma
 Kostí za vratmi gloda.

1. 1833.

58. Petero zastavic.

Prirastem kakor zelje,
 Sem v černi prah ophan;
 Poshranijo me v bele —
 Tud' v zlate shrambice sem djan.
 Nekterim zamerzim,
 Pa drugim bolj dišim;
 Al' veš kak' se velim?

— — — — —
Duhan.

Na ognji pražena,
 Na mlinu zdrobljena,
 Z vodo polita,
 Zlo rada pita,
 Sem černa kuhana;
 Rad me imaš,
 Al' me poznaš?

Kava.

Prav kratek sem krojač,
 Clo bos sem in brez hlač,
 Dve škarjici imam,
 Prav hudo vščenit' znam.
 Po vodi rad vesljam;
 Globoko skrijem se,
 Če hočeš vjeti me.
 Se s'rotej pa vlovim,
 Na mizo prismučim;
 Rudečo kožo 'mam,
 Tak' me je tega sram.
 Bele oči dobim,
 Al' veš, kak' se velim?

Rak.

Ko pride mladoletje,
 Od daleč priletim;
 Se čuje ptičje petje,
 Tud' jaz se oglasim.
 Brez doma in brez hrama
 Otroke izredim;
 Ker s'rota sem kot mama,
 Jih drugim podvalim.
 Jaz pisati in brati
 Učila nisem se,
 Kdor hoče me spoznati,
 Poslušaj naj ime: *Kukavica.*

Nisem rogata ž'vina,
 Pa roge le molim;
 Daleč počasno pridem,
 Hiše ne zapustim;

Za postne dni dajam jedi,
 Jedi brez vseh kosti.
 Kako se mi veli?

Polž.

l. 1862.

59. Žalostna pesem.

Čujte bratje in sestrice,
 Strašno žalostne novice!
 Al' še niste slišali,
 Kaj se strašnega godi?

Oh sovražniki so vstali,
 Hudo reč so si ubrali;
 Ljubi kruhej nam jemljó,
 Strup iz njega kuhajo.

Strašne kotle so skovali,
 Jih v pečnice grozne djali;
 V njih se ljubi kruhej žge,
 Smertna voda iz njih vre.

Kakor v pekli ogenj žari,
 Po pečnicah v kotli pari
 Se korun, in premeni
 V strupno vodo p'janosti.

Po deželi strup peljajo,
 Dober kup ljudem prodajo;
 Vsaka bajta ga ima
 Polič že za groša dva.

Kakor mišenco sladkajo,
 Kadar jo podganam dajo;
 Tak' se žganje tud' sladi,
 Da ljudem le bolj diši.

Kotle je imel velike
Satan kuhat marternike, *)
Da bi jih ob vero djal,
Pa v sramoti je ostal.

Vmislil si peklenska muha:
Rajši žganje v kotlu kuha;
Z žganjem moti zdaj ljudi,
In jih leže pogubi.

Po vseh krajih žganje žgejo,
Po vseh oštarijah žrejo;
Res je žganje dober kup,
Kaj pomaga, ko je strup.

P'janci kuhani, ko raki,
Tavajo po cesti taki;
Žgani strup jim pamet vzeli,
Dušo vmoril, truplo vnel.

Noga p'janca več ne nese,
Roka se mu hudo trese;
Tam za plotom obleži,
Žganje mu iz ust gori.

V žganje oče se zaljubil,
V žganji svojo pamet zgubil,
Živi pekel čutil je,
Zadnjič je obesil se.

Mati s'rota se pobila,
Ker se žganja preopila,
In gorje otrokom bo:
Sad ni boljši, ko drevo.

Žganje boj in mor napravi,
V žganji brata brat zadavi:

---

*) Kakor svetega Vida.

Žganje moža tak' znori,
Svojo ženo da vmori.

Sveta vera omaguje,
Hudega se strašno čuje
Tam, kder žganje pijejo,
Kakor svoje dni vodó.

Prazna cirkev tam žaluje,
Koder žganje gospoduje,
Le taberne polne so
P'jancev, ki ga luskajo.

Glej možake žganja p'jane
In mladenče obdivjane,
Poživinili so se!
Groza videti jih je.

Ni device tam poštene,
Pametne ne najdeš žene,
Kder žganjica gre okol',
Naj bo brinjev'c al' rozol.

Oj prijatelji povejte,
Ali mi vtájiti smete:
Da ni žganje mišenca,
Ki počasen strup ima?

Bog nam je nebeško mano
Dal korun za dobro hrano;
Žganjari si vmislijo,
In ga v strup pokuhajo.

Le povejte mi žganjavci,
Satanovi pomagavci,
Kaj storilo ljudstvo je,
Da mu strup napravljate?

Ker je vaše žganje kuga,
 Nam pravični z gladom žuga,
 Da nam je korun segnil,
 Naj bi žganja strup ne bil.

Zarotim vas ljubi bratje:
 Če želite biti svatje,
 Enkrat raja svetega
 Varite se žganjevca.

Prosim vas, o sestre moje,
 Ako ljub'te duše svoje,
 Za pet Kristusovih ran,
 Dajte vsako žganje v stran!

Vodo zdravo rajši pijmo!
 Vina za potrebo vžijmo!
 Dobri Bog nam vina dal,
 Žganje si je zlodej vbral.

l. 1848.

60. Sedanji svet.

Nas poštenost zapustila,
 In odkritoserčnost spi;
 Je pobožnost v kot se skrila,
 Za pravico pota ni.

Zdaj ljubezen omaguje,
 Dobrotljivost v ječi je;
 Prava vera zlo vgašuje,
 Čednost pa za kruhom gre.

Zdaj resnica pokopana,
 In zaupanje nori;
 Sramožljivost je zaspana,
 In na steni vest visi.

l. 1833.

61. Gorski zvon.

Visoko tam na gori
 Nam cirkvica stoji;
 In iz visoke line
 Se lepo zvon glasi.

Veselo oznanuje
 Gospoda praznike;
 Pa milo tud' tožuje,
 Ker sila huda je.

Ljudi prijazno vabi,
 Ki radi vbogajo;
 Globoko iz doline
 Gor v cirkev hodijo.

Ljudje bogaboječi
 Pa tudi srečni so;
 Po braterno živijo,
 In radi delajo.

Sovražniki so prišli,
 Poderli cirkvico;
 So zvon iz stolpa vergli,
 Da klical več ne bo.

Nobeden ga ni branil,
 Več slišat' zvona ni;
 Veselja ne oznani,
 Ne poje žalosti.

Po zvonu kraj žaluje:
 Ni pridnih več ljudi;
 Nobeden ne tožuje,
 Ker pri njih sreče ni.

l. 1846.

III.
Poštene zdravičke.

*„Na zdravje sladko vince pit',
Pošteno se razveselit':
To je Slovencu serce,
Najnih pesmij jederce.“*

l. 1859.

62. Zdravica Slovencev.

Sloven'e Slovenca vabi :
 Če se ti pit' ne gabi,
 Tak' pridi v gor'co k nam,
 Smo dobre volje tam.

Bomo eno zapeli,
 Da bomo vsi veseli ;
 Vsa žalost naj nehá,
 Kder vince je doma.

Visoke so gorice,
 In žlahne so tertice,
 Ki pri nas rastejo,
 Nam vince dajajo.

Vinograd obdel'vati,
 Sloven'e vsak mora znati ;
 Kdor delal prav ne bo,
 Naj pije le vodo !

Tud' terte se solzijo,
 Preden vince rodijo ;
 Naj tudi se poti,
 Kdor vince pit' želi.

Po pameti ga pijmo,
 Da pamet ne zgubimo ;
 Kak' gerdo bi pač b'lo,
 Ne znati kam domo !

Kdor vince prav zavživa,
 Veselje v serce vliva ;
 Če serce dobro ni,
 Ga vince le skazi.

Zdaj kupice nalijmo,
 Na zdravje tvoje pijmo!
 Ki si povabil nas,
 Da nam je kratek čas!

Napij še ti zdravico,
 Za družbe veselico!
 Če prazen bo bokal,
 Boš pa za druž'ga dal!

zlož. 1825 — 1827.

63. Vinska terta.

(Iz stare predelana.)

Na svetu lepše rož'ce ni,
 Kakor je vinska terta;
 Po zimi spi, po let' cveti,
 V jesen sodé nataka.

Te druge rož'ce tud' cveto,
 Nobena ni tak' žlahna:
 En čas cveti, se posuši —
 In minejo brez sadja.

Po hribcih je nasajena,
 Od solnčica obsjana;
 Od kmetiča obrezana,
 Od Jezusa dar'vana.

Nobene svete meše ni,
 Da bi ne b'la dar'vana;
 Nobene dobre volje ni,
 Da bi ne b'la spošt'vana.

Naše serce razveseli,
 Povzdigne nam veselje;
 Tud' slabim svojo moč deli,
 Tolaži naše želje.

Otrokom sladko grozdje da,
 Možem pa dobro vino;
 Za vsakega veselje 'ma,
 Zato jo vsi častimo!

Kak' sladko je, pokus'mo zdaj,
 Od vinske terte piti;
 Bog ji še tudi za naprej
 Obilno daj roditi!

l. 1833.

64. Veseli hribček.

(Po stari pomnožena.)

En hribček bom kupil,
 Bom terte sadil;
 Prijat'lje povabil,
 Še sam ga bom pil.

Tam gori za hramom
 En tersek stoji;
 Je z grozdem obložen,
 Da komaj derži.

Že čriček prepeva,
 Ne more več spat';
 V tergatev veleva,
 Spet pojdemo brat.

Konjički škrebļajo,
In voz'jo težko,
Ker vince peljajo,
Ki je močno sladko.

Prelepo rumeno,
Ko čisto zlato —
Le pijmo pošteno
Prežlahno blago!

l. 1833.

65. Urbanova.

(Po stari popravljena.)

Preljubi sveti Urban,
Ti dober naš mejaš!
V goricah ti stanuješ,
In žlahno grozdje 'maš;
Le zori ga — in medi ga,
(Boš dal nam dober mošt!)

Veselo te na hribci
Vsak kmetič počasti,
Okol' podobe tvoje
Rad brajdo naredi.
Le varji nam — oskerbi nam
(Gorice žlahni sad!)

Vsak priden kmetič skerbno
Vinograd okopa,
In k svetemu Urbanu,
Se v gor'co rad poda;
Pogledat gre — kak' kaže se,
(Al' čepek še derži.)

Iz gor'ce v gor'co gleda,
 Al' Urban zeleni;
 Vesel mejašu kaže,
 Kdar zelen plašč dobi.
 Povabi ga — da v hram bi šla,
 (In pila vsak en glaž.)

Po svetem koj Mihelu
 Tergatev dobra je;
 O svetem pa Martinu
 Že vince kersti se;
 Le pijmo ga — hval'mo Boga,
 (Ki dobro vince da.)

Na zdravje vseh Slovencev,
 Naših prijateljev;
 Posebno pa Dolencev,
 Urbana sosedov:
 Nalijmo mi — popijmo vsi,
 (Slovence Bog živi!)

I. 1838.

66. Gorica.

(Po Horvački osnovana.)

Nikdar na svetu boljšega ni,
 Kakor gorica, ki vince rodi:
 Kumej moj dragi zdaj se napij;
 Nekdaj naj' ne bo, zdaj si ga vžij!

Kolje bom sekal, vozil ga bom,
 Služil kopače, skerbel za dom.
 Kumej moj i. t. d.

Možek se trudim, tersje sadim,
Dela nobenega ne zamudim.
Kumej moj i. t. d.

Možek donese barigljico,
Ženka pa speče poganico.
Kumej moj i. t. d.

Možek za mizo v koti sedi,
Reže pečenko, berke masti.
Kumej moj i. t. d.

Kadar nam dojde sveti Mihal,
Grozdje dozori, jaz ga bom bral.
Kumej moj i. t. d.

Kadar pa dojde sveti Martin,
On ga bo kerstil, da bode vin':
Kumej moj i. t. d.

Kadar smert dojde, vtihnil bo glas,
Vince ostane, ne bode nas.
Kumej moj i. t. d.

V diki nebeški Bože nam daj,
Hvaliti Tebe na vekomaj!
Kumej moj dragi, pijva tako,
Da nama tamo hudo ne bo.

l. 1846.

67. Napitnica.

(Stara pomnožena.)

Letos je prav dobro leto,
Vinca je dovolj na svetu,
Danes je prav srečen dan,
Vince pijem, ne bom p'jan.

Bratje moji in sestrice,
Vi mladenči in device,
Smo veselega serca,
Le zahvalimo Boga.

Gerdo, gerdo bi pač bilo,
Ako bi se nam zgodilo,
Da b' se kateri tak' napil,
Da b' mu pot prevozek bil.

P'jancem nočemo napiti,
P'jankam vinca ne točiti,
P'janc je nehvaležen tat,
Kadar dela z vina trat.

l. 1846.

68. Šentjanževa.

(Stara pomnožena.)

Zdaj pijmo še šentjanževca,
Da b' srečna naša pot bila!

Prej, ko se bom na pot podal,
Koga si bom tovarša zbral?

Oj Jezusa bom jaz objel,
In njega za tovarša vzal.

Jezus je majhen, pa je svet,
V rokah derži vesolen svet.

Jezus je vsmiljen'ga serca,
Karkol' ga pros'mo, vse nam da.

Je v Kani na gostiji bil,
Je vodo v vince spremenil.

Tud' nam ga bo on piti dal,
Če pijemo ga, kar je prav.

Napij mi bratec tudi ti,
Naj se serce razveseli!

Ker si mi to zdravico pil;
Da b' se v nebesih veselil!

Zdaj pa nam daj Bog vse povsod
Prav lahko in veselo pot.

l. 1846.

69. Vino in voda.

(Stara popravljena.)

Vino in voda
Žlahni dve reči;
Skoraj brez nobene
Bit' mogoče ni.
Vino hoče gospod biti,
Voda se mu ne vkloniti,
Hud prepir med njima je.

Vino:

Vino se na prodaj
Vozim križem svet;
Mene vsaki hvali,
In me hoče 'met'.
Hlapcem, kakor gospodarjem,
Kmetom, kraljem in cesarjem,
Vsem na mizo nosim se.

Voda :

Voda jaz pretečem
 Mesta in vasi ;
 Se predajat' nečem,
 Vsak me tak' dobi.
 Bod' za prati, al' za vmiti,
 Bod za kuhat', al za piti,
 Brez vode ne more bit'.

Vino :

Res je to, al' vino
 Hočem bit' gospod :
 K sveti meši služit'
 Moram jaz povsod!
 Tud' pri vsaki kompaniji,
 Na sedmini in gostiji,
 Moram jaz na mizo prit'!

Voda :

Kaj pa prida storiš
 P'jancem vino ti ?
 Kdor te preveč pije,
 Pamet c'lo zgubi.
 Kadar p'janci obnorijo,
 To ti delaš, te dolžijo,
 Kak' pa hočeš bit' gospod ?

Voda sem za pitje
 Zdrava bolj ko ti ;
 Tega ki me pije,
 Glava ne boli.
 Z vodo kerst'jo otročiče,
 Gledat tam božje obličje,
 Jaz gospa, ti nis' gospod !

Meni vsaj ponujat'
 Se potreba ni ;
 Kar na svetu raste,
 Vse me poželi :

Rože, trava ino žito,
Sadje, da je rodovito,
Mora voda pomočit'.

Voda jaz sem stara
Pri šest tisoč let;
Vino Noe vsadil,
Ni te b'lo popred;
Solnce te je hot'lo speči,
Morala sem ti priteči —
Kak' gospod ti moreš bit'?

Vino:

Voda da češ biti,
Bodi ti gospa!
Kdor me hoče piti,
Modro naj ravna:
Mero naj ima to pravo,
Z vodo mešat' me je zdravo,
Al' na mizi naj se st'ri.

l. 1833.

70. Dobra volja.

Zmir tukaj ne more tak' biti,
Zdaj dokler se mesec mladi;
Vse sčasoma mora miniti,
Kar z nami na zemlji živi.

Ljudi se je dost' veselilo,
Ki zemlja zakriva jih zdaj;
Da bi se jim dobro godilo!
V pokoji počivajo naj!

Za nami se taka godila:
 Dost' židane volje jih bo;
 Ko zemlja nas bode zakrila,
 Naj spomnijo nas se tako!

Veselo zdaj skupaj sedimo,
 Cenimo en druga lepo,
 Iz celega serca želimo
 Da zmir bi ostalo tako.

Ker vselaj ne more tak' biti,
 Se derž'mo veselja zvestó;
 Bog ve, kdaj nas zna razškropiti
 Na levo, na desno roko.

Se bodedo enkrat ločili,
 Bo zvesto vstalo serce:
 Veselo se bomo spomnili,
 Nam dobro godilo se je.

In dokler mi skupaj živimo,
 Pa snidemo tukaj se spet,
 Pri koncu od kraja začnimo,
 Pošteno veselo živet'.

l. 1833.

71. Poslednja veselica.

Vse tukaj ne more tak' biti,
 Ko človek človeku želi;
 Al' prav se pa mora zgoditi,
 Kar človek Bogu izroči.

Ljudi se je dosti ločilo,
 Veliko pomerlo jih je;
 Le to je še vse veselilo,
 Da enkrat spet vidimo se.

Saj mertvi pod zemljo le spijo,
 Počiva njih trudno teló,
 Njih duše pa tamkaj živijo,
 Kder smerti in solze ne bo.

Za kmeta je žalostná setev,
 Da seme na njivo gre s'jat;
 Veselo pa čaka na žetev,
 In hodi veselo orat.

Ne bodemo vekomaj spali:
 Še lepše bo vstalo teló,
 Veselo si roke dajali,
 Ko pojdemo v večnost domo.

Ljubezen, ki v serci prebiva,
 Ljubezen prijat'lje uči:
 Da zemlja le truplo pokriva,
 Al' duše nam smert ne vmori.

Ljubezen bo večno ostala,
 Ostali prijat'lji tud' mi!
 Bogu bodi čast ino hvala,
 Ki loči in druží ljudi.

Zdaj, bratje! si roke podajmo,
 Da hoč'mo pošteno živet';
 Iz zemlje v nebesa poglejmo:
 Tam videli bomo se spet.

l. 1838.

IV.

Basni in prilike.

*„Resnica ljubi lepo obleko,
da se je ljudje ne splašijo.“*

Slomšek v Drobt. I. 1850. str. 159.

72. Železo in kladvo.

Nekdaj je železo milo
 Se nad kladvom potožilo:
 Nehaj mene tak' kovat',
 Saj sem tudi jaz tvoj brat!

Kaj me bodeš toževalo?
 Je k železu kladvo djalo —
 Kaj jeziš se nad menoj,
 Saj terpim tud' jaz s teboj!

Nič pregerdo ne imejte,
 O gospoda! vboge kmete:
 Na železo mislite,
 Da ste ene matere.

Vbogi kmetje! poterpite,
 In na kladvo se spomnite:
 Kak' z železom to terpi,
 Tak' gospoda tud' z vami.

l. 1833.

73. Mlado jagnje.

Mlado jagnje lepo belo,
 Gre za materjo veselo;
 Skače, da ni za obstat',
 Hoče travo poteptat'.

Hopsa, hopsa ! kolobita,
 Poskakuje ino rita;
 Ne ve zdravo kaj začet',
 Zaničuje dobri svet,

Mati pravi: kar ne skakaj!
 Tam po bregu se ne takaj;
 Lehko se je spodteknit',
 Šibko nogico zlomit'.

Jagnje matere ne sluša,
 Rajši samo si poskuša,
 Se čez kam'nje zaleti,
 In si nogico zlomi.

Jagnje nogico vlomilo,
 Glasno klicalo in vpilo:
 Oj! otroci vbogajte
 Svoje skerbne matere!

l. 1846.

74. Gos in labud.

Goska lepo bela
 Čedno perje 'mela;
 Jela se je zlo bahat',
 Svojo glav'co povzdigat';
 Labud bi jaz bila,
 Naj bi vrat dobila,
 Kakor ga labud ima,
 Belo slokega!

Se goska sestric loči,
 Med labude skoči,

Vrat vzdiguje na vso moč,
 Tol'ko da ne poč'!
 Labudi kričijo,
 Goski se smejijo:
 „Oj ti goska avšasta,
 Ne boš ne labudova.“

Dekle! ti si goska:
 Hočeš bit' gosposka,
 Nosiš se, kakor gospa,
 Pa si revna bajtlarca.
 Modri se smejijo,
 Gerdeži hitijo,
 Zapeljati tebe v greh,
 Da boš reva v smeh.

l. 1862.

75. Tulipa in vijolica.

Košato se je tul'pà razcvetela,
 Ošabno se okol' ozirati začela.
 Viol'co v koteci zagleda,
 Jo zasmehuje in vjeda:
 „Oj reva! kako žalostno cvetiš,
 Za plotom v senci s'rotica kučiš —
 Prav po s'romaško moraš ti živeti;
 Pač škoda, da si tu na sveti!“

Viol'ca tulipi odgovorila:
 „Ne misli, sestra, da b' nesrečna bila;
 Če ravno tiho in ponižno jaz cvetim,
 Se svojega življenja vendar veselim.
 Je blede in ponižno moje cvetje,
 In v mirnem koteci imam zavetje;
 Moj duh po š'rokem zadiši,
 Privabi, iskat me, ljudi!“

Violica še ni odgovorila,
 Pridirja hčerka, vertnarjeva Mila,
 Violico si vterga in se veseli,
 Da ji v nedrijih lepo diši.
 Košate tulipe pa ne pogleda,
 Če ravno se ponuja ji soseda:
 Tako ošabnost modrim zamerzi,
 Ponižnost pametna jih veseli.

l. 1862.

76. Rožice in valovi.

Rož'ce za potokom stale,
 Ino so valovom djale:
 Kam tak' hitro dirjate?
 Raj' pri nas ostanite!
 Vali rožicam velijo,
 Ter se vstavit' ne pustijo:
 Nam se v morje zlo mudi,
 Moramo se skopati.

Bodemo se lepo vmili,
 In se zopet povernili;
 Iz oblakov hoč'mo lit'
 Vas prijazno porosit' —
 Vse, vse mora memo iti,
 Vselaj tak' ne more biti;
 Kdor se Bogu izroči,
 Njemu vse se prav zgodi.

l. 1862.

77. Senica.

Marina, mlada ženkica,
 Se ravno omožila,
 Svoj zakon preišljavala,
 In žalostna je bila.
 Skoz okno se ozirala,
 Je solza se ji vdirala.

Senica je priskakala,
 Po vej'cah žvergolela,
 Marinki se posmehala,
 Za z'jačo jo imela:
 „Poglej, Marinče, samski stan!
 Kako vesel je človek sam!“

„Oh zlati dnevi mladih let!“
 Zdih'vaje Mica reče:
 „Da morala sem moža vzet'!
 Kako me serce peče!
 Oh pridi, samski stan, nazaj,
 In meni zopet svojost daj!“

Senica više izleti,
 Verh veje se postavi —
 Kot strela kanjuh se spusti,
 Ino senico davi.
 Senica vpije in kriči,
 Pa je nobeden branil ni.

„Marinče! vidiš samski stan?“
 Šo stara mati djali;
 „Boga zahvali vsaki dan,
 Da smo te možu dali.
 V nevarnosti je ptičica,
 Še v veči pa samičica.“

Mladenči, ki odlagate,
 Pošteno se ženiti,
 Dekličiči, ki se branite,
 In nočete možiti —
 Sovražnik vas že poželi:
 Le glejte, da vas ne vlovi.

l. 1848.

78. Prederzna ptičica.

Ptičica pisana mreži vletela,
 Sama ni vedela, kaj bi začela;
 Brez skerbi skakala, v zanjko zadela,
 Strašno je plakala, konec je vzela.

Duša, ki govoriš: jaz sem grešila,
 Kaj pa je! se smejiš, kaj sem zgubila?
 Šiba pripravljena te bo zadela;
 Perve ne čutila, druga bo pela.

Bogu pravičnemu ne moreš vjiti;
 Strašno, poboljšanja čas zamuditi!
 Grehu nevarnemu se ni smejati,
 Hitro potreba je, slóvo mu dati.

l. 1846.

79. Violica.

Viol'ca je v dolini stala,
 Po polji žlahen duh dajala,
 Pa stan prenizek se ji zdi;
 Na više priti poželi.

Viol'ca se je preselila,
Na solnčen holmec posadila;
„Po svetu bom zdaj gledala,
Po š'rokem lahko dišala.“

Na holmci ji je zamerzelo:
„Na hribu tam bo bolj veselo;
Tam vidi se okol' povsod!“
Tak' misli ino gre od tod.

Veselo tu ji solnce sije,
Po lici zdrava sapa brije;
Pa še zadost' visoko ni,
Na goro taj jo veseli.

„Tam vid'la bom po celem sveti,
Z nebes kokota čula peti —“
Tak' pravi zdaj violica,
Ter se na dolgo pot poda.

Verh gore težko prisopiha,
Jo ostri sever hudo viha;
Na skali nima posteljce,
Ne najde žejna kapljice.

Viol'ca se še ni zagrela,
Jo huda zima že prijela;
Od mraza s'rota se solzi,
In v led se solza spremeni.

Nazaj v dolino je želela,
Pa reva ni moči imela;
Vsa bleda vsahne, obleti,
Na gori s'rota omedli.

Če našel dom si v nizkem stani,
Le zadovoljnost si ohrani;
V dolini si pred vetrom skrit;
Visoko je nevarno bit'!

l. 1847.

80. Potonka.

Vsa rudeča in košata
 Je potonka prevzetalva:
 „Kak' sem lepa in bogata!“
 Je viol'ci: s'rota! djala;
 Hočeš, sestra, kaj veljat',
 Moraš se bolj pobahat'!“

„Jaz ne maram za bahanje,“
 Je potonki viol'ca djala;
 Moja skerb je: spoštovanje!
 Žlahni duh si bom var'vala;
 Ako roža ne diši,
 Je lepota ne časti.

Ko potonka sestro vjeda,
 Pride ženin mlad iz hiše;
 Prevzetnice ne pogleda,
 In viol'co si poišče;
 Jo nevesti podeli,
 Da ji v nedrijih diši.

O dekleta! ne lepota —
 Vaša cena je poštenje;
 Le ponižnost je dragota,
 Ino pametno življenje.
 Smrad dekliški je napuh,
 A poštenje žlahen duh.

l. 1847.

81. Anca in piščeta.

Hitro, hitro ljuba mati,
Piškam moram zobat' dati.
Dajte piškam proseka,
Lepo pros'jo piščeta.

Pik, pik, pik! kako letijo,
Kak' se s'rotke veselijo!
Kako rade zobljejo!
Vboge piške, lačne so.

Koklja zerna ne pozoblje,
Da bi piške dosti dob'le,
Oh kaj dobra mati st'ri,
Da otroke oskerbi!

Piške so se nazobale,
Lehko bojo zdaj šetale;
Vse za kokljoj čivkajo. —
Kam jih le peljala bo?

Čujte, čujte, koklja vpije!
Hočem videt', kaj se vije?
Gerdi kanjuh je priderl,
Koklji piško rad požerl.

Koklja svoje piške brani,
Gerdi kanjuh mora vstrani.
Oh pogledjte mamica,
Kako piške rada 'ma!

Pod peruti jih zakriva,
Glej! na persih jih ogreva;
Lehko si počivajo,
Strah in zima jih ne bo.

Mama! tak' bom jaz zavpila,
 K vam pribežala, se skrila,
 Kadar pride dušni tat,
 Me v nesrečo odpeljat'.

l. 1846.

82. Mravlje.

Pohajal sem dolgo po travi,
 In močno zamišljen sem bil;
 Vse to meni hodi po glavi,
 In v mislih sem muhe lovil.

Vso vglajeno cesto zagledam,
 Ki živa od mravljic je vsa;
 Naj toraj kaj mal'ga povedam,
 Kdo se po tej cesti pelja.

Obložene mravlje šetajo,
 In vlečejo betva težko;
 Po tri in po štiri peljajo
 Le zernice eno drobnó.

Zdaj pridejo druge nasproti,
 In pervim berž 'zognejo se!
 Nobena ni drugi na poti,
 Vse lepo po redi jim gre.

Privlečejo eno peresce,
 Tak' težko, ko celo drevo,
 Obračajo svoje kolesce,
 Ga spravijo lepo domo.

Merliča prinesejo štiri,
 In v pesek zagernejo ga;
 Spet druge gredo po nabiri,
 Kadilo napravljat doma.

Le glej! zdaj mravljinjak se vdira:
 Vse živo jih krog gomezni;
 Vse vdreno stanovje podpira,
 Popravljat si hišo hiti.

Tak' mravljica mravlji pomaga,
 Prelepo zastopijo se;
 Nanosijo žlahnega blaga:
 Kadila, ki Bogu se žge.

Otroci od mravlje učite,
 Se trudit' in skerbno živet';
 Se s vsemi lepó zastopite,
 Če hočete srečo imet'.

En drug' mu pomagajte radi!
 Vse lahko se v društvu stori;
 V soseski ne bojo prepadi,
 Ki v sveti ljubezni živi.

l. 1848.

83. Stara mara.

Deca! reče stara mara,
 Kar vam pravim vbogajte:
 Lepo čedno se nosite,
 V mlakah se ne valjajte;
 Gerdo, se po oglih čohat',
 Gerši, vsako reč povohat'.

Mara komaj 'zgovorila,
 Hitro zopet v mlako gre;
 V gerdo lužo zavalila,
 Dvakrat preoberne se.
 Prasci mater vgladajo,
 Hitro v lužo tud' gredo.

l. 1848.

84. Kovač in kopač.

Nikarte tak', gospod kovač,
 Poprosi mem' grede kopač —
 Pokaj železo tak' zlo bijete?
 Pogledjte s'rotle, kako zviija se!

Kaj boš govoril ti kopač,
 Kar ne zastopiš — mu veli kovač.
 'Z železa, katero razkovano ni,
 Se tebi dobra mot'ka ne stori.
 Tud' vinjak dobro rezal ti ne bo,
 Če jeklo s kladvom ni prav vdelano. —

Otroka v šolo jaz ne dam,
 Da bi ga v strahu 'meli — topli tam,
 Tako neumna mati govori,
 Bedasti oče ji pa priterdi.
 Otroci za pečjo izrastejo,
 In, ko železo rjavo, s'rovi so.

Želite stariši, otroke čedne 'met':
 Jih morate pogosto v strahе vzet';
 Razvade slabe morate odbit,
 Otroke lepih čednosti učit';
 Kar se v otročjih letih zamudi,
 Popravit' se ne da vse žive dni.

l. 1848.

V.

Različne pesmi.

*„Za pravico in resnico terdno stati
Hoč'no tudi mi, da bode slava naša mati!“*

l 1861.

85. Bog ohrani nam cesarja. 9)

Bog ohrani nam cesarja,
 Naš'ga Franca Jožefa,
 Blagoslovi gospodarja
 In očeta našega!
 Naj mu sveti lepa zarja,
 Večni naj mu srečo da!
 Bog ohrani nam cesarja,
 Naš'ga Franca Jožefa!

Naj bo njegov tron pravica,
 Krona nja naj bo modrost!
 Sveta vera nja desnica,
 Tovaršica učenost.
 Angel božji po vseh potih,
 Srečno Franca naj pelja!
 Bog osreči nam v dobrotah
 Naš'ga Franca Jožefa!

V ljubem miru kraljevati,
 Bog miru Ti! njemu daj,
 Avstrijanom pa vživati
 Že na zemlji srečen raj!
 Naj cesarska roka brani
 Nas ves čas sovražnika!
 Bog obvari nam cesarja,
 Naš'ga Franca Jožefa!

Mir in sreča po deželah
 Avstrijanskih naj cveti!
 Naj v ljubezni po povelah
 Se po sreči vse godi!
 Vsi zapojmo Francu vdani,
 Vsi iz celega serca:
 Dolgo let nam Bog ohrani
 Naš'ga Franca Jožefa!

86. Popotnica vojaška.

Leži, leži ravnó poljé,
 Po polji bela cesta gre;
 Po cesti krepko stopajo,
 Prelepi mladi fantje so.

Voj, hóla! hóla! fantje vi!
 Kamo ste se namenili?
 Se hočete podat' od nas,
 Ki ljubimo iz serca vas?

Zdaj z Bogom vsi prijatelji,
 Vi bratje, sestre, stariši!
 Na vojsko gremo zdaj za vas,
 Mogočen vojvod kliče nas.

Slovenci zdravi in mladi
 Smo urni, kakor glive, vsi:
 Imamo serce ino moč,
 Premagali bomo gredoč.

Veselo hočemo zapet',
 V Boga zaupanje imet';
 Pogumno bomo streljali,
 Sovražniki pa bežali.

Le naj ropoče in bobni,
 Iz tisoč topov naj gromi;
 Naj kroglje križem švigajo,
 Slovenci ne pobegnejo.

Pred nami pada vse okrog,
 Za nas skerbi naš ljubi Bog.
 Ne bode nas vlovila smert,
 Da b' ravno pekél bil odpert.

Mladenči serčni bodimo!
 Bog Sabaot nas var'val bo:
 Sovražnika požene strah
 Pred nami, kakor veter prah.
 l. 1851.

87. Vodniku.

Si zvezda svitla, Vodnik moj!
 Pred menoj daleč hodil,
 Pa bil sem zvest učenec tvoj,
 Si me prijazno vodil.
 Prav po domače si nam pel,
 In tudi moje serce vnel:
 Naj po domače poje,
 In drami brate svoje.

Od petelinčeka si pel,
 Zadonel od Triglava;
 Savice pesmico zajel,
 Vir bila pesmij Sava.
 Poslušal te, in sem te bral,
 Poželel, naj bi tudi znal,
 Tak' po domače peti,
 Slovence oživeti.

Po lici poznal nisem te,
 Pa poznal sem po duhu;
 Otroci tvoji — pesmice —
 Živijo v lepem sluhu.
 Očetu slava berzni sin,
 So hčere matere spomin:
 Tak' hvala pesmi gladke
 So Vodniku, nam sladke!

Veselje moj'ga Vodnika,
 Pač bila je gorica ;
 Najslaja jemu pesmica
 Res tekla je zdravica.
 Na zdravje sladko vince pit',
 Pošteno se razveselit' :
 To je Slovencu serce,
 Najnih pesmij jederce.

Kraljestvo nama bilo ni
 Bogastvo tega sveta ;
 Slovenščina zlata, časti
 Slovencem ne obeta.
 Zaupam pa, da bodeva
 V nebesih večno združena,
 Slovenca prav vesela
 S Slovenci slavo pela.

zlož. l. 1859.

88. Slovo Andreju. ¹⁾

Andre ! kamo se odpravljaš ?
 Ljubi Andre ! kamo greš ?
 Oh, ti danes slovo jemlješ —
 Zapustiti nas ne smeš —
 Kaj ti čreda je storila,
 Oh preljubi naš pastir ?
 Da bo tebe zdaj zgubila,
 Svojega veselja vir.

Te je fara razžalila,
 Da jo danes zapustiš ?
 Al' te ni hotela vbogat',
 Da si drugo izvoliš ?

So ti gore previsoke,
 Kder si hodil tol'ko let?
 Al' doline pregloboke?
 Tebi je premehek svet?

Saj smo tvoja pal'ca bili,
 Radi te podpirali,
 Dopolnili tvoje želje,
 Tebi stezo lepšali.
 Našel bodeš terde kraje,
 Našel serca tud' terdé —
 Imel bodeš boljšo faro,
 Težko boljše farmane. —

Vidiš lepo farno cirkev,
 Zvezdo v našem kraji stat',
 Gledaš svojo zalo hišo,
 Mora serce ti igrat'!
 Slišiš naše glasne orglje
 Bogu čast in hvalo pet',
 Čuješ svoje pripravila,
 Mora serce ti gorét'!

Lepša, kakor cirkev zlata,
 Lepša hvala solze so,
 Ki se tebi, ljubi Andre!
 Nam za tebo vdirajo. —
 Vzemi naše gorke solze,
 Jih položi na altar,
 Za popotnico naj bojo,
 Bogu dopadljivi dar.

Deca, ki si ti jih kerstil,
 V sveti veri jih učil;
 Mladi možje ino žene,
 Ki si ti jih poročil;
 Tudi 'zvoljeni pokojni
 Ki si spremil jih od tod:

Tebi danes vsi želimo
Srečen in prav lehek pot.

Dolge leta si nas vodil,
Oh preljubi naš pastir!
Al' kak' hitro so pretekle —
Kakor pomladanski vir!
Glej, kak' močno se nam toži,
Ker nas danes zapustiš!
Samo to nas še tolaži,
Da nas Blagemu 'zročiš.

Druge pasel boš ovčice,
Vendar, Andre! spomni se,
Da si imel dobre duše,
Ki so tebe ljubile. —
Da bi na desnici stali
Pred sodnikom zadnji čas,
In se nikdar ne ločili —
Andre! blagoslovi nas!

zlož. 1841.

89. Dober dušni pastir.^{a)}

Svetlo solnce že zahaja,
Milo zemlja se temni;
Ptica se med drevjem maja,
Lepo pesem žvergoli.

Od pastirja lepo poje,
Od pastirja dobrega,
Kako skerbno ovč'ke svoje
Na zelenje past pelja.

Skerbno on pred njimi hodi,
 Vabi za seboj hodit;
 Jih k studencem hladnim vodi,
 Čverste vode se napit.

Če so gore previsoke,
 Svojo roko jim poda;
 Al' doline pregloboke,
 On jih srečno prepelja.

On za vsakoj skerbno gleda,
 Da se ktera ne zgubi;
 Draga mu je ljuba čreda,
 Le za njo on ves živi.

Al' ovčice zaletijo
 Se v nevarni strašni log;
 Ker pastirja zapustijo,
 Davi jih dereči volk.

Črez pečine in bregove
 Gre za njimi njih pastir,
 Išče, kliče, milo zove,
 In odganja hudo zvir.

Srečna ovčeka, ktera najde,
 Da se k njemu spet poda;
 Če predaleč se ne zajde,
 Da pastirja spet spozna.

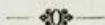
Zopet jo za svojo vzame,
 Kakor oče posvari;
 Dene jo na svoje rame,
 Ino k svojim ž njo hiti.

Tak' vas ljubeznivo pase
 Vaš pastir že . . . let;
 On že nosi sive lasi,
 Vseh pastirjev žlahni cvet.

Tak' je tičica zapela,
 In podala se nazaj;
 Previsoko je zletela
 Gor k Očetu v sveti raj.

Ona vedno bo prosila
 Tam Očeta večnega,
 Dolgo let bo zadobila
 Za pastirja blagega.

Mi se bomo veselili
 Ž njim v prijaznosti živet';
 Skupaj vsi zdravico pili:
 Bog jih živi mnogo let!

90. Novoletnica.

Beli dan se je približal,
 Stara noč minila je;
 Staro leto ponovilo
 Nikdar več ne bode se.
     Časno s časom odtekuje,
     Nam minljivost oznanuje;
     Roža še le razcveti,
     Ocvetena že leži.

Le poglejte tam višave,
 Njih zastaran beli led;
 Morja strašne globočine,
 Da stermi nad njim pogled!
     Vod brez konca tam izvira,
     To pa tisoč rek požira;
     Ž njimi leta tečejo,
     V večno morje padajo.

V čudne kroge se obrača
 Po širjavah velik svet ;
 Solnce nam po dnevi sveti,
 In po noči mesec bled ;
     Zvezda zvezde pot nahaja,
     S svojo lučjo jo napaja ;
 Solnce zvezde zatemni,
 Temna noč pa razsvetli.

Črna zemlja, dobra mati,
 Se postara, omladi,
 Nam potrebni sad prinaša,
 In preživlja vse stvari.
     Perutnina in zverina,
     Dve- in štirnogata ž'vina
 Se rodi, in več je ni —
 Zemlja še le zeleni.

Človek gore prekopava,
 Morje je njegova pot ;
 Vse zverine on strahuje,
 Vseh stvari je on gospod ;
     Narode on premaguje,
     Duh nebes se dotikuje ;
 Zemlja in nebo stoji,
 V prah se človek spremeni.

Zvezde bodo otemnele,
 Solnce bode večni mrak ;
 Zarja ne bo več danila,
 Noč zgubila svetli snag ;
     Zemlja se bo razvalila,
     Vsa lepota razkadila ;
 Le kar človek zasadi,
 To na večno obstoji.

Siromakov vse težave,
 Vseh nesreč nevsmiljen grom,
 Vseh bridkostij grozne strele,
 Našega života lom :

Nam le kratek čas zadeva,
 Kratka je na zemlji reva;
 Vse kar zemlja porodi,
 Se na zemlji spremeni.

Vojske, kuge, bolečine,
 Terdih časov grozni strah,
 Vse veselje, vse dobrote
 Razkadijo se, ko prah.
 Kde je vboštvo siromakov,
 Kde zdaj sreča vseh vojščakov?
 Sluha jih in duha ni,
 Samo djanje še slovi.

Pošlji, Oče! ostre šibe,
 Če se Tebi dobro zdi;
 Al' veselja zale rože —
 Dober oče si nam Ti!
 Tvoje roke smo veseli,
 Le pomoč nam Ti podeli;
 Naj se v djanji vseh ljudi
 Tvoja volja vsel' zgodi!

l. 1833.

91. Čas.

Tiho nam tečejo dnevi in leta,
 Pridejo ino odidejo v vek;
 Gore postavi jim celega sveta,
 Ne boš zaježiti mogel njih tek!
 Dnevi kak' ženejo, ure, minote,
 Kakor valovi, se hitro naprê,
 Nesejo s seboj težave, dobrote,
 Nič jim ostati na svetu ne smé.

Časa tekočega moč je velika,
 Njemu uklone se vsaka oblast;
 Naj se nebeškega stropa dotika,
 Mora po časi se nagnit' in past'!
 Stolpi, iz rezan'ga kam'nja visoki
 Sčasoma tudi poderejo se;
 Ino prepadi še tako globoki —
 Tudi po malem zasulo jih je.

Tol'ke ni žalosti, ni bolečine,
 Ni ga sovraštva imel še ta svet;
 Ni bilo rane še, ne opekline,
 Ki ne zacelila s časom bi spet.
 Čas nam težave in križe prinese,
 Rani nam serce in stori gorjé;
 Ena minuta nam žalost odnese,
 Ino ozdravi nam zopet serce.

Tako odteče v globokem potoki
 Hitrega časa grenkost in sladkost,
 'Z njega zajemajo majhni, viski
 Svojega djanja, življenja, vrednost.
 Eni se vzdigajo, ko velikani,
 Mislijo vekomaj biti gospod;
 Naglo omahnejo sreče pijani,
 Čas jih pomete in nese od tod.

Modri si čolnič čednosti napravi,
 S navki potrebnimi se oskerbi,
 Varno na potok dereč ga postavi,
 Dobro si dela 'z potoka lovi.
 Kadar pa čolnič življenja doteče,
 Stopi veselo na večnosti brod,
 On za pretekli čas hudo ne reče,
 Dobrega dosti nabral je svoj pot.

Pač je potreba nam zlatega časa,
 Ne zamuditi, ne ur, ne minut;
 Nikdar raztergati zlatega pasa:
 Vsaka minuta je večnosti ud.
 Časa nam malo je Stvarnik odločil,
 Naj bi spoznali, kak' drag je za nas,
 Časa nakupit' je z dobrim naročil,
 Večnosti cena sedanji je čas.

l. 1848.

92. Hudo vreme.⁹⁾

Vročé je vroče,
Čelo kipi;
Solnce pekoče,
Zemlja reži.

Za plugom orač omaguje,
Na cesti popotnik zdihuje. —
Le niže se solnce nagiba
V zaglavje visokega hriba.
Tako strašno serce peče
Vsaka huda grešna strast;
Od spekline človek steče,
Ako pride grehu v last.
Vest ga žge,
Strašno je,
Dokler mile rose ni,
Ki mu serce ohladi.

Solnce zakrilo
Se je v oblak;
Hitro stemnilo —
Kaj, bo že mrak? —
Le glej, glej! od zgornega kraja,
Od tam huda ura prihaja,
Zlo gerdo se vreme napravlja,
In zemlja ušesa nastavlja.
Vse tiho molči,
Se list ne zmají:
Vse gleda in čaka,
Kaj čudnega pride 'z oblaka. —
Milost božja zapustila
Je hudobneža sercé,
Sveta luč se mu stemnila
Ker nja djanje grešno je.

Vest molči,
 Grešnik spi,
 Ino hudobavlja;
 Al' nad njim se mu pripravlja
 Božje roke grozni strah;
 Velik strah, ki zagromi,
 Ino grešnika zdrobi,
 Kakor solnčni prah.

Meglo prezvanja,
 Strel se glasi:
 Vreme odganja,
 Molit' uči.

Les blagoslovljeni žena zažiga,
 Dim se na kviško v oblake povzdiga;
 Molitev potrebno odverne,
 Vremena pa ne spreoberne. —
 Prazne vse so šege tvoje,
 Ki jih ti Bogu storiš,
 Ako grešno serce svoje
 Prav ne spokoriš.
 Vsa molitev,
 Vsa daritev,
 Njemu le gnjusoba je,
 Dokler ne poboljšaš se.

Buči že globoko,
 Pa vstaja visoko,
 Nevarno vreme.
 Piš začne veršeti.
 Za bliskom grometi —
 Pospravljat vse gre.
 Po cestah praši,
 Se v kroge verti;
 Vse suho nalaga,
 In vleče do praga.
 Zlo ptice letijo,

Pred pišem bežijo ;
 Pod stropom nebes
 'Ma burja svoj ples ;
 Prek logov leti
 In drevje šibi.
 Vse dirja spod kapa ; —
 Debelo z oblakov naškrapa. —
 Človek v sladen svet zaljubljen,
 Se v veselji ves topi,
 Ves v nesrečo svojo zgubljen
 Le v pohujšanji živi.
 Po vseh razuzdanih potih
 Kakor divja zver leti ;
 Zapeljuje po vseh kotih,
 Vleče za sebo ljudi
 V greh in pogubljenje,
 Kakor piš zelenje.
 Al' hudobnež stoj!
 Ozri se, ino poglej
 Le nekoliko naprej,
 Kaj bo storil Bog s teboj !

Glej, kak' bleska !
 Čuj, kak' treska !
 Megle goni hud vihar,
 Grom za gromom, vdar na vdar ;
 Toča skaka,
 In se taka,
 Strašno po goricah hruje,
 Grozno jo po polji suje,
 Česa, lomi, prisekava,
 Žanje, mlati in vrezava ;
 Vse poteptá
 In pokončá. —
 Več zelenja videt' ni.
 Vse je belo ;
 Na debelo
 Je pod kapom kup leži.

Od prestrašnega rožljanja
 Se ne čuje glas jokanja. —
 Grozno dela hudo vreme,
 Vel'ko škodo naredi,
 Vse veselje kmetu vzeme,
 Celo žetvo mu zdrobi ;
 Stokrat hujši pa vdelava
 Duše zapeljivi tat,
 Ki nedolžnost zapeljava,
 Božjega kraljestva sad.
 Čedno duše vse cvetijo,
 Lepo žlahno še dišijo
 V svoji sveti čistosti,
 Ko nedolžni angelci
 V verti svet'ga raja. —
 Zapeljivec se privleče,
 Vse gerdobe po njih meče :
 Gerdo klafa ino kolne,
 Strupa ima usta polne :
 Tam se sladko prilizuje,
 Tukaj zanjke nateguje ;
 Cvet nedolžnosti mori,
 Sramožljivost odpodi.
 Kakor rože pomandrane,
 So njih serca zapeljane.
 Ceste polne slab'ga djanja,
 Hiše polne zapelj'vanja.
 Njiva božja je zatrena,
 Sveta čednost zamorjena ;
 Grešniki si ukajo,
 Angelci pa jokajo,
 In bežijo 'z tega kraja. —
 Polje bode spet zeleno,
 Drugo leto tud' rumeno,
 Časna vjima zemljo rodovitno st'ri ;
 Al' nedolžnost zapeljana,
 Tak' nevsmiljeno zakljana,
 Težko, al' nikdar ne oživi. —

Božja roka ne počiva;
 Vliva! vliva!
 Kakor 'z vedra spod nebes.
 Vse že plava črez in čez!
 Blisk in strah!

Gromska strela
 Je zadela!

Rujovito zagermelo,
 Kerhko drapati začelo,
 Gerdo lomi in kerhtá
 Razdrobljuje ino phá;
 Kder zadelo,
 Bo gorelo. —

Terd in plah
 Luka človek in ozira
 Se okoli, koder vdira
 Strela šibre za seboj.

Joj! joj!
 Tamkaj 'z stolpa na debelo
 Se je že kadiť začelo,
 Le kadi se, le kadi,
 In za dimom pa gori.

Vse rudeče
 In goreče
 Poketá.

V plat zvona že strašno vpije,
 In spod neba voda lije

Scurkoma;

Vendar vse to nič ne zda:

Vse okrog gori;
 Že več ne zvoní.

Zvezda nad zvonove pada,
 Zdaj gori zvonovna klada;
 Milo, milo zabrenčijo
 Še zvonovi, ko zletijo;

Glas je oster, kakor meč,
 Ni jih slišat' več. —

Strela, ki pod nebom vsa kervava skaka

Grešnik! lej, na tebe čaka,
 Tebe dramí in budi.
 Kol'kokrat nad tebo grom rujove,
 Tol'kokrat tvoj stvarnik tebe zove,
 In te spametvat' želi.
 Ako čakaš, da te bo zadela,
 Duša tvoja že goret' začela,
 Rad bi tistokrat gasil,
 Rad pokoro pravo st'ril;
 Pa zvonovi bodo ti zapeli,
 Zlati čas poboljšanja odvzeli;
 Vtihníl bo njih mili glas,
 Minil zveličanski čas. —

Vse gasí,
 In hití,
 Branit svojo domačijo,
 Hranit svojo premožnijo;
 Eden drugemu pomaga,
 Verč za verčem si dolaga,
 Srečno pogasí. —
 Gási — gási tudi tí
 Človek! svoje hude želje,
 Króti nevgnano veselje,
 Da ti serca ne skazi.
 Hudim željam se podati,
 In pa pekel si prižgati,
 To vse eno je.
 Srečen, kdor ne zamudi,
 Da si pekel pogasí,
 Preden vse požgé.

Nebeški strop se giblje,
 Pod njim se zemlja ziblje,
 In ljudstvo ostermi.
 Zdaj umolkne pamet naša,
 In vse plašno serce vpraša:

Kdo je, ki to st'ri?
 Eden pravi: copernija,
 Drugi: prazna prigodija,
 In ta tretji sam ne vé,
 Kaj neumnega pové.
 Ljudstvo! tiho, tiho zdaj,
 Ino božjo moč spoznáj.
 Ta, ki v hudi uri memo gre,
 On tvoj ljubi Oče je,
 Zemlje in nebes gospod,
 On, Bog Sabaot;
 Na kolena padi doli,
 In ponižno Njega moli!
 Vidiš, kak' je zemljo stresel,
 Pa svoj blagodar je njej prinesel.
 Kaj se trešeš in bojiš,
 Človek ti, ki prav živiš,
 Ako hudo vreme zeva?
 Zvesto upaj, terdno stoj,
 In se hudega ne boj.
 Božja roka te zadeva,
 Pa ti hudega ne st'ri;
 Le zveličat' te želi:
 V večo srečo pripeljati,
 Še veselje slajše dati.
 Če z levico On jemal,
 Bo še več s desnico dal.
 Srečni kraji, srečne hiše,
 Ktere Bog obišče!

Burja potihne,
 Vreme konča,
 Vetere zapihne,
 Vlivat' neha.
 Nebó se po malem oceja;
 In megla, kot žlahna odéja
 Pomočeno zemljo odkriva,
 Ki kaže se vsa ljubeznjiva.

Vse je zopet oživeló,
 In še enkrat bolj veselo
 Raste sad,
 Ker je zdrav in ščiščen hlad.
 Ne obupaj, ljuba duša,
 Ako tebe Večni skuša;
 Terpi in tolaži se;
 Kratko zemeljsko terpljenje
 Večno ti sladi življenje
 Tvoje le.
 Glej! za dežem solnčice,
 In za hudim dobro gre.

Lepo zvedrilo
 Se je nebo,
 Solnce odkrilo
 Spet se ljubó;
 Veselo se zvečer ozira,
 In žarke po gorah opira;
 Lepo od zemlje
 Zdaj slovó jemlje,
 Ino veselo zahaja
 V jutro prihodnjega kraja.

zlož. 1829.

93. Zvonov pesem.¹⁰⁾

(Iz nemškega po Fr. Šilerju poslovenjena.)

*Slava Bogu!
Mir ljudem!
Pokoj mrtvim!*

Ilast hram že vsajen čaka,
V hladno zemljo ves zakrit.
Nuj, tovarši! čas se taka,
Da bo zvon še danes zlit!
Saj drugače ni;
Da se delo st'ri,
Mora človek se potiti,
Blagodar od zgoraj priti.

Pri delu, ki smo ga začeli,
Se kaj poštenega pove;
Če bomo lepe marne 'meli,
Nam vse od rok veselo gre.
'Tak' nalašč tukaj preišljujmo,
Kaj slabi človek naredi;
Možaka tac'ga zaničujmo,
Ki ne premisli, kaj stori.
Le to človeka povzdiguje,
Po tem ga pamet le časti,
Da v svojem serci preišljuje,
Kar on z rokámi naredi.

Dajte derva suhe smreke,
Da kurilo živo bo,
Naj plamena svetle vleke
Noter v kotel švigajo!
Bakro se cedi,
S cinjem zaroči,

Naj se med sebo razvleče,
Glasni bron zvonovni teče.

Kar tukaj v hladni globočini
Zdaj z ognjem roka naredi,
V zvoniku na visoki lini
Po š'rokem glasno tam slovi.
Še v mlade čase glas dajalo,
Veliko serc povzdigalo,
Bo milo z žalostnim jokalo,
Veselo molit' klicalo.
Kar kol' se revnemu zemljani
V življenji časnem pripeti,
Veselo zvon vse to oznani,
Ljudem pobožno razglasi.

Kak' se lepo belo peni!
Že mešoba se topi;
Le potošna vmes podeni,
Naj se hitro razcedi!
Pena se poskrit',
Čisto mora bit';
Le iz čistega metala
Teče zvona glasna hvala.

Pozdravi zvon že mlado dete,
Kater'ga h kerstu prinesó,
Na prvem potu vere svete
Zapoje njemu ljubljeno.
Zdaj v krilu maternem počiva,
Brez skerbi sladko spanje vživa;
Al' zlato jutro bo minilo,
S težavami se oblačilo
Bo ljubo solnce juterno.
Veselo fantič dom zapušča,
Se serčen križem svet poda;
Popotnik mlad pa že poskuša,
Da na tem svetu ni doma.
Podoba zale mladenice

Mladenča rada oslepi;
 Rudeče je dekliško lice,
 In lahko pamet fant zgubi,
 Da sam ne ve, kaj poželjuje,
 In po samoti raj' sedi;
 Na tihem milo izdihuje,
 Tovarše svoje zapusti.
 Omamljen ves okoli hodi,
 Med cvetjem išče skriven sled,
 On misli, da ga sreča vodi,
 Za srečo šteje že pogled.
 Oj sladke sanje, polne meda,
 Ljubezen prva mladih dni!
 Oko se raja ne nagleda,
 V veselji serce se topi;
 Oj da b' ljubezen čista bila,
 Da b' vedno ljubim zelenila!

Vlitek se razbeljen kaže,
 Malo šib'co vanj podam;
 Ako svetlo jo oblaže,
 Da gotovo je, spoznam.
 Nuj tovarši! le
 Tak' poskusite,
 Če se družī težko z lehkim,
 In edini terdo z mehkim.

Tam, kder se krepko z mehkim shaja,
 In kder se močno z rahlim spaja.
 Le tam se sliši lepi glas.
 Naj gleda, kdor za vsel' se veže,
 Da serce k sercu se prileže;
 Je zмота kratka — dolg je kas.

Lepo rožice cvetijo
 Res nevesti nad glavó,
 Ko zvonovi pozvonijo
 Na veselo svatovš'no.
 Kaj da ženin z le-to srečo

Svoj najlepši stan zmeni;
S pasom zakonskim in pečo
Ven'c dekliški obleti! —

Lepota beži,
Ljubezen ostaja,
In cvet obleti,
Pa sadje podaja;
In mož križem svet
Se mora pognati,
Kup'vat' in prodati,
Sejati, saditi,
Zdaj žeti, mlatiti,
Za srečo skerbeti,
Če hoče kaj 'meti;

Da raste obilno lepo premoženje,
Potrebno za žene in dece življenje,
Da hiša zamore pošteno živeti'.

In v hiši obrača
Se žena domača,
Vsa skerbna ve mati
Prav dobro ravnati,
Učiti dekliče,
Svariti fantiče,
Od svita do mraka
Ima poslovanja
Brez vsega nehanja;
Pomaga, da zda
Dobiček možá.

Z zakladi domačimi polni omare,
Navešene preje stojijo vse gare,
Za dragoj platnine že belijo se,
In škrinja tenčice nadevana je,
Vse dobro in terdno tud' lepo zravnati,
Noče nehati.

Oče z veselimi očmi
Pod slemenom se jasno ozira,

Svoje sreče se veseli,
 Videti blago, kak' se mu množi,
 Lehko roke on križem položi.
 Vse pojate se žita šibijo,
 Hrami zernja že ne deržijo.
 Prevzetno se bahá,
 Kaj glešta, kol'ko 'ma.
     Se vjime ne boji,
     Je dosti vseh reči.
 Al' nesrečo oponašat'
 „Kdo je meni kos?“ poprašat':
     Rado hitro spodleti.
 Pač ravno zdaj bo prav za vliti,
 Lep podplut zavlitek je.
 Prej ko hoč'mo izpustiti,
 Lepo pomolimo še!
     Čep izderi v skok!
     Ognja varuj Bog!
 Kakor blisk po žlebu vreje,
 Kar dotikat' se ne smeje.

Dobrotna je ognjena moč,
 Dokler strahvat' je njo mogoč';
 Kar človek zlije, 'zobrazi,
 Vse to skoz ognja moč stori.
 Al' strah in grozo naredi,
 Če uide ogenj iz peči.
 Divjá nevsmiljeno svoj pot,
 Požiga, in ne gleda kod . . .
 Plamen po vseh stenah plava,
 Ogenj se po tleh vali,
 Hiše, mesta pokončava,
 Ki jih človek naredi.
 Kar je pameti naprava,
 Divja svojost to čerti.
     Iz oblaka
     Dež pomaka,
     Iz oblaka — Bog obvar'!
     Strela vdar'.

Čujte! — v stolpu kaj brenči?
 V plat zvoni!
 Kakor kri
 Se že žari.
 To svetloba dneva ni!
 Glej z žehtari
 Vse leti.
 Se kadi
 In žereči plamen vzdiga,
 Verstoma po ul'cah šviga,
 Pokaje za vetrom miga,
 Iskre v kolo krog letijo,
 Trami pokajo, hruščijo,
 Stebri se okol' vertijo,
 Okna strupljene brenčijo,
 Deca jokajo, ceptajo,
 Križem matere divjajo,
 Ž'vad rujove,
 'Z stolpa zove,
 Od vročine vse se pari,
 Noč ko beli dan se žari.
 Roka roki vedro daja,
 Hitro maja
 Brizgalnica se, in brizga
 Vodo kvišku; — veter žvižga,
 Po vseh kotih plamen pôja,
 Vse goreče zasmodi,
 Hrušajoče že hiti
 V suhe shrambe, žitne kašte,
 Že gorijo škrinje, lašte,
 Serce zemlji odterguje
 Ljuti ogenj pokajoč;
 Ino ognja divja moč
 Se ošabno povzdiguje
 Do nebes!
 Reven ves
 Človek branit' omaguje;
 Pogorišče ogleduje,
 Premoženje je pepel.

Černo je
 Zalo stanje
 In razpokano na špranje;
 Pusta groza tam prebiva.
 Luna bleda
 Zdaj skoz prazne okna gleda
 Noter v hram.
 Ino zdaj
 Ozre milo,
 Kder je bilo
 Premoženje, se nazaj.
 Ker družega mu ni pustilo,
 Se svojih ljubih veseli.
 Veselo žive vse objame,
 Potem beraško pal'co vzame;
 Te mu nesreča vzela ni.

Srečno v zemljo se stočilo,
 Zvon je lep zdaj nalit';
 Se bo tudi razvalilo,
 Vel'ki trud nam povernit'
     Kaj, če ne derži?
     Vlitek razpusti?
 Oh kar se veselo čaka,
 Lehko nas ima za z'jaka.

Mi v černe zemlje hladno krilo
 Vse napravila devamo,
 V njo kmetje seme vsejajo,
 Da se ozelenilo,
 Rodilo božjih darov bo.
 Tud' naše truplo se zagerne
 Po smerti v krilo materno;
 Pa vstalo bo iz zemlje černe,
 Na novo oživel bo.

Milo, milo
 Se glasi,
 'Z stolpa mertvim
 Zvon zvoni;

Enemu merliču rahlo poje,
 Žalostno po stezi zadnje hoje.

Nesejo preblago ženo,
 Mater skerbno in ljubljeno.
 Deca ki jih porodila,
 Mati s'rote zapustila.
 Vzela možu ženo smert,
 Sveti zakon je razdert;
 Kaj bo revež zdaj začel,
 Kde otrokom mater vzel?
 Vse po materi žaluje,
 Kliče mamó, pa je ni!
 V temni jami zdaj stanuje,
 In se več ne oglasi.
 Hiša nima gospodinje,
 V večnost dobra mamka šla;
 Pasterke in pasterkinje
 Bo hud'vala mačeha.

Zdaj pa najmo zvon hladiti,
 Težko delo naj stoji;
 Id'te v senco, si počiti,
 Kakor ptiči brez skerbí.
     Ko se zvečerí,
     Večno luč zvoni,
     Berž najemnik 'z dela vhaja,
     Gospodar še le ostaja.
 Hitro proti svoji lopi,
 Kadar začne se mračiti,
 Vsak popotnik rad postopi. —
 Zdaj drobnice bleketajo,
 Lepe čede
 Krav in volov pricingljajo;
 V lepem hladi
 Jih ne pikajo obadi.
     Snopja voz
     Se prigiblje,
     Ven'c se ziblje,

Ker rumeno

Je sterneno

Vse lepó.

In iz polja zdaj ženjice

Pripojó.

Spravljajo se zdaj počivat,

Ljubi sladki mir zavživat;

Hišne vrata pozaprejo,

V strahu božjem ležat grejo.

Mrak pokriva

Černo zemljo;

Truden kmetič pa počiva

Brez skerbi,

Dokler še pravica živa

Po deželi čuje in bedi.

Bodi hvaljena pravica,

Ti dobrot vseh porodnica!

Ti ljudi v sosesko sprav'la,

Ti si mesta jim postav'la,

Ti divjake okročala,

Ti iz logov jih pozvala,

Ti jim hrame naredila,

Ti jih pameti učila,

Da spoštujejo poveló,

Svojo ljubijo deželo.

Radi roke si podamo,

Vse hudobno pokončat';

Dokler še pravico 'mamo

Se nam huđega ni bat'.

Mojstri ino rokodeli

Dobre volje delamo,

Svoje sreče smo veseli,

In smejimo se lehkó.

Pridnost je dežele hvala,

Z blagom jo plačuje Bog;

Krona povzdiguje kralja,

Kmeta delo pridnih rok.

Mir preblagi,
 Ljubej dragi!
 Le ohrani nam ta kraj!
 Grozovitni vojski brani,
 Da ne bodo razdivjani
 Nas vojščaki kervovili
 In morili!
 Kder se zlati večer žari
 Tak' lepó,
 Vžganih mest se ogenj pari,
 Da kervavo je nebó.

Zdaj tovarši hram razbijte,
 Posel svoj dopolnil je.
 Vlitek zali nam odkrijte,
 Naj oko nagleda se.

Bij le z kladvom, bij!

Plašč se naj zdrobi;

Hoče zvon na svetlo priti,

Mora hram se razvaliti.

Po pameti naj hram razbije
 Ob pravi dobi mojster sam;
 Gorje, ée bronec sam razrije
 Svoj lepo okovarjen hram!

Goreč, ko pekel, se odpira,
 Skoz špranje poka in divja,

Naprave dobre on podira;

Serdito vse okrog končá.

Kder noče moč pokorna biti,

Ne da se lepo delo st'riti;

Tam, kder se ljudstvo puntalo,

Nikol' kaj dobrega ne bo.

Tam plat zvona prestrašno bije,

Deželi punt na znanje da;

Za glas miru se zvon izlije,

Tam zove boj posiloma.

„Enako prostost!“ ljudstvo goni
 In hoče, kar samo ne ve.

Vsi poti so morivcev polni,
 Pohleven kmet v orožje gre.
 Serdite ženske, ko hijene,
 Z nasprotniki se tergajo,
 Od prevelike jeze žene
 Prelito kerv zajemajo.
 Pravica iz dežele zgine,
 Bogu se jemlje dolžna čast;
 Ves božji strah 'z med ljudi mine,
 Hudobec si svoji oblast.
 Navadna levu je morija,
 Raztergat' vse le tiger zna;
 Al' hudobij vseh hudobija
 Postane človek, ko zdivjá.
 Gorje, luč slepcu v roke dati,
 Če se oko mu ne odpre,
 On začne z lučjo krog vahljati,
 Vesi in mesta on požge.
     Glejte, kak' je moje serce
     Razveselil dobri Bog!
     Kakor zlato se jederce
     Zvon mi luši krog in krog;
         Kakor solnčice,
         Ves zasveti se.
 In podobe tudi zale
 Bodo hvalo mi dajale.

Le bliže se
 Tovarši v krog ustopite,
 Zdaj novi zvon kerstimo le:
 Naj Ljubomir mu bo ime.
 Le k miru naj sosesko vabi,
 Naj punt in vojsko vsem ogabi;
 Naj vedno ljubi mir zvoni!
 Zato se zdaj tako kersti.
 Nad vse pozemeljsko povišan
 Zvon, meglam sosed, naj visi;
 Da po širokem glasno slišan,
 Naj izpod neba nam slovi.

Tovarš se z zvezdami naj maja,
 Ki svoje pote krog tekó ;
 Bogu naj čast, nam čas oznaja,
 Nebeški glas naj zvon nam bo !
 Le večne, svete godovnije
 Naj oznanuje jegov glas ;
 In glasno vsako uro bije
 Na njem nam naj tekoči čas.
 Prigodbe naj nam oznanuje,
 Veselo naj se nam glasi ;
 Brez vsmiljenja naj ožaluje
 Premembo vseh človeških dni.

In kakor glas zvonovni mine,
 Ki po ušesih zaberní,
 Tak' hitro vse posvetno zgine :
 Naj to človeka zvon uči.

Zdaj na škripci potegnite
 Z vervjo 'z jame zvon lepó !
 Le visoko ga vzdignite,
 Da zapel bolj glasno bo !
     Nujte, vlecite,
     Zvon že maja se !
 Naj ga vsak veselo čuje ;
 Ljubi mir nam oznanuje.

poslov. 1825 — 1827.

94. Trideset zlatih resnic.

1.

Kdor sam sebe povišuje,
Prazno glavo oznanuje.

2.

Le terpljenje naših dni
Nam veselje posladi.

3.

Kakor drugim posojuje,
Tako se mu povračuje.

4.

Kdor pridno dela in lakomen ni,
Lehko brez vsega bogastva živi.

5.

Srečna duša, ki Boga
Bolj ko svet ta ljubi:
Povračnika tam ima,
In ne bo na zgubi!

6.

Dež za solncem mora biti,
Za veseljem žalost priti.

7.

Stori le, kakor te pamet uči,
In ne porajtaj na druge ljudi.

8.

Kar se večkrat z hudim ne zgodi,
Se pogosto z darom lahko st'ri.

9.

Bog vse vidi, Bog vse ve,
Greš se delati ne sme.

10.

Kdor pomaga drugim iz nadlog,
Rad pomore mu tud' Bog.

11.

Kdor svojih želj ne premaguje,
Sam sebi smertno sul'co kuje.

12.

Bog otroku srečo da,
Ki stariše za lepo 'ma.

13.

Prečudne in skrivne so božje reči,
Človeku presodit' mogoče jih ni.

14.

Prebrisana glava, pa pridne roké,
Boljše so blago, ko zlate goré.

15.

Joj vsak'mu, ki jeze tolažit' ne zna,
V neznano nesrečo ga berž zapelja.

16.

Ne kradi, in če najdeš kaj
Lastniku hitro daj nazaj.

17.

Lastna škoda ga 'zuči,
Komur dopovedat' ni.

18.

Kdor z navkom norce brije,
Sam sebi vrat zavije.

19.

Huda za vbogega, nič ki ne zna,
Njemu do kruha se priti ne da.

20.

Najpridniše dete na svetu je,
Ki ljubi Boga in pa stariše.

21.

Mladine najlepša lepota je ta:
Nedolžnost, ponižnost pa žlahnost serca.

22.

Poterpežljivost težave polajša,
Nadloge preloži, grenkosti poslajša.

23.

Najsrečniše ljudi
Poštenje stori.

24.

Kdor svoj čas si s igro trati,
Revež, prazno slamo mlati.

25.

Tam, kder glad mori lenuha,
Najde pridnost dosti kruha.

26.

Kder kol' je največa sila,
Tam je božja roka mila.

27.

Če sveto prepevaš, skušnjava beži,
In angel varh tebe posluša:

Nesramnega petja se škrat veseli,
In angel varh tebe zapušča.

28.

Kdor se pridnega dela 'zuči,
Lehko si slamo v senó spremeni.

29.

Le ljubimo 'z celega serca Boga,
Kar koli imamo, le On nam vse da.

30.

Kadar otrok golost kaže,
Angel varh beži;
Hitro dete se oblači,
Da te hudi ne dobi!

l. 1847.

95. Tužne solze,

na groblji samostana Zajčkega.

V dolini svet'ga Janža,*)
 Med gorami leži
 Nekdanji zajčki klošter,
 V samoti žalostni.
 Živeli so v samoti
 Beli Kartajzarji;
 Redovniki pomerli,
 Vse žalostno molči.

Podreno je zidovje,
 Porušen mostovž drag',
 Iz belega kamena
 Odvaljen sekan prag.
 Skoz sterta dolga okna
 Vetrovi brusijo,
 In stene samostana
 Na poke rušijo.

Glej cirkvo razvaljeno,
 Zvonik se je poderl,
 Zvonovi potihnuli
 In žerf**) se je odperl.
 Poropana lepota
 Iz cirkve, vsaka stvar;
 Skoz line mesec luka,
 Na žalostni altar.

Ni slišat' svet'ga petja,
 Ne služi meša se;

*) V špitalski fari blizo Konjic.

**) žerf = grob, raka.

Ni več pobožnih molcev,
 Pot se zarasel je.
 Puščava nekdanj bila,
 In spet puščava bo ;
 Dobrotniki pregnani
 Iz grobov odšli so.

Sosedje govorijo,
 Da dnarji vzdani,
 V globoki kleti skriti
 Še niso vzdigneni ;
 Po noči hod'jo kopat,
 Zidovje rušijo,
 Pa groza jih obide,
 Brez dnarjev odtekó.

Dozdeva se sosedom,
 Da v cirkvi luč gori,
 Neznano petje rajnih
 Po cirkvi se glasi.
 Menihov bela versta
 V prevodu snuje se,
 In Beremund najpervi,
 Antelm*) poslednji je.

Ko da ožalovali
 Bi samostana lom,
 Sè solzami rosijo
 Svoj rajni dragi dom.
 Iz groba bi ga radi
 Še enkrat vzdignuli ;
 Pa groblja ga pokriva,
 In rosa ga hladi.

Po hladni rosi spenja
 Se zelen beršelin ;
 On samostan objema,
 Hranuje nja spomin ;

*) Beremund prvi, Antelm zadnji prior.

Po zimi in po leti
 Prijazno zeleni,
 Popotnikom on kaže,
 Kde samostan leži.

Preminul tak' sloveči
 Je Zajčki samostan,
 V veliki dolgi groblji
 Globoko pokopan.
 In kakor samostana,
 Tud' skoraj nas ne bo;
 Le samo naše dela
 Za nami pojdejo.

l. 1862.

96. Slovo Žolcpaškim planinam.

Z Bogom hčere stare matere, mogočne Slave:
 Košata Radoha, visoka Ostrica,
 Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovencem bistre glave,
 Naj bojo verli sini Slave!

Dereča Drava, svetla Sava in Savina,
 Mogočne vode in slovenske sestre tri,
 Vsaka po svoji stezi neprenehoma hiti,
 In te uči, Slovenska rodovina!
 Kako se zadobi modrina.

V nebesa kažejo mogočni velikani,
 V nebesa vzdigajmo mi serce in okó;
 Slovencem luč naj sveta vera bo!
 Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani,
 Drugim rodom prodani.

Orjaške glave starodavne, le terdno stojite!
Za pravico in resnico terdno stati
Hoč' mo tudi mi, da bode slava naša mati;
Ve, bistre reke, nam pa neprenehoma rosite,
Naj bodo naše dela rodovite.

zlož. 21. junija 1861.

VI.
Pobožne pesmi.

*„V nebesa kažejo mogočni velikani,
V nebesa vzdigajmo mi serce in oko:
Slovenecem luč naj sveta vera bo!“*

l. 1861.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!

97. Perva.

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
 Hvaljen bodi večni Bog!
 Tam v nebesih in na zemlji
 Naj Te hvali vse okrog!
 Tvoja roka je vstvarila
 Morje, zemljo in nebo;
 Vse je modro naredila,
 Naj bi Tebi k časti b'lo;
 Naj časti in hvali Te,
 Vse kar leze ino gre!

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
 Hvaljen bodi naš Gospod!
 Naj Te po vesolnem sveti
 Hvali ves človeški rod!
 Adam je nebesa zgubil
 Ino pekel nam odperl;
 Ti si nas pa tol'ko ljubil,
 Da si križan za nas vmerl!
 Naj Te hvali in časti,
 Kar se križa veseli!

Hvaljen bodi Jezus Kristus!
 Hvaljen Izveličar naš!
 Hvalimo Te vsi kristjani,
 Kterim tol'ko milost daš.
 Tebi hočemo služiti,
 Hvalit' Tebe noč in dan,
 Daj le med ovčice priti
 Enkrat nam na desno stran.
 Vse nas vzemi v sveti raj,
 Naj Te hval'mo vekomaj!

l. 1847.

98. Druga.

Ko zjutraj se zbudim,
Najprvo zgovorim :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Se začne svitati,
Me vabi klicati :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In ko oblačim se,
Vsa moja misel je :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Po poti tud' gredoč
Pozdravim vse rekoč :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Amen odgovorim,
Pozdrav če zadobim :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ko mimo križa grem,
V pobožnosti povem :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Če v cirkev prihitim
Rekoč se poštropim :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Pozabiti ne smem,
Če v kako hišo grem :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ko vzemem spet slovo,
Se poslovim tako :
Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Naj pijem ali jem,
Al' zdrav na delo grem :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Gre delo mi od rok,
Ga blagoslovi Bog :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Ko delati neham,
Se Tebi v roke dam :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Če mi po sreči gre,
Zahvalim Tebi se :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

In kadar pa terpin,
Tud' voljno govorim :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Za vsaki božji dar,
Še tako malo stvar :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Od Tebe vse imam,
Za vse si Ti hvalo dam,
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Kdar bliska in gromi,
Me hvaliti uči :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Tud' žlahnih rožic cvet
Uči me lepo pet' :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Veseli ptičji rod
Prepeva vse povsod :
Hvaljen bodi Jezus Kristus !

Tud' solnce prelepo
 Mi oznanuje to:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In luna z zvezdami
 Prijazno govori:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Naj zemlja in nebo,
 Naj vse stvari pojo:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In preden jaz zaspim,
 Naj vselej ponovim:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Če pa razžalim Te,
 Zdihujem milo še:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Serce objokano
 Hvalilo Tebe bo:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ne boš zavergel me,
 Če le poboljšam se:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Predobri moj pastir
 Za ljubi dušni mir:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Zdaj ino vsaki čas
 Bod' moj veseli glas:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

Ko pride smertna noč,
 Izdihnil bom rekoč:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

In v dolgi večnosti
 Moj duh Te naj slavi:
 Hvaljen bodi Jezus Kristus!

l. 1834.

99. Sv. Misijon.¹⁾

Srečni in zlati čas svet'ga mis'jona,
 O da smo včakali tudi ga mi!
 Milosti svoje iz večnega trona
 Svojim otrokom zdaj Oče deli.
 Duša kerščanska, oj zdaj se potrudi,
 Zvoljen'ga časa nikar ne zamudi! —

Ljudstvo, oj ljudstvo izdrami se 'z spanja,
 Dnevi zveličanja zdaj so zate;
 Zdaj je čas tvojega obiskovanja,
 O da b' spoznalo, kaj v srečo ti gre!
 Tak' še zdaj vsmiljeni Jezus zdihuje,
 Ko se na sveti mis'jon ogleduje.

Pridite torej vi starši kerščanski,
 Tukaj si zljajšali bote serce;
 Težke dolžnosti in križi vsakdanjski,
 Stiskajo vas, in otroci skerbe.
 Kaj bi storili, kako bi ravnali,
 V svetem mis'jonu to bote spoznali.

Vi gospodarji in ve gospodinje,
 Ostra na sodbi bo tudi za vas;
 Berž obrnite sem svoje stopinje,
 Hitro poteče ta 'zvoljeni čas.
 Kako skerbeti, kak' modro hiš'vati,
 Svoje — tu čujte — kako zveličati.

Pridi kerščanska mladina ti tudi,
 Sini in hčere, in posli vi vsi;
 V zanjke dobit' vas svet spačen se trudi,
 Bodite serčni, da vas ne vlovi.
 Oh poslušajte glas svet'ga mis'jona:
 Vojska je kratka, pa večna je krona.

Teci k mis'jonu zagrešena duša,
 Gnade studenci zdaj tukaj teko;
 Tukaj zastarani greh se odpušča,
 Glej spovednico, poklekni pred njo!
 Rane skeleče se tukaj celijo,
 Žalostne serca se tu ohladijo.

Oh ne zamudi kerščanska dušica,
 Z Bogom se spraviti, dan's je tvoj čas;
 Dan's se vtolažit' da božja pravica,
 Jutre je lahko že sodba za nas.
 Danes je lahko še vse pridobljeno,
 Jutre prepozno in vse zamujeno.

Glej, jaz sem blizo, sam Jezus nam kliče,
 Danes kdor išče me, našel me bo;
 Kdor se pa danes od mene pomiče,
 Bode me iskal, pa našel težko.
 Toraj, Gospoda zdaj zvesto iščimo,
 Svet'ga mis'jona kar ne zamudimo!

Kar pa obetamo, zvesto deržimo,
 Gola obljuba saj nič ne velja;
 Vsmiljen'ga Boga goreče prosimo:
 Da stanovitnosti milost nam da.
 Oh naj spominja in vselaj nas viža,
 Posihmal znamnje mis'jonskega križa!

l. 1860.

100. Misijonski križ.

Kraljevo znamnje, križ, stoji,
 Bandero glej vihrati!
 Dol' s križa Jezus nas uči,
 Za dušo se vojsk'vati.
 O sveti križ, nebeški ključ!
 Ponižno te častimo,
 Zvestobo obljubimo.

O križ, izvoljeno drevo,
 Z rešno kervjo polito,
 Nosilo Jezusa telo,
 Oh bodi nam častito!
 O sveti križ i. t. d.

S svetega križa božji Sin
 Črez 'zvoljen svet kraljuje;
 Svet križ, terpljenja lep spomin,
 Nam milost oznanuje.
 O sveti križ i. t. d.

Zveličar s križa vabi nas,
 Zvesto za njim hoditi,
 Svoj križ zadeti vsaki čas,
 In ga za njim nositi.
 O sveti križ i. t. d.

Svet križ bandero naše je,
 Premagati skušnjave;
 Odverniti sovražnike,
 Prenesti vse težave.
 O sveti križ i. t. d.

O križ, na smertni postelji,
 Prijatelj naš edini!

Na grobu pot nam kažeš ti,
K nebeški domovini.
O sveti križ i. t. d.

O križ, ti znamnje vsmiljenja,
Spokornim tol'ko milo!
Prihod sodnika ostrega
Nam bodeš oznanilo.
O sveti križ i. t. d.

O sveti križ, ti boš spomin
Nam svetega mis'jona!
Spominjaj nas, kar božji Sin
Uči nas s svoj'ga trona:
Molite ino čujte vsi,
Ostan'te vselaj zvesti mi,
In vam gotova krona
Bo svetega mis'jona.

L. 1860.

101. Pohvala sv. križa. ¹²⁾

O križ! na visoko postavljen,
Zastava premage si nam!
Visoko nam bodi pozdravljen,
Zaupanje naše si nam.

Hudobni se tebe bojijo,
In vrag te od nekdej čerti;
Pa verni se te veselijo:
Brez križa zveličanja ni!

Na gori bandero častito
V doline globoke glediš,
Sovražnikom svojim serdito
Se š'roko po sveti smejiš.

Zastonj krivoverci trušijo,
In škripajo s svoj' mi zobmi;
Kristjani le k tebi hitijo,
Slovencev zaupanje si.

Deržimo se svetega križa,
Svet' križ nam nebesa odpre;
Svet' križ nas nebesom približa,
Le s križem v nebesa se gre!

zlož. l. 1862.

102. Pesem pri novi meši.

Serce svoje povzdignimo
O kristjani, danes mi!
Z novim mešnikom sklenimo
Se pri sveti meši vsi.

Oni bojo ponovili,
Kar je Kristus zadnjo noč —
Ravno čudo to storili,
Skoz neskončno božjo moč.

Danes se je veseliti,
Res je danes zlati dan,
Ker gospoda povzdigniti
Hotel Bog je v mešni stan.

Lepo je, služabnik biti
Sam'ga večnega Boga;
Čudno je, kruh oživiti,
Skoz besedo Jezusa.

Sveto njih je opravilo,
 Ki ga angel ne stori;
 Kruha, vina spremenilo
 V Jezusa meso in kri.

Kakor v starem testamenti,
 Kerv prelivana ne bo;
 Vžili svetem zakramenti
 Bojo Jezusa telo.

Mešnik v božjem nas imeni
 Grehov vseh odvežejo,
 Ako nismo spokorjeni,
 Nam jih tud' zavežejo.

Srečen oče, srečna mati,
 Blagor vam vi stariši!
 Srečne sestre, srečni brati,
 Znanci in prijatelji!

Bojo zdaj za vas molili,
 In za vse dobrotnike,
 Sveto mešo odslužili
 V vaše izveličanje.

Kralji ino tud' cesarji
 Mešnike spoštujejo:
 Ž njimi v službi na altarji
 Angeli tud' strežejo.

Kerubini, Serafini
 Se ponižno klanjajo
 Pričejoči božjem' Sini,
 Kadar povzdigujejo.

Kdo je on, ki ne spoštuje
 Prečastiti mešni stan?
 Kdor duhovne zaničuje,
 Bo od Boga zanič'van.

Vendar, vendar mešnik mladi!
 Kol'ko malopridnih bo,
 Ki opravljajo zlo radi
 Mešnike, da je gerdo!

O visók ino častiten
 Resen je duhovski stan!
 Ravno kakor imeniten,
 Tudi s križi je obdan.

Naj še tak' iz neba vliva,
 Naj se bliska in gromi,
 Ko po noči vse počiva,
 Mešnik brez skerbi ne spi.

Naj nam bojo z razsvetljenjem
 Mešnik božji svetla luč!
 Nekdaj pa za tem življenjem
 Tudi nam nebeški ključ.

Da bi na desnici stali
 Enkrat pred sodnikom tam,
 In ovčice vse peljali
 V sveti raj za Jezusom!

Da bi srečno doživeli
 Svojih let še petdeset,
 Drugo novo mešo peli
 Zdravi in veseli spet!

To iz serca vsi želimo,
 Ki smo svatje tvoji zdaj;
 Naj s teboj se veselimo
 Tam v nebesih vekomaj! —

zlož. l. 1828.

103. Pesem pri drugi novi meši.¹⁵⁾

Čujte, čujte o kristjani,
 Kaj zvonovi nam pojo!
 K drugi sveti novi meši
 Nas veselo vabijo.
 Star'ga mešnika poglejte,
 Ino v časti jih imejte,
 Ki so druge vredni b'li
 Nove meše včakati.

Let je petdeset minilo,
 Kar oni mešujejo,
 Danes zopet u zahvalo,
 Novo mešo pojejo.
 Da se tud' mi veselimo,
 Večnega Boga častimo,
 Ki pastirja dobrega
 Dolgo nam živeti da.

Srečen, srečen kdor dočaka
 Tak' visoke starosti!
 Še srečnejši, kdor opravlja
 Dobrega v obilnosti!
 Lepe jagode so zrele,
 Pa še lepše dobre dela,
 Ktere oni st'rili so,
 Ki jih danes venčajo.

Lehko vam je pričevati,
 O kerščanske duše vi,
 Božjih navkov oznan'vati,
 Kol'ko ste jih slišali.
 Grešnike preoberniti,
 In nevedne podučiti —
 To jim je od serca šlo,
 Serca tud' prebadalo.

Kol'ko grešnikov jih hvali,
 Jim da angel so bili,
 Ker so jih na pot peljali
 Proti srečni večnosti.
 Brez zamude spoved'vati,
 Lepe navke vsem dajati —
 Glejte! v tol'ki starosti,
 Jih še zmirom veseli.

Nič ni boljšega imeti
 Od prijat'lja dobrega;
 Pa še bolje preskerbeti
 Bukve navka svetega.
 Bukvice so spisovali
 Jih ovčicam brat dajali,
 Naj bi za prijatelje
 Jim resnice božje b'le.

Hude letine so vstale,
 Bila terda lakota,
 Vjime nas obiskovale,
 Bilo malo živeža:
 Svojim ustom so odvzeli,
 Da bi vboge preživali:
 Lačni so nahranjeni
 Od njihove hiše šli.

Saj vsi vbožci jih spoznajo
 Za očeta svojega,
 Vsi potrebni jih imajo
 Pomočnika vsmiljen'ga.
 Vsegavednemu je znano,
 In od njega bo dar'vano,
 Kar so st'rili dobrega,
 Naj jim Bog plačilo da!

Danes mi Boga prosimo,
 Naj jim da še dosti let,
 Kakor 'z serca vsi želimo,

Prav veselih doživet';
 Da bi nas pa tud' peljali,
 Kadar bomo dokončali
 To življenje, v sveti raj,
 Ki ga Bog vsem skupaj daj
 zlož. l. 1829.

104. K pridigi.

Ti Oče naš! v nebesih si,
 Na zemlji in povsodi,
 Tvoje ime po vrednosti
 Vselaj svečeno bodi!
 Kraljestvo Tvoje pridi k nam,
 Se volja Tvoja 'zidi
 Na zemlji, ko v nebesih tam,
 Teb' k časti, nam pa k pridi.

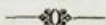
Vsakdanj'ga kruha, pros'mo Te,
 Daj Bog otrokom svojim;
 Odpusti naše nam dolgé,
 Ko mi dolžnikom svojim.
 Skušnjav nas vari vsaki čas,
 Ne pusti nas grešiti;
 Od vsega zlega reši nas,
 In daj nam k Tebi priti!

Marijo angel počasti:
 Marija bod' češčena!
 Med vsemi gnade polna si,
 Tak' srečna ni nobena.

Gospod je s Tebo, blažena
 Med vsemi si ženami!
 O mati Sina božjega,
 Marija bodi z nami!

Presrečno Tvoje je telo:
 Si Jezusa rodila!
 On Tebe vselaj vslišal bo,
 Kar koli boš prosila.
 Marija prosi Ti za nas,
 Naj srečno tu živimo,
 In kadar pride zadnji čas,
 Se v raji veselimo!

l. 1846.

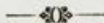
105. Po pridigi.

Srečen, srečen, kdor ohrani,
 Kar nas Jezus je učil,
 Vsega hudega se brani,
 Pred katerim je svaril;
 Vir življenja večnega
 So besede Jezusa!

Učenosti tovaršice
 Nam življenje slajšajo,
 In čednosti tolažnice
 Nam terpljenje lajšajo;
 Nas učijo prav živet',
 Ino enkrat srečno vmret'.

Čast lepota in bogatstvo,
 Vse le kratek čas terpi;
 Vso posvetno veličastvo
 V prah, pepel se spremeni.
 Prešla bo zemlja, nebó,
 Navki ti ostanejo!

l. 1846.

106. Pesem obhajilna.

Hvali svet odrešenika
 In pastirja dobrega;
 Hvali duša učenika,
 Hvali svoj'ga ženina!

Odpev: Zdaj povzdigni serce svoje,
 Jezik glasno naj zapoje,
 Čast in hvalo Jezusu,
 Zakramentu svetemu.

Jezus nas jo tol'ko ljubil,
 Da življenje za nas dal;
 Čudež je ljubezni storil,
 Naj bi v njem pri nas ostal.
 Oh povzdigni i. t. d.

Prej, ko se je svojih ločil,
 Jim zapustil živ spomin;
 Svoje lastno telo 'zročil
 Nam je v živež božji Sin.
 Le povzdigni i. t. d.

Nočem s'rotic zapustiti,
 V zakramentu bom pri vas,
 Z vami hočem se skleniti,
 V obhajilu vsaki čas.
 Tak' povzdigni i. t. d.

To nam je nebeška mana,
 Kruh življenja večnega:
 To je tista dušna hrana,
 Ktero Jezus svojim da.
 Oh povzdigni i. t. d.

Kdor zavživa tega kruha,
 Smerti videl on ne bo;
 Truplo, tempelj svet'ga Duha,
 Jezus spet obudil bo.
 Le povzdigni i. t. d.

Kdor večerjo vredno vživa,
 On se smerti ne bojí,
 Jezus v serci mu prebiva,
 On pa v Jezusu živi.
 Oh povzdigni i. t. d.

V serci Jezusa imeti,
 To je duši sladek raj:
 Na gostiji ž njim sedeti,
 Bo veselje vekomaj.
 Zdaj povzdigni i. t. d.

Kakor na zeleni paši
 Pase Jezus jagnjeta;
 V obhajilu duši naši
 Novo moč življenja da.
 Le povzdigni i. t. d.

Lepo zjutraj zařja mila
 Z roso rože omladi;
 Lepše z gnado obhajila
 Jezus duše oživi.
 Oh povzdigni i. t. d.

Željno pijejo ovčice
 Čerstve vode bistri vir,

Z gnadami poji dušice
 Jezus dober njih pastir.
 Le povzdigni i. t. d.

Kar je solnce vsemu svetu,
 Kar je zemlji beli dan,
 To je Kristus v zakramentu
 Tvoji duši, o kristjan!
 Oh povzdigni i. t. d.

Toliko velike sreče
 Kdo ne bode prav vesel?
 Serce naj ti bo goreče,
 Da boš vredno hvalo pel.
 Le povzdigni i. t. d.

Duša, ktera zapustila
 Si pastirja dobrega,
 Si v puščavo se zgubila,
 Al' si našla mir serca?
 Spet povzdigni i. t. d.

Čuj, kako te kliče milo,
 Glej, kak' za teboj hiti!
 Ne bo serce se topilo
 Tol'ke ljubeznjivosti?
 Le povzdigni i. t. d.

Pridi k Jezusu ovčica,
 On objeti te želi:
 Drago kupljena dušica;
 Spet njegova bodi ti!
 Le povzdigni i. t. d.

Ljubeznjivo vse objame,
 Ki se k njemu vernejo;
 Vzeme jih na svoje rame,
 Nosi varno jih domo.
 Oh povzdigni i. t. d.

Rane celi jim skeleče,
 Bolečine jim hladi,
 Lepo novo jih obleče
 Z oblačilom milosti.
 Le povzdigni i. t. d.

S svojim mesom jih nahrani
 S svojo kervjo napoji;
 Skerbno varje ino brani,
 Da jih hudo ne vlovi.
 Oh povzdigni i. t. d.

Duša srečna in vesela,
 Vabi, kliči vse stvari;
 Pravi jim, kaj si sprejela,
 V tvojem serci kdo živi!
 Le povzdigni i. t. d.

Kerubini, Serafini
 S teboj slavo naj pojó;
 V hvalo Jezusu zedini
 Se naj zemlja in nebo!
 Oh povzdigni i. t. d.

Var' se duša, zapustiti
 Svojega Zveličarja;
 Zopet Jezusa zgubiti,
 Bi nesreča pekla b'la.
 Spet povzdigni i. t. d.

Jezusa presladko serce,
 Naj veselje tvoje bo;
 Jezusa kervave rane
 Naj te greha varjejo.
 Oh povzdigni i. t. d.

Jezus vpraša tebe milo
 „Duša moja ljubiš me?“

Oh da b' serce govorilo:
 „O moj Jezus ljubim Te!“
 Zdaj povzdigni i. t. d.

Vbogo revno serce moje,
 Od ljubezni naj gori;
 Naj bo bivališče Tvoje,
 V njem moj Jezus naj živi!
 Rad povzdigni i. t. d.

Jezus božji Sin Marije,
 Tu v podobi kruha skrit!
 Tebi moje serce bije,
 Bodi meni varh in škit!
 Rad povzdigni i. t. d.

Kadar se mi bo stemnilo,
 Bodi mi popotnica;
 Vzemi mene na plačilo
 V dom življenja večnega.
 Tam bom vzdigal serce svoje,
 Tam naj jezik večno poje:
 Čast in hvalo Jezusu,
 Svojemu Zveličarju!

Srečna duša boš sedela
 Na gostiji jagnjeta;
 Skrivno pesem mu boš pela
 Tam nevesta 'zvoljena.
 Duša vzdigni serce svoje,
 Jezik glasno naj zapoje:
 Čast in hvalo Jezusu,
 Svojemu Zveličarju!

l. 1860.

107. Pesem k sv. obhajilu.

Povzdigni se serce,
 Duša pripravi se!
 Glej, kliče te gospod,
 O teci mu nasprot'!

On, ki mu angeli,
 Ljubi svetniki vsi
 Goreče služijo,
 Se s tebo sklenil bo.

Ki svetle zvezdice,
 In lepe cvetlice
 Je vstvaril in živi:
 On k tebi zdaj hiti.

Preljubi moj Gospod!
 Jaz prej ne grem od tod,
 Da daš mi, Te sprejet'
 In serčno Te objet'.

Oh bodi hvaljen Bog!
 Od svojih vseh otrok;
 Da se nam daš zavžit'
 In hočeš z nami bit'.

Nebeški angelci
 Ino svetniki vi!
 Hvalite Jezusa,
 Z nami molite ga!

l. 1846.

108. Po sv. obhajilu.

Oj srečna duša, blagor ti!
 Ki Jezusa zavžila si!
 Ko zapustila boš telo,
 Ti Jezus proti prišel bo!

Presrečno tudi je telo,
 Ki prejme Jezusa lepo;
 Na sodni dan obdal ga bo
 Nebeški kralj s svojo častjo.

Otroci! božji tempelj ste,
 Prav' živi Bog v vas znajde se;
 Ohran'te tempelj le skerbno,
 Da greh ognusil ga ne bo.

Naj jezik vaš le govori:
 Od božje hvale in časti!
 Vse želje vašega serca
 Naj bodo k časti Jezusa!

Brez greha duša in telo
 Vse vaše žive dni naj bo!
 Vse, kar je vas, naj ga časti,
 Gospoda večne milosti.

l. 1846.

109. Pri procesiji na Telovo.

(Stara pomnožena.)

Kadar iz cirkve gre :

Oj ovčice Jezusove,
 Poslušajte mili glas!
 Ve dušice Kristusove,
 Vsmiljen Jezus kliče nas.
 Naš pastir med nami hodi,
 Nas po lepih pašah vodi;
 Oh molite in častite
 Vsmiljenega Jezusa,
 Našega 'zveličarja!
 Oh molimo in častimo i. t. d.

Lepo zvoni mu zvonijo,
 Do nebes hiti njih glas;
 Svetlo sveče mu gorijo,
 Nja molit' učijo nas.
 Zemlja in nebo ga hvali,
 Da b' tud' mi mu hvalo dali.
 Oh zbudite, povzdignite
 K Jezusu svoje serce,
 V njem razveselite se!
 Oh zbudimo, povzdignimo i. t. d.

Glejte, znamnje svet'ga križa
 Kaže nam nebeško pot;
 Njega navk človeka viža,
 Naj bo hlapec, al' gospod.
 Da popotni smo, to vemo,
 Zato zdaj v procesiji gremo.
 Ne grešite, in hodite
 Zvesto le za Jezusom:
 Pravo pot on kaže nam.
 Ne grešimo in hodimo i. t. d.

Kakor Jezusu učenci
 Pot z zelenjem trosli so!
 Naj cvetijo njemu venci
 Rože pot polepšajo!
 On da rož'cam, da cvetijo,
 Travnikom, da zelenijo;
 Zahvalite, zveselite
 Njega tud' kristjani vi
 Z venci svetih čednosti!
 Zahvalimo, zveselimo i. t. d.

K prvemu evangeliju:

Štir' obiščemo altarje:
 Štiri kraji so sveta;
 Da nas Jezus hud'ga varje
 Štirim krajem blagor da.
 Štiri sliš'mo evangelje,
 Sladko Jezusa povelje.
 Ohranite, dopolnite
 Sveti evangelijski glas:
 Tak' bo Jezus vslišal vas!
 Ohranimo, dopolnimo i. t. d.

K prvemu blagoslovu:

Lepo vreme huda ura,
 Bliskanje in strašni grom;
 Tebi služi vsa natura,
 V Tvojih rokah je naš dom.
 Da bo zemlja rodovita,
 Dala vina ino žita,
 Obljubite in 'zročite,
 Kar imate Njemu v čast,
 Ki ima čez vse oblast!
 Obljubimo, in zročimo i. t. d.

Po blagoslovu:

Pervi blagor zadobili
 Mali otročiči smo,
 Da bi Jezusu služili
 Rasli v dobrem prav lepo.
 Saj nas ljubeznjivo kliče:
 „Najte k meni otročiče!“
 Pristopite, obljubite,
 Njega večno ljubiti,
 Grešni svet sovražiti!
 Pristopimo, obljubimo i. t. d.

K drugemu evangeliju:

V starih časih prerok'vali
 So očaki Jezusa,
 Ko za vel'ko noč zakljali
 Jagnje so brez madeža.
 Kakor Izak na altarji,
 Tako Jezus na Kalvarji:
 Oh spoznajte, hvalo dajte!
 Iz ljubezni smert stori,
 In življenje nam deli.
 Oh spoznajmo, hvalo dajmo i. t. d.

K drugemu blagoslovu:

Vojska, lakota, morija
 Ostre šibe božje so:
 Greh jih spleta ino zviija,
 Da človeštvo tepejo.
 Če se greha ne var'vali.
 Bomo šibe poskušali.
 Ne grešite, ne žalite
 Tol'ko dobrega Boga,
 Ki nas vse za ljubo 'ma.
 Ne grešimo, ne želimo i. t. d.

Po drugem blagoslovu:

Vam, o fantje! in deklice!
 Drugi blagor Jezus da,
 Ki ste svatje in družice
 Ljubega 'zveličarja.
 V čistem serci on prebiva,
 S svojo gnado ga poliva;
 Oskerbite, ohranite
 Čisto dušo in telo!
 Tempelj svet'ga Duha bo!
 Oskerbimo, ohranimo i. t. d.

K tretjemu evangeliju:

Preden se je Jezus ločil,
 In življenje za nas dal,
 Nam v spomin ljubezni 'zročil
 Rešno Telo ter je djal:
 „To vi v moj spomin storite,
 Ino mene se spomnite;
 Oh pomnite, ponovite
 Vso ljubezen Jezusu!
 Svojemu zveličarju!
 Oh pomnimo, ponovimo i. t. d.

K tretjemu blagoslovu:

Smert je sreča za pravične,
 Sveti raj jim je odpert;
 Al' nesreča za krivične
 Je največa nagla smert.
 Da le nas ne bi zadela,
 Brez poboljšanja ne vzela!
 Pripravljajte, in podajte
 Se k Očetu spet nazaj!
 K temu Bog nam milost daj!
 Pripravljajmo, in podajmo i. t. d.

Po tretjem blagoslovu:

Tretji blagor zadobijo
 Dobre žene in moške,
 Ki za svoje prav skerbijo,
 Da pošteni so ljudje.
 Gospodinje, gospodarji,
 Poslov in otrok vižarji!
 Oh učite, in svarite,
 Da vsi Bogu služimo,
 Da nas blagoslovil bo.
 Oh učimo, in svarimo i. t. d.

K četrtemu evangeliju:

Kar se v rokah Jezusovih
 Zvečer tam zgodilo je;
 Spremeni se v mešnikovih
 Na altarji tudi še.
 V gledu kruha ino vina
 Kri, meso je Boga Sina.
 Ne dvomite, le molite;
 Da med nami tak' živi,
 Nja ljubezen to stori.
 Ne dvojimo, le molimo, i. t. d.

K četrtemu blagoslovu:

Jezus, Tvoje je življenje,
 Tvoje naše vse blago,
 Zdravje, žalost in terpljenje
 Tebi naj 'zročeno bo!
 Vsega hudega nas brani,
 V svoji milosti ohrani!
 O prosite in 'zdihnite:
 Jezus greha reši nas,
 Zdaj ino poslednji čas!
 Oh prosimo in 'zdihnimo i. t. d.

Po četertem blagoslovu:

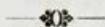
Šterti blagor Jezus daja
 Vsem poštenim starčekom,
 Kterim solnce že zahaja,
 Bliža se jim groba dom.
 Mnogo dobrih del imeti,
 V božji milosti umreti:
 To storite, in prosite,
 Da ko enkrat pride smert
 Vam bo sveti raj odpert,
 To storimo, in prosimo i. t. d.

Kadar se v cirkvo poverne:

Kar očaki prerok'vali,
 Kar nas vera zdaj uči,
 Bomo enkrat tam spoznali,
 Po obličju gledali.
 Tam v nebesih bo očito,
 Kar je v Zakramentu skrito;
 Ne mudite, le hitite
 Srečno taj v nebesa prit',
 Z Jezusom se veselit!
 Ne mudimo, le hitimo i. t. d.

Kakor z Jezusom veseli
 Gremo v cirkvo spet nazaj,
 Ako bomo prav živeli,
 Pojdemo tud' v sveti raj.
 Ko zdaj rože pod nogami,
 Bodo zvezde tam pod nami.
 Veselite in ozrite
 Se iz zemlje gor v nebo;
 Taj k Očetu pojdemo.
 Veselimo in ozrimo i. t. d.

Čiste duše tam vesele
 Z jagnjetom prebivale,
 Njemu novo pesem pele,
 Z angeli ga spremljale.
 Tam bo Jezus in Marija
 Naša ljuba tovaršija.
 Poželuajte in zdihujte:
 „Ljubi Jezus, kder si Ti,
 Daj, da bomo tudi mi!“
 Poželuajmo in zdihujmo i. t. d.
 l. 1838.

110. Češčena si Marija.

Kar leze ino gre,
 Z menoj prepevaj vse:
 Češčena si Marija!

Iz serca vsaki čas
 Prepeval bom na glas:
 Češčena si Marija!

Ko v jutro zazvoni,
 Pozdraviti veli:
 Češčena si Marija!

Ko poldne spet zvoni,
 Pozdravit' mi veli:
 Češčena si Marija!

Ko večno luč zvoni,
 Še tebi sporoči:
 Češčena si Marija!

Se svet razveselil,
Ko angel je častil:
Češčena si Marija!

Človeka Bog otel,
Ko molit' je začel:
Češčena si Marija!

Je hudemu oblast
Zaterla Tvoja čast:
Češčena si Marija!

Veseli Ti zato
Kristjani pojejo:
Češčena si Marija!

Naj bode star al' mlad,
Prepeva Tebi rad:
Češčena si Marija!

Kdor Te za mater 'ma,
To lepo pesem zna:
Češčena si Marija!

Nam žalost ohladi,
V veselje spremeni:
Češčena si Marija!

V nebesih tam pojo
To pesem angelsko:
Češčena si Marija!

Na zemlji krog in krog
Je pesem vseh otrok:
Češčena si Marija!

Bogu se dobro zdi,
Če serce govori:
Češčena si Marija!

Bog blagoslovi nas
Za ti veseli glas:
Češčena si Marija!

Zgubljeno dete ni,
Ki mater prav časti:
Češčena si Marija!

Če iščemo pomoč,
Zdihujemo rekoč:
Češčena si Marija!

Skušnjava odbeži,
Če se le oglasi:
Češčena si Marija!

Razveseli serce,
Tolaž v težavah je:
Češčena si Marija!

Ja, vso hudobno moč
Premagamo rekoč:
Češčena si Marija!

In še poslednji čas
Najslajši nam bo glas:
Češčena si Marija!

Slovo bo lahko vzel,
Kdor je to pesem pel:
Češčena si Marija!

Pristopila mu bo,
Ko zadnjič 'zdihnili bo:
Češčena si Marija!

Bogu 'ročila ga
Lepo pozdravljena:
Češčena si Marija!

Kraljica milosti!
 Naj Te moj duh časti:
 Češčena si Marija!

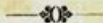
Kdar pride smert po me,
 Tud' mene vsmili se:
 Češčena si Marija!

Pokaži mi takrat
 Telesa blažen sad:
 Češčena si Marija!

V nebesih Te častim
 Naj s petjem angelskim:
 Češčena si Marija!

Ko pridem v sveti raj,
 Bom pel na vekomaj:
 Češčena si Marija!

l. 1834.

111. Marija pribežališče grešnikov.

O Marija polna gnade,
 Mati božje milosti!
 Grešnika poglej, kak' pade
 V brezdno večne žalosti.
 Oj črez me, prosim Te,
 Vsmili se, vsmili se!
 Mati mila, o Marija,
 Pros' za me, pros' za me!

Tvoje milosti potreben,
 Se pred Teboj jaz solzim;

Akoravno nisem vreden,
Tvoje dete bit' želim.

Oj črez me i. t. d.

Sem po š'roki cesti hodil,
Pogubljenja večnega;
Svet hudoben me je zvodil
Od Očeta dobrega.

Oj črez me i. t. d.

Oh zapravlil sem dobrote,
Prevelike milosti;
Sem napolnil svoje pote
Z grehi nehvaležnosti.

Oj črez me i. t. d.

Dobre dela sem zamudil,
Sem zatratil dragi čas;
Kako pozno sem se 'zbudil
Na pastirja mili glas.

Oj črez me i. t. d.

Vse dobrote tega sveta
Zapustiti zdaj želim;
Vendar stopit' pred Očeta,
Vbogi grešnik se bojim.

Oj črez me i. t. d.

K Tebi mati se obernem,
K Tebi dete pribežim,
Tebi mile solze vternem,
Tebi dušo izročim.

Oj črez me i. t. d.

Pomočnica kerščenikov,
Primi me za roko zdaj;
Pribežal'šče spokornikov,
Pelji k Bogu me nazaj!

Oj črez me i. t. d.

S Svojim Sinom, ljuba mati,
 Spravi mene grešnika,
 Da mi hoče milost dati,
 Prosi Duha svetega.
 Oj črez me i. t. d.

Pod Tvoj sveti plašč zagrinjaj
 Mene pred sovražnikom,
 V sveti raj me enkrat spremljaj
 K vsem nebeškim angelom.
 Oj črez me i. t. d.

In ko bodem moral vzeti
 Od tega sveta slovo,
 Zakramente daj prejeti
 Duši za popotnico!
 Oj črez me i. t. d.

l. 1857.

112. Deviški stan.

(Po stari pesmi.)

Mladi fantje, in dekliči,
 Srečen je vaš samski stan!
 Pa svetejši stan deviški,
 Naj le bode prav deržan.

Imeniten je svet zakon,
 Kar svet Pavl sam uči;
 Imeniteje devišstvo,
 Kar svet Pavl govori.

Kar je solnce črez vse zvezde,
 Kar črez svinec je zlató,
 To so čisti mladi fantje,
 To device čiste so.

Kakor angel od človeka
 U lepoti loči se,
 Tol'ko lepše je devištvo
 Od lepote zakonske.

Lehko zakonsko veselje
 Se vam v žalost spremeni;
 Serce čisto in nedolžno
 Vselaj Jezus zveseli.

Ternje zakonsko ne pika
 Čistih fantov in deklic;
 Venec spleten za device,
 Iz nebeških je cvetlic.

Nima svet dobrote take,
 Da b' devištva vredna b'la,
 Nima tolike lepote;
 Tron je ono Jezusa.

Imenitnosti in časti
 Nima tol'ke celi svet,
 Kol'kor je devištvo ima,
 Svete cirkve žlahen cvet!

Kdor deviško čistost varje,
 Je podoben angelom,
 Angeli so mu tovarši,
 Mu prijatelj Jezus sam.

Njemu je Marija mati,
 Duša hčer Marijina;
 Čista duša in nedolžna
 Je nevesta Jezusa.

Kdo bo gledal tako blizo
 Enkrat svojega Boga?
 Kakor fantje in dekleta,
 Ki so čistega serca.

Da-siravno izperhnelo
Tud' deviško bo telo,
Veličastno in veselo
Čez vse druge vstalo bo.

Lepo sija svetlo solnce,
Lune luč nam mila je;
Lepši, kakor solnce zlato,
Še devištvo sveti se.

Solnce bode otemnelo,
Tudi luna vgasnila;
Al' devištvo bo cvetelo
Tud' v nebesih vekoima!

l. 1846.

113. Pesem neveste Jezusove.¹⁴⁾

Veseli zemlja se, nebo,
Z menoj prepevaj prav lepo:
Prelepo pesem Jezusu,
Mi ženinu preljubemu!

Iskala sem si ženina
Z med fantov celega sveta:
Ljubezen so obetali,
Pa v greh so me zapletali.

Svarila me je moja vest:
Ne hodi zapeljivcem v pest!
Nedolžnost zapeljujejo,
Potem jo zasmehujejo,

Dobrota jihova je greh,
Veselje zapeljivi smeh;

Jih vodi, moti in nori,
Tak' dolgo, da jih pogubi.

Le bežite, in skrijte se,
Ve vse pesvetne deklice!
Ljubezen vaša je le smrad,
In ženin vaš je dušni tat.

Nebeško rožo čistosti,
Marijin cvet nedolžnosti,
Deviški venec vam je vzел,
Ko vas poljubil in objel.

Žalujte le in jokajte,
Ve zapeljane deklice,
Veselo moje serce bo,
In Jezusu ne da slovo.

Se zjutraj zgodaj sprebudim,
Veselo njega počastim;
Pohvaljen bodi Jezus moj,
Ki varoval si me nicoj!

Prelepa zarja juterna
Bolj, kot zlato, se lesketa;
Še lepše oblačilo bo
V nebesih moje svatovsko.

Za svetloj zarjoj vidim pa
Marijo, mater Jezusa;
Z devištvom je ogernena,
Za mene rajski venec 'ma.

Iz serca sem 'zvolila jo,
Da vselaj me vodila bo;
Družice pa device vse,
In svatje trume angelske.

Za zarjoj vstaja solnčice,
Prelepo zlato solnce je,
Še lepše vidim Jezusa,
Ki se po solnci k men' pelja.

Že nese mi za juterno
Vso bogatijo angelsko ;
Za zlati perstan meni da :
Ljubezen svojega serca.

Cvetlice lepo pisane
Moj ženin mi zasadil je ;
V nebesa se ozirajo,
Kder moja večna svatba bo.

Presladko ptice pojejo,
Mi dobro voljo delajo,
Ker sem nevesta Jezusa,
Gospoda celega sveta.

Kder kol' se znajdem, kamor grem,
Vesela sem, zato ker vem,
Da so pri meni angelci,
Moji zvesti prijatelji.

Naj bo že dan, al' temna noč,
Če pride vsa sovražna moč :
Se meni bati treba ni,
Saj Jezus nad meno bedi.

Jaz nimam srebra, ne zlata,
Katero svet ta svojim da,
Zadosti srečna pa živim,
V Marijnem krilu ker sedim.

Pregrešni svet me ne čisla,
Pa tud' ne maram jaz za nja ;
Le tam v nebesih je moj dom,
Kder z Jezusom vesela bom.

Oh ljubi Jezus! prosim Te,
 Nevesto svojo vari me!
 Po smerti, ženin moj, mi daj,
 Nevesti svoji sveti raj!

zlož. pred l. 1829.

114. Štirideset navkov¹⁵⁾ za kerščanske device.

1.

Déklice! oj zapustite
 Vso nečimernost sveta,
 Za nedolžnost le skerbite,
 Ljubite le Jezusa!
 Vsa posvetnost bo nehala,
 Čednost vekomaj ostala.

2.

Nikól' ne bo na zgubi,
 Kdor Jezusa prav ljubi.

3.

Če serce po nebeškem hrepeni,
 Prav lahko vse posvetno zapusti.

4.

V nebesih venca dva
 Posebno lepa sta:
 Se prvi da devicam,
 In drugi mučenicam.

5.

Ako svet ti daja svojo hvalo,
 Bo plačilo večno izostalo.

6.

Le samo kdor z Jezusom rad poterpi.
Se enkrat v nebesih tam ž njim veseli.

7.

V tvojem serci Bog prebiva,
Dokler čisto vest imaš :
Božja roka te zakriva,
Da se v hudo ne podaš.

8.

Nedolžnost je tvoja največa lepota,
In čistost je tvoje prežlahno blago ;
Ohrani jo, deklica ! skerbno, da zmota
Posvetna taiste ti vzela ne bo !

9.

Prelepo cvetijo nam rožice tri :
Nedolžnosti lil'ja devicam,
Vijolica ženam poštenosti,
Pobožnosti solnčna vdovicam.

10.

Ponižnost, pohlevnost in ljuba krotkost,
Te dajo devicam nebeško vrednost.

11.

Kaj pomaga vsa lepota,
Ako serce lepo ni ?
Vsa nečimernost je zmota,
Ki nedolžnost oslepi.

12.

Vari se, da lice zalo
Te ne bode goljufalo —
Kakor roža, ono odcveti.
Voljno svoje križe nosi,
Za lepoto dušno prosi,
Ki bo vekomaj ostala ti.

13.

Le kdor za čistost vse terpi,
Za preganjávce prosi:
Deviški venec zadobi,
In ga v nebesih nosi.

14.

Če z veseljem te glušijo
Zapeljivci, in želijo,
Dekle! v dobrem zmotit' te:
Naj te zvunaj vse obsuje,
V serci Jezus le stanuje,
Jezus sam bo var'val te.

15.

V čistem svojem serčecu
Lepšaj sedež Jezusu.
Tvoje čisto naj telo
Tempelj svet'ga Duha bo.

16.

Če nedolžna biti češ devica,
Naj bo sramožljivost tvoja tovaršica.

17.

Sramožljivost je device
Ljuba zarja juterna,
Če je nima tvoje lice,
Si devištvo zgubila.

18.

Kar se otrok naučiš,
Bodeš v starosti imela;
Kar v mladosti zamudiš,
Tega stara ne boš žela.

19.

Dobra mati
Perva sreča so otrok;

Jih spošt'vati,
Zapovedal je sam Bog.

20.

Vbogaj rada svojo mamó,
Slušaj svoj'ga ateja;
Takrat le ne vbogaj samo,
Kadar žalijo Boga.

21.

Lepa je brata in sestre ljubezen,
Grešna prijaznost pa strašna bolezen.

22.

Moli ino delaj,
Da pošteno se živiš,
Moli ino delaj,
Da nebesa zadobiš.

23.

Čedno branje, lepo znanje,
Srečno te stori:
Slabo branje, gerdo znanje,
Tebe pogubi.

24.

Vsako pridno dobro delo
Bo plačilo tam imelo;
Le kdor dela dobro rad,
Bo v nebesih tam bogat.

25.

Le nebes je treba najpoprej iskati,
Bog vam hoče drugo za naveržek dati.

26.

Vbogim če rada daruješ,
Jezusu ti posojuješ:

Jezus sam tvoj je dolžnik,
On je za vboge plačnik.

27.

Kar kol' vbogim podelimo
Izgubljeno nam ne bo;
Tam v nebesih zadobimo
Stokrat vse poverneno.

28.

Kdor rad bolnikom streže,
Si venec rajski veže.

29.

Hočeš časno srečna biti,
Enkrat pa v nebesa priti:
V svojem stanu zvesta bodi,
Pot pravice skerbno hodi.

30.

Sreča je v vsakem stanu doma,
Pa le zvestoba nam jo poda.

31.

Srečen lahko vsak je stan,
Ako bo le prav deržan!
Moraš pa si prizadeti,
Ako hočeš prav živeti.

32.

Sveta čistost in poštenje
V srečen zakon pripelja;
Srečno zakonsko življenje
Da zvestoba zakonska.

33.

Hočeš biti srečna mati,
Čistost moraš varovati:

Le poštena deklica
Srečna žena zakonska.

34.

Hočeš s Kristusom kralj'vati,
Se ne smeš ti križa bati:
Le skoz križ ino terpljenje
Večno se dobi življenje.

35.

Stanovitna v vsem terpljenji
Bodi duša moja!
V večnem čaka te življenji
Tamkaj krona tvoja.

36.

V vseh skušnjavah in težavah
Stanovitni bodimo;
Če nas ravno svet zaverže,
Nam odperto je nebo.

37.

Huda navada se lahko premaga,
Če le poboljšanje se ne odlaga.

38.

Glej da ne zmoti v tvoji lepoti
Tebe, o deklica! spačeni svet;
Če si grešila, glej, da izmila
Hitro boš s solzami madeže spet.

39.

Iz življenja gre od tod
V sveti raj le dvojna pot:
Perva pot nedolžnosti,
Druga pa spokornosti;
Ako prvo izgubiš,
Glej, da druge ne zgrešiš!

40.

Kdor v božjem zavetji prebiva,
Sred levov on mirno počiva.

l. 1834.

115. Mladenčev tovaršija.

Mladen'č, se boš na pot podal,
Koga si boš tovarša zbral? —
Jezusa 'zvolil in objel,
Njega bom za tovarša vzal.

Jezus je vsmiljen'ga serca:
Kar kol' ga prosim, vse mi da;
Dal meni bo tud' srečen pot,
In spremljal mene bo povsod.

Posvetni dobrovoljci vi,
Na vašo družbo mi merzi;
Vsa vaša sreča je le prah,
Veselja konec večni strah.

Le majhen vetrič pohlidi,
Pomete prah, in spremeni
Tud' vašo dobrovoljnost v jok,
Bahanje vaše v večni stok.

Je bil med vami lep junak,
Visoke glave, fantič jak,
Poglejte pa, kde zdaj leži? —
Še mesta skoraj videt' ni.

Poznal sem tudi drugega
Mladenča razuzdanega;

Je živel, kakor divja zvir,
Prišla je smert, storila mir.

Od enega vam še povem,
Od najbolj modrega med vsem'!
Tovarše je gerdo učil,
Nazadnje pa ob pamet bil.

Boga in pekla se ni bal,
Kerščanskim navkom se smejal;
Poslednjič je nesrečno vmerl,
In pekel njega je požerl.

Kdor take za tovarše 'ma,
Jim dušo in telo proda:
Po š'roki cesti v pekel gre,
Mladenču takemu gorje!

Radujte se in ukajte,
Le se po plesih sukajte,
Gorje vam! to je grešen pot,
Življenje vaše polno zmot.

V nebesa le en pot pelja,
Le ozek pot zveličanja;
Kdor kol' želi v nebesa prit',
Mu je za Kristusom hodit'.

Moj ljubi Jezus prosim Te,
Po pravem poti vodi me!
Da, kder si Ti, Zveličar moj,
Bom tudi jaz služabnik Tvoj!

l. 1837.

116. Slaba tovaršija.

O slaba tovaršija,
 Kaj hudega storiš!
 Iz zalega mladenča
 Hudobo narediš.
 Nedolžnosti morija
 Je slaba tovaršija.

Kdar stariše zapuščaš,
 Po sveti se podaš,
 Ne hodi v tovaršije,
 Katerih ne poznaš!
 Glej, šola hudobije
 So slabe tovaršije.

Iz slabe tovaršije
 Poverni se nazaj,
 Pokore ne odlagaj,
 K očetu se podaj!
 Najboljše je živeti
 Pri dobrem ti očeti!

Najboljšega Očeta
 V nebesih 'mamo vsi,
 O, da bi tud' otroci
 Očeta vredni b'li!
 Le tam bomo živeli
 Vsi srečni in veseli!

l. 1836.

117. Veselica nedolžnega mladenča.

Poslušajte mene vsi ljudje,
 Poslušajte žene in moške!
 Bom prelepo pesem vam zapel,
 Ker sem fantič mlad ino vesel.

Oh kakó bi jaz vesel ne bil,
 Kaj Bogá ne hvalil in častil,
 Dokler sem nedolžen ino mlad?
 Bodi Bog zahvaljen tisočkrat!

Lepo jasno jutro se mladi,
 Lepo zlata zarja se smeji;
 Lepši vendar sem še fantič mlad,
 Oče me ima nebeški rad.

Lepo sije solnce juterno,
 Nam olepša zemljo in nebo;
 Lepše mlado lice se svetli,
 V zarji ljube svete čistosti.

Oh prelepi žlahni rožen cvet
 Nas olepša s cvetjem svojim spet;
 Lepše je mladenča serčice,
 Ki v ljubezni božji sveti se.

Roža je prežlahna rožmarin,
 Žláhneji mladen'č, Marijin sin:
 Kdor 'ma čisto dušo in telo,
 Mu Marija ljuba mati bo!

Lepo žvergolijo ptičice,
 Plavajo po vodi ribice;
 Jih nebeški Oče vse živi,
 Za mladenča pa še bolj skerbi.

Naj bo beli dan, al' temna noč,
 Naj se loti me sovražna moč,
 Jezus moj tovarš, moj ljubi brat,
 Hoče me pred hudim varovat'.

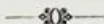
Bežite hudobni fantje vi,
 Modrijani in posvetneži!
 Ne porajtam jaz vaš prazni smeh,
 Ne za vaše djanje, ki je greh.

Naj me zaničuje grešni svet,
 Vse to hočem voljno preterpet' :
 Ženin cirkve Jezusove bom,
 Sveti raj po smerti bo moj dom.

Oh, preljubi Jezus! prosim Te,
 Greha kdaj storiti, vari me!
 Enkrat pa po smerti meni daj,
 Hlapcu svoj' mu priti v sveti raj!

Srečen sem nedolžen fantič mlad,
 Na gostijo rajsko vabljen svat;
 Tu bom lepo žvižgal ino pel,
 Tam v nebesih vekomaj vesel!

l. 1837.

118. Kerščanskega mladenča želje.

Kaj iščem na tem sveti,
 Popotnik kaj želim?
 Kamo se ogledujem,
 Kam priti hrepenim?

Oh moje serčne želje
 Nebeško so veselje!
 Vesolni svet premajhen je,
 Napolnit' mi serce;
 Le eno poželim:

Lepó Bogú služiti,
 To me največ skerbi;
 Enkrat v nebesa priti,
 To mene veseli,
 Brez tega bi na sveti,
 Ne vedel kaj začeti;
 V nebesih je moj pravi dom,
 Kder večno srečen bom,
 Le samo to želim.

Zemlja dežela ptuja,
 Skoz njo moj pot hiti,
 Je kratka moja hoja,
 Za me ostaje ni.
 Čast in posvetne zmote,
 Blagó ino dobrote,
 Ki jih ponuja meni svet,
 Ne morem s seboj vzet',
 In jih ne poželim.

V terpljenji porodili
 Me moja mati so;
 In v joku skor zakrila
 Me črna zemlja bo.
 Mojé celó življenje,
 Je vedno le terpljenje;
 Al' kdor vse voljno poterpi,
 Nebesa zadobi;
 To tudi jaz želim.

Sem reven, al' premožen,
 To mene ne skerbi;

Le dobrega storiti,
 To mene veseli.
 Čednost in dobre dela,
 Mi smert ne bode vzela;
 Le stanovitno to blago
 Ostalo meni bo;
 Le tega si želim.

Dokler je božja volja,
 Na svetu rad živim,
 In ko bo božja volja,
 Rad zemljo zapustim.
 Le eno poželujem
 Po enem le zdihujem:
 In to ljubezen Tvoja je,
 Moj Bog in moje vse!
 Katero poželim.

Da mene, Oče! ljubiš,
 Mi prav'jo vse stvari;
 Kako naj Tebe ljubim,
 Me Jezus moj uči.
 Tebe čez vse ljubiti,
 Od Tebe ljubljen biti,
 Naj bodem živ in mertev Tvoj,
 In Ti, o Bog, pa moj:
 Le to čez vse želim.

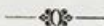
Kdo bode mene ločil,
 Ljubezni Jezusa?
 Ki tako mene ljubi,
 Da se za mene da.
 Ne meč, in ne terpljenje,
 Ne smert, in ne življenje;
 Premagal vse skušnjave bom,
 Dosegel večni dom,
 Kater'ga poželim!

Ohranit' sveto vero,
 Življenja pravo luč,

In upanje ovar'vat',
 Ki je v nebesa ključ;
 V ljubezni prav živeti,
 V ljubezni božji vmreti,
 Skončati srečno, o Gospod,
 Življenja kratek pot:
 To največ poželim.

Moj Bog, na! serce moje,
 Na! moje vse moči;
 Na! Jezus, moja dušo,
 Ki Tvoja bit' želi.
 Vse moje si veselje,
 Izpolni moje želje,
 Ljubezen svojo meni daj,
 Po smerti sveti raj!
 Le samo to želim.

l. 1837.

119. Greh ni smeh.

Grozne so želje hudobnega djanja,
 Kratke so sanje pregrešnega spanja;
 Glej! kakor senca pred solncem, beži
 Sreča pred grehom — zastonj jo lovi!

Naj se hudobec v nebo povzdiguje,
 Naj le pravičnega on zaničuje;
 Jutre poprašaj: nja tron kde stoji?
 „Vidiš, porečejo, v blatu leži!“

Sladke se grešniku zdijo nja želje,
 Lepše ko zlato nja gerdo veselje;
 Kača ga pikne — in greha spomin
 Njemu grenkejši je, kakor pelin.

Grešnik se začne s pregreho pečati,
Prav zasramljivo nedolžnim smejati;
Naglo pa smeh se mu v jok spremeni:
Grize ga červ nja hudobne vesti.

Kam bodeš bežal, o grešnik nesrečni!
Kako ubranil se kazni boš večni,
Kdar ti doteče določeni čas,
Vterga življenja pregrešnega las?

Milo se boš po nebesih oziral,
V zemljo oči brez zaupanja vpiral;
Jokati se ti mogoče ne bo,
Terdo bo serce, in suho oko.

Videl hudobo boš svojo odkrito,
Večnost odperto, za tebe serdito —
„Oh! boš 'zdihoval, zakaj sem grešil?
Boljše za me, da bi rojen ne bil!“

Mladi ti grešnik! ki čednost zapuščaš,
Grešno veselje v mladosti okušaš,
Odpri — oh odpri zdaj svoje oči,
Glej, da pregreha te ne oslepi!

Tvoja beseda naj bode resnična,
Roka pri vsakem ti djanju pravična!
Greha te bodi vsel' groza in strah;
Grešno veselje je blato in prah.

V lepi nedolžnosti serce ohrani,
Angelom zvesti prijatelj ostani:
Tako boš lahko si žvižgal in pel,
Časno boš srečen, in večno vesel!

l. 1841.

120. Vmerljivost.

Bog vsegamogočni večni!
 Ti zavetje naše si;
 Od zaroda do zaroda
 Tvoja roka vse živi.

Preden ko so gore bile,
 Preden se je svet začel,
 Si s neskončno modro roko,
 Bog vse večnosti objel.

Truplo si iz zemlje vstvaril,
 V prah ga zopet spremeniš:
 „Prah si bil in prah spet bodeš!“
 To Ti njemu govoriš.

Tisoč let — to je pred Tebo
 Toliko, kar nam en dan!
 Kakor ure ene noči,
 Čas življenja dokončan.

Kakor eno kratko spanje,
 Kadar truden človek spi,
 Naglo mine, kakor senca,
 Tud' število naših dni.

Kakor voda, hitro teče
 Našega življenja čas,
 Kakor kaplja s veje kane,
 Vterga se, ko tenek las.

V jutru lepa roža cvete,
 Trava čedno zeleni,
 Zvečer pa za ostroj kosoj
 Že posušena leži.

Vsemogočni samo migneš,
Ino po človeku je;
Samo rečeš! ino v hišo
Svoje večnosti on gre.

Naše djanje boš presodil,
In pogledal grehe vse;
Tebi skrito in očito,
Vse na tenko znano je.

Da bi človek ne pozabil!
Kaj ga čaka enkrat tam,
Tam, kder dela Bog pravico,
Dobrim, kakor grešnikom.

Bog! dni našega življenja
Modro šteti uči nas!
Da ne bomo zamudili
Kratki zveličanjski čas!

l. 1840.

121. Opomin k pokori.

Oh kakó brez skerbi hodi,
Človek svoj nevarni pot;
Zdrav in srečen rad pozabi,
Da bo moral it' od tod.
Skerbi, skerbi človek grešni,
Da boš enkrat srečno vmerl,
Sebi sveti raj zaslužil,
Strašni pekel pa zaperl.

Dolgo let si še obetaš,
Brez števila starih dni,
Bližno večnost pa pozabiš,
Vmreti tebe ne skerbi.
Skerbi, skerbi i. t. d.

Glej, mladen'č na starost čaka,
 Mož bi rad veliko let,
 Tudi starček se zanaša,
 Vsako leto preživet'.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

Kde je človek, ki pomisli,
 Kako strašno se golj'fa?
 Če za smert se ne pripravlja,
 Le v posvetno zakopa.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

Kakor tat po noči pride,
 Kadar ga ne čakamo:
 Vsakega, ki jo pozabi,
 Hitra smert zalezla bo.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

Kakor ptičar mrežo vleče,
 Tud' na liman'ce lovi,
 Smert' za mlade 'ma sekiro,
 S koso stare pokosi.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

S smertjo človek se seznanil,
 Da se je ne bodeš bal,
 Svoje žive dni se uči,
 Da boš srečno vmreti znal.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

Smert prijatelj'ca je naša,
 Modro nas živet' uči;
 Kdor nje navke zaničuje,
 Je še prav pogledal ni.
 Skerbi, skerbi i. t. d.

Dvojna pot se nam odpira,
 V dolgo večnost nas pelja:

Ozka steza je v nebesa,
Š'roka v pekel se ravná.
Skerbi, skerbi i. t. d.

Kaki pot kol' človek hodi,
Po taistem došel bo:
V srečno, al' v nesrečno večnost,
Kakor živel, vmerl takó.
Skerbi, skerbi i. t. d.

Oh kako bi to popravil
Vse na smertni postelji,
Kar je dobrega zamudil,
Storil hud'ga žive dni?
Skerbi, skerbi i. t. d.

Danes iščimo Gospoda,
Dokler je še blizo nas —
„Jutre klicali me bote,“
Pa ne bodem slišal vas.
Skerbi, skerbi i. t. d.

Dokler nam še solnce sije,
Solnce božje milosti,
Pot pravičnosti hodimo,
Dokler se nam ne stemni.
Skerbi, skerbi i. t. d.

Danes delajmo pokoro,
Ona je nebeški ključ,
Da po smerti nam svetila
Bo v nebesih večna luč.
Skerbi, skerbi človek grešni,
Da boš enkrat srečno vmerl,
Sebi sveti raj zaslužil,
Strašni pekel pa zaperl.

l. 1840.

122. Poslednja popotnica.

Človek, on od žene rojen
 Kratko časa le živi,
 Nja terpljenje je veliko,
 Malo pa veselih dni.
 Le težavna je nja hoja,
 On ne najde tu pokoja,
 V joku se na svet rodi,
 Svet zdihvaje zapusti.

Kakor trava on priraste,
 Pricveti, ko rožni cvet;
 Hitro njega smert pobere,
 Ni ga bilo — ni ga spet.
 Duša se k Bogu poverne,
 Truplo v hladen grob zagerne,
 Vsaki človek gre ta pot,
 Naj bo hlapec, al' gospod.

Kristus je življenje naše,
 In premagana je smert;
 Dušo Jezus k sebi vzame,
 Truplo hrani v božji vert.
 Blagor nam, ki dobro vemo,
 Da za njim k Očetu gremo;
 Za pravične je od tod
 V sveti raj veseli pot.

Delo rajni je dokončal,
 Nja delavnik je nehal;
 Zdaj ga je Gospod zaklical,
 Da mu bo plačilo dal.
 Sprejmimo po zadnji hoji
 Njega truplo zdaj k pokoji,
 Dušo pa zročimo mi
 Danes božji milosti.

Kar na svetu človek seje,
 To bo tam po smerti žel;
 Kar je dobrega pripravil,
 Bo veselo s seboj vzal.
 Vse veselje zdaj minilo,
 Časno vse ga zapustilo,
 Samo dobre dela so,
 Ki ga v večnost spremljajo.

Vse posvetno vesel'vanje
 Na tem svetu zanj neha,
 Imenitnost in bogastvo
 Zdaj tolažbe mu ne da.
 Srečna le taista duša
 Po tem potu svet zapušča,
 Ki krivice ne pozna,
 Dosti dobrih del ima.

Tak' gre človek s tega sveta
 V hišo svoje večnosti,
 Vel'ko piha, prevzetuje,
 Pa le s praznimi rečmi.
 Kadar zvoní omolčijo,
 Se tud' solze posušijo;
 Njega ves spomin je preč,
 Mesto ne pozna se več!

Pa zapisano je v bukvah
 Tamkaj vsakega ime;
 Tud' vse dobro ino hudo,
 Kar v življenji storil je.
 V večnosti bo vse odkrito,
 Kar je skrivnega očito;
 Vse bo človek tamkaj bral,
 Ko bo pred sodnikom stal.

' Blagor vsem pravičnim mertvim,
 Ki v Gospodu vmerjejo!

Oni k svojemu Očetu
 Le počivat taj gredo.
 Njih storjene dobre dela
 Bojo vekomaj slovele,
 Njih častitljivo ime
 Med svetniki sveti se.

Vse posvetno premoženje
 Mertvemu je vzela smert;
 Deske štiri mu ostale,
 Ino pa raztergan pert.
 Zginila je vsa lepota,
 In minula vsa dragota,
 Svete čednosti samo
 Njemu v večnosti cveto.

Vsi tovarši malopridni
 So ga zapustili zdaj;
 Le poštene dobre duše
 Spremljajo ga v zadnji kraj.
 Vse vesele tovaršije,
 Dobre volje in gostije,
 Mu sedmina vzela je,
 Ki za njim opravlja se.

• O Gospod! vsem vernim mertvim
 Večni mir in pokoj daj!
 Naj počivajo v pokoji,
 Večna luč jim sveti naj!
 Trupla v zemlji mirno spijo,
 Duše v Tebi naj živijo,
 Dokler Tvoj mogočni glas
 Bo k vstajenju zbudil nas!

l. 1840.

123. Pogrebna pesem.

Oh kak' vendar hitro mine
 Našega življenja čas!
 Kakor dim pod nebom, zgine,
 Prejde, ko zvonoven glas.
 Kratek je življenja god,
 Tukaj sim nam kaže pot.

Kakor roža tam na polji
 Razcveti, osiplje se,
 Ravno tak' v tem revnem doli
 Človek pride ino gre.
 Majhen veterc pohlidi,
 In na veji kaplje ni.

Starček se o pal'ci vpira,
 In mladen'č pred njim leti,
 Materi v naročji vmira
 Dete in jo zapusti.
 Naj bo človek star, al' mlad,
 Se ne vbrani smertnih vrat.

Skoz te vrata v večnost gremo,
 Zapustimo revni svet,
 Blagor nam, ki dobro vemo,
 Da ustali bomo spet.
 Truplo v hladni zemlji spi,
 Duša v večnosti živi.

Le v pokoji zdaj počivaj
 Truplo v krilu maternem,
 Duša pa veselje uživaj
 V raji tam pripravljenem!
 Skoz te vrata vsem Bog daj,
 Srečno priti v sveti raj!

l. 1840.

124. Počitnica mertvih.

Pojdi brate! zdaj počivat:
 Truplo v krilo materno,
 Duša tvoja pa prebivat,
 V hišo gor Očetovo!
 Ko bo solnce otemnelo,
 Truplo spet bo oživeło,
 Ko trobente strašni glas,
 Bode k sodbi klical nas.

Vse terpljenje zdaj nehalo,
 Tih in miren je ta kraj;
 Sladko bode truplo spalo,
 Bog le duši dobro daj!
 Dokler k novemu življenju,
 Plačat vse po zasluženju,
 Jezus zopet združil bo
 Tvojo dušo in telo.

Kadar od vseh krajev zbrali
 Angeli na sodbo nas,
 Oh da b' na desnici stali,
 Slišali veseli glas:
 Prid'te, ljubljeni Očeta,
 Zanič'vani vsega sveta,
 Vživajte na vekomaj
 Vam pripravljen sveti raj!

l. 1840.

125. Psalm 129.¹⁶⁾

'Z globočine se glasim,
K tebi, o Gospod! kričim;
Vsliši moj'ga vpitja glas,
K men' obrni svoj obraz!

Če boš naše grehe bral,
O Gospod! kdo bo obstal?
Samo Tvoje vsmiljenje
Potolaži mene še.

Moja duša hrepeni,
Ino k Tebi prit' želi;
Vsaki dan in vsako noč
Upam v Tvojo le pomoč.

Ti si Oče vsmiljenja,
Nočeš smerti grešnika;
Zbrisal meni boš, o Bog!
Mojih grehov vel'ki dolg.

Bog jim večni pokoj daj,
Večna luč jim sveti naj!
V miru naj počivajo,
Sveti raj uživajo!

l. 1840.

126. Priporočnica.

Vsi svetniki in svetnice!
 Pridite nasproti zdaj,
 Angeli, vi priletite,
 Sprem' te dušo v sveti raj!
 Srečni bratje ino sestre,
 Ki se veselite tam,
 Zdaj nasproti pritecite,
 Vzem' te svoj'ga brata k vam.

Vsi svetniki i. t. d.
 Pred obličje ga nesite,
 Gor k Očetu večnemu,
 Svoj'ga brata izročite
 Vsmiljenemu Jezusu!

Vsi svetniki i. t. d.
 Kristus, ki te je poklical
 V cirkvo svojih vernikov,
 Naj te zdaj v število vzeme
 'Zvoljenih premagavcev.

Vsi svetniki i. t. d.
 Naj se vrata svet'ga raja
 Tebi danes odprejo!
 Naj te angeli nebeški
 V svojo družbo vzemejo.

Vsi svetniki i. t. d.
 Naj nasproti mučeniki
 Tebi krono prinesó,
 Naj v Jeruzalem nebeški,
 V sveto mesto ti odpro!

Vsi svetniki i. t. d.
 Danes naj po tebe pride
 Angelov veseli kor;

Naj te k Lacaru zanese
V Abrahama srečni zbor.

Vsi svetniki i. t. d.
Z vbogim Lacarom zavživaj
Večni pokoj ino mir!
Dokler nas bo zopet združil
Ljubi Jezus, naš pastir.

Vsi svetniki i. t. d.
Oče! svojemu otroku
Večni mir in pokoj daj;
Tamkaj v Tvojem mu naročji
Večno solnce sveti naj!

l. 1840.

127. Veselica mertvih.

Kadar enkrat v hladni zemlji
Bo minula moja noč,
Spet bo k novemu življenju
Me zbudila božja moč.

Naj se ravno truplo vseje,
Vera mi spričuje to,
Vekomaj ne bo trohnelo,
Jezus ga obudil bo.

Jezusa tud' pokopali,
Al' od smerti je on vstal;
Tak' mi tudi bomo vstali,
To obljubo nam je dal.

Kaj bi se umreti bali,
Saj je smert premagana;

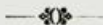

Le en časek bomo spali,
Le do dneva sodnjega.

Enkrat glas Odrašenikov
Nas iz groba 'zbudil bo,
Peljal bode pred sodnika
Našo dušo in telo.

Rad v Gospodu jaz položim
Svoje trudno truplo spat;
Daj mi Jezus, to Te prosim,
Le veselo zopet vstat!

l. 1840.

128. Rajnega slovo.

Vse kar živi na sveti
Je le en kratek čas,
Vse mora slovo vzeti,
In zapustiti nas.

Tud' jaz se zdaj odpravljam,
Jemljem od vas slovo,
Ker v dolgo večnost pojdem,
Me več nazaj ne bo.

Bogu ino Mariji
Vas danes izročim,
Da bi za me molili,
Le to od vas želim.

Oj bratje sestre moje,
Še eno prosim vas;
Čistite serce svoje,
Čujte na zadnji čas!

Tud' vi ne veste časa,
 Kdaj prišel bo Gospod!
 In vas iz tega sveta,
 Zaklical bo od tod.

O srečna tista duša,
 Ki čisto vest ima!
 Veselo svet zapušča,
 K Očetu se poda.

Vse meni odpustite,
 Kar vas razžalil sem,
 Kakor tud' vi želite,
 Vam rad vse odpustim.

Za menoj ne žalujte,
 Kakor neverniki;
 Le gor se ogledujte,
 Kder Jezus naš živi!

Oh! da bi spet se snidli
 Tam v dolgi večnosti,
 In se veselo vid'li
 V hiši Očetovi!

Vsi Jezusa prosite,
 Naj tamkej združi nas!
 Bratje za me molite,
 Jaz tudi bom za vas!

l. 1840.

129. Tolažnica.

Blagor duši, ki nedolžna
Zapustila je ta svet;
Ker jo večni Oče ljubi,
Hoče jo pri sebi 'met.

Kakor lepo čisto lil'jo
Bog nedolžnost preseli,
Vzel jo je iz te doline,
V svetem raji zdaj cveti.

Tam vročina več ne peče,
Ne prebiva tamkaj mraz,
Ni terpljenja, ni zdih'vanja,
Le vesel in kratek čas.

Tam med angeli vesela
Zdaj pred jagnjetom stoji,
Kder bo njemu pesem pela
Večne hvale in časti.

Solze tamkaj ne preliva
Izveličano oko;
Le veselo serce vživa,
Kar še ni občutilo.

Med izvoljene je vzeta,
Ker ti svet je vreden ni,
Je med angelce sprejeta,
Da je greh ne pogubi.

Vse terpljenje tam nehalo,
Vsaka žalost je tam preč;
Smert zgubila svojo žalo,
Nima tam oblasti več.

Srečna duša tamkaj hodi,
 Po zelenju večnosti;
 Vsmiljen Jezus jo zdaj vodi
 V vertu svoje milosti.

V svetem raji se sprehaja,
 Nam nasproti se smeji;
 Svoje roke nam podaja,
 Ino k sebi nas želi.

Le serce si ohladimo,
 Naj oko se razjasni.
 Eno samo le prosimo:
 Da bi tud' tak' srečni b'li!

Ljubi Oče daj živeti
 Nam pravično tukaj zdaj;
 Za pokojnim tudi priti,
 K Tebi nekdam v sveti raj!

l. 1840.

130. Slovo mertvim.¹⁷⁾

Naj v pokoji mertvi spijo,
 Večna luč naj sveti jim,
 Duše naj se veselijo,
 Tamkaj med izvoljenim'!
 Naj veselo vstanejo,
 Kadar k sodbi pojdemo,
 Večni Bog zavživat' daj,
 Vsem po smerti sveti raj!

l. 1840.

131. Verne duše.

Rajni, ki ste se solzili
 Na tem svetu tol'kokrat,
 Bote v zemlji si počili,
 Kamor šli ste trudni spat;
 Ko trobenta zabučí,
 Bote vstali tudi vi!

Serčno ste nas vi ljubili,
 Dobre duše bili ste,
 Vam smo tudi mi točili
 Vročih solzic jagode.
 Ko trobenta zabučí,
 Videli se bomo vsi.

Vi na vojski pokopani,
 Bog ve kde počivate?
 Vaši grobi niso znani;
 Znana vaša duša je.
 Ko trobenta zabučí,
 Snišli bodemo se vsi.

Vi mladenči in device,
 Vas je pokosila smert,
 Kakor rože in cvetice,
 Merzel veter v božji vert.
 Ko trobenta zabučí,
 Novi vstali bote vi! —

Starčeki ino babice,
 Ki ste šli vsi trudni spat,
 Mlade bojo oživele
 Vaše trupla tistokrat;
 Ko trobenta zabučí,
 Mladi vstali bote vi.

Oh, pozdravljeni vi rajni,
 Mir in pokoj vošč' mo vam ;
 Naši sosedi nekdanji,
 Le priprav' te prostor nam !
 Ko trobenta zabuči,
 Bog, da b' vstali srečni vsi !

l. 1846.

132. Nebesa.

Kamo se vzdigajo vse naše želje ?
 Kam se obračajo naše oči ?
 Kamo gre pravega serca veselje ?
 Kamo popotnik domu si želi ?
 Taj, kder se vel'ka noč večno obhaja,
 V vigredi blaženi svetega raja.

Kamo Marija si Ti se podala ?
 Mati izvoljena kamo si šla ?
 Kde si kraljica nebeška postala ?
 Kde si zdaj vsmiljena mati doma ?
 Tamkaj pri Jezusu v časti Očeta,
 Taj si povzdignena iz tega sveta.

Kamo so Jezusa zvesti učenci,
 Oni prelepa luč tega svetá ?
 Kamo so vsi tol'ko serčni mučenci ?
 Kde se jim krona premaganja da ?
 Tamo pri jagnjetu večno živijo,
 Na gori Sijona se veselijo.

Kamo so Jezusa čiste neveste ?
 Kamo udove izvoljene so ?
 Kamo so duše spokorne in zveste ?
 Kde njih gostija izvoljena bo ?

Tamo v nebesih, kder Jezus kraljuje,
Ino služabnike svoje plačuje.

Srečna dežela, oh tudi nas vzemi,
Kdar bomo vzeli od sveta slovo;
Družba nebeška, oh ti nas objemi,
Takrat podaj nam prijazno roko!
Kako veselo bo tamkaj prebivat',
Sladko nebeško veselje zavživat'!

Zopet se bomo v nebesih poznali,
Zopet pravični pozdravljali se,
Srečo si voščili, hvalo dajali,
Polno veselja bo naše serce.
Bodi pozdravljena večna dežela!
Oh da bi srečno med svoje nas vzela!

l. 1848.

Opazke.

1) Te verstice se nahajajo prvič v Drobt. l. 1846 str. 192 v tej-le obliki:

Slovenska gerlica v domačem logu rahlo poje,
In vabi spevati vse brate ino sestre svoje.

2. 2) V Drobt. l. 1846 str. 192 se bere:

Pesme ljubeznive matere.

Preljube matere, ki svoje ljubčkeke dožite,
Še z milim' pesmami jih ve razveselite.
Kar mleko materno za njihovo telo,
Naj mila pesem bo za dušo njihovo.

9. 3) **Kde je ljubi Bog doma?** s tem naslovom imamo od Slomškega dve pesmi: prva se nahaja v Drobt. l. 1846. str. 215, druga v Drobt. l. 1862 str. 250. Da si so glavne misli v obeh enoiste, sprejeli smo ji vendar obedve, in to zaradi znatne različnosti v obliki in izrazu.

39. 4) **Dobro jutro.** Ker je tiskarni stavec izjavil mnenje, da bi dolge verste, kakoršne se berejo v Ahaceljnu str. 24 (3. natis) n. p.:

„Noč odhaja, solnce vstaja, skoraj bode beli dan;
Zdrami človek svoje serce, in ne bodi tak zaspan!“

ličnost knjige pačile, spremenili smo obliko posameznih verst, in iz ene napravili povsodi dve, kar se je celo lahko zgodilo in izvirnosti ne bode na kvar.

51. 5) **Nočni čuvaj.** Ima v Drobt. l. 1846 str. 213 naslov: Ognjovar.

85. *) **Bog ohrani nam cesarja.** Se nahaja nekoliko drugačna v Ahaceljnovi zbirki l. 1833 str. 3, v Sv. opraviilu za šolarje (1. natis v Celji 1846) in v Ahaceljnu (3. natis) l. 1852; v Drobt. l. 1850 str. 246 pa in v Šoli str. 14 celo taka, kakor je tu sprejeta.

88. *) **Slovo Andreju.** Vzeta je iz spisa: „Slovo Št. Emske mladine od svojega ljubega pastirja S. . . . Andreja v pričo slavne družbe sosednih gospodov v leti 1841“ Drobt. l. 1846 str. 102. Ta S. . . je Andrej Zdolšek, bivši župnik pri sv. Emi od l. 1829—1841. Leta 1841 preselil se je na Vransko. Bil je z Gorišekom, bivšim župnikom Pišečkim, najiskrenejši prijatelj Slomškeku, tako da so sovremeniki ovo trojico imenovali „sveto ligo“.

89. *) **Dober dušni pastir.** Vzeli smo jo iz Slomškovih rokopisov, katere je našel preč. g. prof. S k u h a l a v semeniški bukvarnici mariborski. Med temi rokopisi se nahajajo tudi pesmi tiskane v ovi knjigi: br. 63, 64, 67, 68, 69, 70, 97. Kolikor je nam znano, pesem: „Dober dušni pastir“ doslej še ni bila nikder tiskana.

92. *) **Hudo vreme.** O tej pesmi piše Slomšek sam v Drobt. l. 1846 str. 76, da jo je zložil svojemu prijatelju Jak. Strašku, bivšemu kaplanu v Pišecah in v Vojniku († 1830) v spomin. Na konci kratkega životopisa se berejo Slomškovke besede: „Na mestu rezanega kamena naj rajnemu v spomin nazočna pesem pisana stoji, bolenemu prijatelju v l. 1829 v oveseljenje in tolažbo zložena.“

93. *) **Zvonov pesem.** Ovi prevod je Slomšek v Drobt. l. 1847 razglasil s sledečim uvodom: „Zvonov milo pesem je popisal imenitni nemški pesnik Šiler Miroslav, ki po naših krajih vsem slovi, kateri nemški umejo. Poslovenil nam je to lepo pesem, da ni lepše, naš slavni pevec J. Koseski, in s serénim veseljem smo jo lansko leto v naših ljubljenih Novicah brali, list 10—12. Tudi jaz sem to imenitno pesem pred dvajsetimi leti posloveniti poskušal, ko sem še duhovski pastir po Štajarskih gorica h vesele pesmi po domače pel. Priložnosti ni bilo, poslovenjene pesmi v natis podati;

prepisana pa je pogosto bila, in še pogosteje čitana. Prijatelji so me pregovorili, da jo drobtince Drobtincam dam; in tukaj naj se bere, ne kakor da bi pesem, ki nam jo je g. Koseski poslovenil, manjšo ceno dobila, temuč da se bo zraven slabše više cenila; ker dobro blago zraven slabega pravo ceno dobi.“

99. ¹¹⁾ **Sv. misijon, misijonski križ in pesem obhajilna** br. 106. vzete so iz knjižice: „Spomin sv. misijona,“ katero je Slomšek na svitlo dal, ko se je v postnem času leta 1860 v Mariboru obhajal veliki misijon. Pervi dve tiskani ste tudi v Drobt. leta 1865—66 str. 284, 285; tretja pa v „Vencu“ str. 148. O prvih dveh se bere v Drobt. leta 1865—66 str. 104 tako-le: „Pokojni knez in škof A. M. Slomšek so zložili za povišanje misijonske pobožnosti tudi dve prelepi in mili pesmici, in sicer: „misijonski križ“ in „sveti misijon.“ — Pesem „sveti misijon“ se je pela pred vsako pridigo; pesem „misijonski križ“ pa pri stavljenji misijonskega križa. Odpevek pri tej pesmi: „O sveti križ, življenja luč! O sveti križ, nebeški ključ!“ jim je dal tudi predmet in razdelitvo za pridigo od misijonskega križa. Pesmi z napevi vred, ki so tudi Slomšekovi, najdeš v poslednjem oddelku „Drobtinic“, v „slovenski gerlici.“

101. ¹²⁾ **Pohvala sv. Križa.** Ta pesem se nahaja v spominski knjigi cirkve sv. Križa pri Belihvodah, kamor jo je Slomšek lastnoročno zapisal o priložnosti posvečevanja te cirkve dne 8. avgusta l. 1862. Za pesmijo se bere tam sledeči pripis: „In perpetuam rei memoriam. Ecclesiam sanctae et victoriosissimae Crucis prope Aquas albas, quam populus devotus Slovenorum pie aedificavit, Antonius Martinus Slomšek m/p. Episcopus et Princeps Lavantinus solemniter consecravit die 8. augusti, quae fuit Fer. VI. post Dom. VIII. p. Pentecosten 1862, assistentibus presbyteris subsequentibus.“ Podpisanih je potem lastnoročno dvanajst duhovnikov, ki so bili pri imenovani svečanosti nazoči. — Prim. Fr. Kosar: „Anton Martin Slomšek“ str. 244. — Najberž je ta pesem poslednja Slomšekovih, in kolikor vemo, ni doslej še tudi nikder bila natisnena.

103. ¹³⁾ **Pesem pri drugi novi meši.** O tej piše Slomšek v Drobšt. leta 1847 str. 268: „Bila je zložena pri Novicirkvi na Štajarskem, ko so rajni prečastiti in blagorodni gospod Jožef vitez Jakomini 19. marca 1829 drugo novo mešo služili.“

113. ¹⁴⁾ **Pesem neveste Jezusove.** O tej je pisal Jakob Strašek (gl. Drobšt. l. 1846 str. 75) l. 1829 Slomšku v Celovec: . . . . „Pisale so mi tudi nekdanje šolarce (iz Pišec, ured.) ino lepih grušek so mi poslale. Jaz pa sem jim poslal Nevesto Jezusovo („pesem od neveste Jezusove,“ Slom. v opazki), da bi tudi one Jezusa ženina, Marijo za vodilo in svetnike za svoje svate imele. — Lep dar, pa lepše hvaležno serce, ki ga je dalo.“

114. ¹⁵⁾ **Štirideset navkov.** Nabrani so iz „kerščanskega devišstva.“

125. ¹⁶⁾ **Psalm 129.** V Mnem. str. 72: „Psalmica“.

130. ¹⁷⁾ **Slovo mertvim.** Ima v Mnem. str. 70 naslov: „Odhodnja“.

Opomba. Ko so bile pesmi prvih petero oddelkov že tiskane, našel sem še nasledne tri: „Mož - beseda“ v „Sedem novih perpoved“ za otroke l. 1836 str. 72; „Zlati čas“ v Drobšt. l. 1851 str. 212 in „Tolažba v terpljenji“ v „Dve lepe reči za pridne otroke“ l. 1838 str. 75. katerih knjig mi poprej nij bilo moči v roke dobiti.

Naj te pesmice začasno tukaj na konci knjige stojijo; če bode kedaj treba drugega natisa, postavile se bodo na svoje mesto.

133. Mož beseda.

Mož - beseda, mož - beseda
 Kol'ko ti veljaš!
 Ki se za nobene d'narje
 V hudo ne predaš;
 Mož - beseda več velja,
 Kakor kup zlata.

O mladenič! hočeš biti
 Enkrat pošten mož,
 Skerbi, da v obljubah svojih
 Mož - beseda boš!
 Derži, če roko podaš,
 In sovraži laž!

Laž je gerda in ostudna
 Zlodejeva hčer;
 Vse lažnivce tam požerla
 Bo peklenska zver.
 Boljše je, nogo vlomit',
 Ko lažnivec bit'!

l. 1836.

134. Zlati čas!

Oj zlati čas!
 Minuta, ki minila
 Ne bo se povernila;
 Kar časa zamudiš,
 Ga vekomaj 'zgubiš!

Oj zlati čas!

Je v mladih letih setev,
Bo v starih dobra žetev;
Če pridni bodemo,
Nam nikdar žal ne bo.

Oj zlati čas!

V mladosti kdor praznuje,
Na stare dni 'zdihuje;
Lenuha brat je glad,
In potepuha tat.

Oj zlati čas!

Le danes si pomagaj,
Na jutre ne odlagaj;
Ne veš, če doživiš,
Kar danes zamudiš.

Oj zlati čas!

Kdor čas svoj prav oberne,
S čednostjo se ogerne;
Lepota sivih las
Je prav obernen čas.

Oj zlati čas!

Vse žive dni se trudi,
In časa ne zamudi;
Počivati sladkó
Potem v nebesih bo.

l. 1851.

135. Tolažba v terpljenji.

Hvala Bogu za terpljenje,
Ono pride iz nebes ;
Da polajša nam življenje,
Nam pošilja žalost vmes.

Tak' v poletni le vročini
Sladko grozdice zori ;
In na ternati ostrini
Žlahna vertnica cveti.

O ponočnem črnem mraku
Se svetloba zvezd pozna ;
In na temnem le oblaku
Se olepša mavrica.

Kadar žalost nas obide,
Nikdar ne obupajmo !
Saj za dežem solnce pride,
Lepše solnce rumenó.

Oh obriši solze mile :
Saj so žlahne jagode,
Ki se bojo spremenile,
Ti v nebeške bisere !

l. 1838.

Nekatere tiskarne pomote.

Namestu:	vele može	str. XI.	versta 7.	beri:	velemože
„	vstvaril	„ 37	„ 8.	„	ustvaril
„	mogle	„ 39	„ 14.	„	mogli
„	med zvezdami	„ 59	„ 15.	„	nad zvezdami
„	devico.	„ 62	„ 9.	„	devico,
„	hiti	„ 67	„ 10.	„	iti
„	l. 1848.	„ 75	„ 13.	„	l. 1847.
„	lasi	„ 113	„ 31.	„	lase
„	zate	„ 153	„ 11.	„	za te
„	l. 1846.	„ 164	„ 7.	„	l. 1835.
„	l. 1838.	„ 177	„ 11.	„	l. 1835.

Dodatek.

**Kos bibliografije Slomšekovih
del in spisov.**

„Poberite kosce, ki so ostali, da konca ne vzamejo.
Pobrali so toraj kosce, in napolnili dvanajest
košev . . .“

Evang. sv. Jan. VI. 12, 13.

Kos bibliografije Slomšekovih del in spisov. ¹⁾

A. Knjige in knjižice.

a) Različne.

broj	leto
1	1832 ²⁾

Prijetne perpovedi za otroke. ³⁾ Iz Nemškiga poslovenili mladi duhovni v

¹⁾ Že spredaj v uvodu sem omenil, da mi nij bilo moči, popolnoma dovršene bibliografije sestaviti; le toliko podajam, kolikor sem nabrali zamogel. — Če kdo v tem oziru še kaj ve, prosim lepo, naj to objavi v slov. časopisih, ali ali pa naj meni blagovoljno naznani; tudi bodem vsakemu hvaležen, kdor me opozori na kako pomoto — če se je katera proti moji volji v ta sestavek utepla. Spodobilo bi se vendar, da bi natanko znali vse, kaj in koliko je delal Slomšek v povzdigo slov. slovstva!

²⁾ Katero je bilo prvo Slomšekovo slovstveno delo, nijsem v stanu določiti. G. Istinič piše v „Slovencu“ l. 1876. br. 45. da je Slomšek „po slovenski pisariti jel l. 1832.“ — V arhivu kn. šk. lav. ordinariata se bere v nekem zapisniku l. 1831: „Anton Slomschek Spiritual in Klagenfurt überreicht mehrere Exemplare des ins Windische übersetzten Briefes vom Pfarrer Morvaj in Ungarn.“ Ta prevod nijsem doslej dobil pred oči. — Veleč. župnik g. Jožef Hašnik, slavni slovenski pesnik, skladatelj in pisatelj, učenec Slomšekov v celovški duhovščini, kateremu sem dolžen zahvalo za premnoga razjasnila gledé Slomšekovih pesmij in ove bibliografije, mi piše v listu dne 30. aprila t. l. takole: „Prvo delo Slomšekovo bil je križev pot, nekoliko bolj obširen, kakor se nahaja v starih evangelijih. Sestavil ga je, ko je še kaplan bil pri Novicirki (l. 1827—1829); ker je to delce silno ginljivo bilo, so si ga gospodje duhovniki radi prepisavali, med temi tudi Jož. Zabukošek (bivši župnik v Bizelu † 1870). Ta poslednji je potem oni križev pot na svoje ime v Gorici tiskati dal, kar je Slomšeka tako hudo žalilo, da ga je očitno „tata“ imenoval. — Veleč. g. kano-nik Kosar piše v svojem „Anton Martin Slomšek“ str. 21: „Er erzählte: als er sein erstes Werkchen — es war ein Gebetbuch — drucken lassen wollte, konnte er nicht einmal einen Verleger finden.“ G. Matija Majar in nek stari faktor Leonove tiskarne v Celovcu terdita ravno isto. Katere?

³⁾ Te stare knjižice od l. 1832 najprej, in še nekatere stareje, se večidel vse nahajajo v farni bukvarnici celjski, iz

broj	leto
2	1833

Celovski duhovščini.⁴⁾ V Celovci 1832. Natisnil Ferdinand od Kleinmayr. V mali osmerki str. 80. Drugi natis je izišel l. 1836 pri Janezu Leonu. Str. 90. (Ravno sto jih je.)

Pesme po Koroškim ino Štajarskim znane, enokoljko popravljene in na novo zložene. Na svetlo dal Matija Ahacel,⁵⁾ cesarsk kraljev vučenik v Celovških viših šolah. I. Del. Posvetne pesme.

katere mi je tamošnji g. kaplan Jožef Žičkar z izvanredno prijaznostjo postregel z marsikaterimi podatki. Hvala in slava mu!

- ⁴⁾ Pristavek: „poslovenili mladi duhovni“ tukaj in isto tako pri br. 6., kakor tudi „spisali“ pri br. 3. (Devištvo) br. 4. (Hrana) in br. 10. (Življ. sr. pot) nij druga, ko prevelika pohlevnost Slomšekova in občudovanja vredna nesebičnost njegova! Znano je, da je dajal Sl., ko je bil 1829—38 špirtual v celovski duhovščini bogoslovcem Šmidove pripovedke, naj bi se s prelaganjem taistih v slovenščino vadili v rabi materinskega jezika. Tako tudi legende, ki se nahajajo v Kerš. devištvu in v Življ. sreč. pot. Ali — tako mi piše g. Hašnik, izmed teh Slomškovih predstavljavcev eden — mi bogoslovci smo bili velike reve, kar zadeva „copiam verborum“ in pravilnost slovniških oblik, in trud, katerega je Sl. s popravljanjem naših prevodov imel, je bil neizmeren. Pilil in gladil jih je noč in dan, v počitnicah pa uredoval in korekturo oskerboval.“ Med temi predstavljavci bili so: Pevce Jož., Zabukošek Jož., Levičnik Jernej, Bratanič, Kalasanc, Novak Vinc., Hašnik Jož. Toliko mirniše: „Prijetne perpovedi“ in „Kratkočasne pravlice“ br. 6. pripisujemo Slomšku, ker je nja rahločutna vest v br. 8, 9, 12, 13 celo imena pisateljv pristavila. V „sedem novih perpoved“ pridjane so na koncu povsod začetne čerke, zaporedoma te-le: B. B., T. J., F. F., V. V., M. P., J. R., J. F. Te začetnice dopolnuje g. Hašnik tako: Baltazar Boh., Tomaž Jeretin, Franc Fik, Valentin Viri, Matevž Pirš, Jožef Rozman, Jož. Floriančič. Imenovani so še: V „Martin mladi pušavnik“: F. G. (Felicijan Globočnik); v „Troje ljubeznjivih otrok“: Matija Majar Silan, J. S. (Sredenšek), M. St. (Mih. Stojan); v „Dve lepe reči“: M... V... (Matija Vodušek), J. Sr. (Janez Šredenšek).

- ⁵⁾ Ahacel pri izdavanji teh pesmij mnogo ine zasluge nijma, le samo svoje ime je posodil. G. Hašnik mi piše 6. febr.

broj	leto

3	1834

V Celovcu 1833. Natisnjene ino naprodaj per Janezu Leonu. V mali osm. str. I—XVI., 1—83 teksta, 1—8 fol. napevov. Drugi pomnoženi natis izišel je l. 1838 z naslovom: „Koroške in Štajarske **Pesmi**. Enokoljko popravlene itd.“ kakor zgoraj. Str. 146, napevov 1—24. Tretji zopet pomnoženi natis l. 1852 str. 162. Nap. 1—24.

Keršansko devištvo. ⁶⁾ Potrebni nauki, izgledi in molitve za žensko mladost. Spisali mladi duhovniki v celovski duhovščnici. V Celovci 1834. Natisnil in

t. l. o tem tako-le: „Uredoval je menda koj vse natis Ahacelnovih pesmij Slomšek sam, in le njemu samemu gre zasluga izdavanja teh pesmij; Ahacel je dal namesti ponižnega in boječega Slomškega ime, in je bil porok plačila za tiskovne stroške, kajti Janez Leon je bil drag in skop tiskar.“ — Tudi g. Kosar v Drob. 1863 str. 151. te pesmi naravnoč Slomšku pripisuje rekoč: „Kakor špiritual so tudi na svitlo dali tako imenovane „Ahacelnove pesmi“, med kterimi se znajde veliko njih lastnih pesmi.“ — Slomšek sam piše v životopisu rajnega Ahacelnja († 1845) Drob. 1847. str. 124 o istej zadevi to-le: „De bi se lepe stare pesmi ne pogubile, ki jih je Ahacelnov nekadjni sosed in star prijatelj Mihael Andreaš, kmetiški tikavc v Rožni dolini zložil in pel, so jih dali Ahacel skerbno popisati in s pomočjo svojih prijatlev z Štajarskimi poročiti.“ Med 33 pesmimi prvega natisa je petnajst Slomšekovih.

- ⁶⁾ V nekem pismu l. 1837 se Slomšek sam imenuje „Verfasser“ te knjige. Prim. Fr. Kosar: „Anton Martin Slomšek“ str. 28. V tem pismu popisuje Sl. svoje potovanje v počitnicah l. 1837; med drugim pripoveduje, kako je bil v ljubljanskem gledišču in pravi: „Der bekannte krainerische Dichter Dr. Prešern schlich sich herbei, grüsste mich recht herzlich mit dem Beisatze: „Er werde es nächstens dem Domherrn P . . . k erzählen, den Klagenfurter Spiritual im Theater gesehen zu haben. Victoria!“ Er begleitete mich auf mein Gasthaus zum Nachmal und beehrte mich zum Abschied mit einer beissenden Satyre, als den Verfasser des, wie es scheint, ihm nicht angenehmen „Devištvo“ mit folgenden Spott-Versen:

broj	leto	
4	1835	založil Janez Leon. V mali osm. I—VI. in 1—175 str. Drugi natis l. 1835, tretji 1840, četerti l. 1844, peti l. 1847, šesti l. 1853, sedmi l. 1858, osmi l. 1868, str. 1—228. Hrana evangeljskih naukov bogoljubnim dušam dana na vse nedelje ino zapovedane praznike v leti. Spisali dušni pastirji na spodnjem Štajarskem. ⁷⁾ Na svetlo dal Anton Slomšek, nekdanji kaplan pri Novicirkvi. Pervi del. Založil Franc Ferstl v Gradci. Tisk ino papir iz Lajkamove tiskarne l. 1835. V vel. osm. str. I—XVI. in 1—205. Drugi del l. 1835 str. 1—226. Tretji del l. 1835 str. 1—68. Drugi pomnoženi natis vseh treh delov izišel je pri Jan. Leonu v Celovcu l. 1845. Pervi del: str. I—XII. in 1—242; drugi: str. 212, tretji: 91.
5	1835	Posebni Nauki ino Molitve za žensko mladost. V Celovcu l. 1835. Natisnil Jan.

Ker stara para zlomek
 „Devištva“ preveč vzel,
 Je mlajši njega zlomek
 Prodajat ga začel.

⁷⁾ Nekateri Slom. prijateljev so mu pošiljali pisane pridige na ogled, n. pr. Tomaž Koren, Matija Vodusek, Jožef Gorišek, Urek, Stojan, Krumpak, Glojek, Pevec. Tako poroča g. Hasnik. Mogoče, da je Sl. eno ali drugo drobtinico iz teh pridig porabil, ali ta „spisali“ tukaj gotovo nij na svojem mestu. En sam pogled v knjigo prepričal Te bode dovolj, da je vso delo enega duha in ene roke. — V Slomšekovem pismu pisanem l. 1845 prof. Jož. Poklukarju v Ljubljano se bere: „Tvoja pohvala mo je hrane mi veliko velja; vem, de si resničen ino pot pravice učiš.“ *Prim. Slovenec* l. 1876 br. 45. G. Kosar piše v A. M. Sl. str. o tem delu: „Dieses Werk voll oratorischen Schmuckes, klar und übersichtlich und in einem blühenden und fließenden Style geschrieben, wurde von dem slovenischen Klerus mit einem wahren Beifallssturme aufgenommen.“

broj	leto
6	1835
.	"
7	1836
8	"
9	"
.	"
10	1837

Leon. 16° str. 72. Nek poznejši natis, ki pa ni zaznamovan in tudi letne številke nijma, šteje 16° str. 224.

Kratkočasne pravlice⁸⁾ otrokom v podučenje. Iz Nemškiga poslovenili mladi duhovni v celovški duhovščnici. V Celovcu 1835. Natisnil Jan. Leon. 8° str. 112. (Tudi teh pravljic je ravno sto.)

Keršansko devištv o. Drugi natis.

Keršanska Beseda katoljškim misjonam pomagat, ktero je Slovincam govoril Anton Slomšek, špiritval v' Celovški duhovščnici, v' spomin katoljške bratovšine svetiga Leopolda. V' Celovci 1836. Natisnil Ferdinand žlahni od Klajnmajr. 8° str. 38.

Sedem Novih **Perpoved** za otroke.⁹⁾ Iz pisem Kristofa Šmida, poslovenili mladi duhovni v' Celovški duhovščnici. V' Celovci 1836. Natisnil Janez Leon. 8° str. 78.

Martin Mladi Pušavnik, pripoved za otroke.¹⁰⁾ Nach dem Deutschen: Gottfried der junge Einsiedler, von Christoph Schmid, bearbeitet von F. G.

Prijetne perpovedi za otroke. Drugi natis.

Življenja **Srečen Pot.**¹¹⁾ Potrebni nauki, izgledi ino molitvice za Mladenče.

⁸⁾ Gl. opazko br. 4.

⁹⁾ Gl. opazko br. 4.

¹⁰⁾ Te knjižice nijsem v roke dobil, toraj obsega ne vem povedati. Naznanjena pa je že v oglasniku pridjanem bukvam: „Življ. srečen pot“ l. 1837.

¹¹⁾ Gl. opazko br. 4. — V nekem pismu l. 1837 piše Slomšek v tej knjigi: „Accipite ergo benigno animo (opusculum novum pis.) quasi alterum Vademecum, pro juve-

broj	leto	
		Spisali mladi duhovni, ino na svetlo dal Anton Slomšek, Špiritval v' Celovški duhovščnici. Po dovoljenji viši duhovske ino deželske gosposke. V' Celovci 1837. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 8 ^o str. I—IV. ino 1—330. Pridjan je bil že prvemu natisu slovenski zemljevid Evrope. Drugi pomnoženi natis l. 1845, tretji l. 1851, četerti l. 1859, str. 404, peti l. 1871.
11	1837	Dober Dar za mlade ljudi. ¹²⁾ Iz pisem Krišt. Šmida.
12	1838	Troje ljubeznivih otrok. ¹³⁾ Tri ve-sele pripovedi za otroke. I. Pavle Hra-stovski. II. Zgubleno dete. III. Kapelica. V' Celovci 1838. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 8 ^o str. 108.
13	"	Dve lepe reči za pridne otroke. ¹⁴⁾ I. Velikonočna pisanka ali pirh. II. Kres-nica. V' Celovci 1838. Natisnil Janez Leon. 8 ^o str. 76.
14	"	Molitvice in potrebni nauki za pridne mladenče. V Celovci 1838 ¹⁵⁾ Natisnil Jan. Leon. 16 ^o 238 str.
.	"	Koroške in Štajarske Pesmi, drugi natis.

nil i aetate congestum, naevis quidem scatens, tamen utile, ut spero. Nihilominus ipsi dijudicate et approbatum juvenibus tradite; verum etiam authorem meliora docete et emendate." Prim. Kosar l. c. str. 39. — A v listu pisanem prof. Poklukarju dne 10. dec. 1837: „Pravijo, da moj „Življenja srečen pot“ na Kranjskem ni tako všeč, kakor „Keršansko devišstvo.“ Homines sumus! Prim. Slovenec l. c. —

¹²⁾ Tudi ove knjige nijsem videl. Iz imenovanega oglasnika l. 1837 je razvidno, da je obsegala četiri knjižice v eni: **Martin mladi pušavnik**, **Sedem novih perpoved**, **Prijetne perpovedi in kratkočasne pravlice**

¹³⁾ in ¹⁴⁾ Prim. opazko br. 4. —

¹⁵⁾ Ali je to izdanje prvo, je dvomljivo; ravno tako tudi pri br. 5. Bukvarji bojda pri molitvenih bukvicah letne

broj	leto
15	1840
.	"
16	1841
.	"
17	"
18	1842

Mnemosynon slavicum ¹⁶⁾ suis quondam auditoribus ac amicis carissimis dicat Antonius Slomšek. Venditione in commodum bibliothecae seminarii Glanfortani relicta. Glanforti typis et impensis Joannis Leon MDCCCXL. Vel. osm. str. 1—162.

Keršansko devišstvo, tretji natis.

Dvoje fantov. Blagi Fridolin ino Hudobni Bric. Nekaj za stariše ino otroke, iz pisem Krištofa Šmida. Poslovenil Felicijian Globočnik. V' Celovci 1841. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 8° I—VI. in 176. ¹⁷⁾

Svetiga Franciška Salezija nekdanega škofa v Genevi **Filoteja**, alj prijazna roka pobožno živeti. Poslovenil ino z molitvami za cerkev in nekaterimi drugimi pomnožil neki dušni pastir Lavantinske škofije. Pregledal ino priporočil Anton Slomšek, vozeniški fajmošter. V' Celovci 1841. Natisnil Jan. Leon. 8° 350 str.

Blaže ino Nežica v nedelski šoli. ¹⁸⁾ Učitelam ino učencam za poskušno spisal Anton Slomšek, Vozeniški faj-

številk radi izpuščajo, kar se mi je v Leonovi tiskarni naravnoč obstalo.

¹⁶⁾ Obsega nekatere cirkvene obrede (lat.) in njih razlaganje (slov.) n. pr. sv. kerst, prvo sv. obhajilo, sv. zakon, pokapanje otrok in odraslih; upletene so pobožne pesmi in nagovori; na koncu je dodano nekoliko priložnih pridig. Večidel je vse iz Slomšekovega peresa; od drugih pisateljev so imenovani: Jakob Pražnikar, Matija Vodušek, Mih. Zagajšek, Mih. Stojan.

¹⁷⁾ Predgovor str. III—VI z naslovom: „Preljubi stariši ino otroci!“ ima podpis: Anton Slomšek, Vozeniški fajmošter.

¹⁸⁾ O tem delu piše g. Kosar v A. M. Sl. str. 42: Man muss sagen, dass dieses Werk die Krone aller literarischen Arbeiten Slomšek's bildet;

broj	leto

- mošter. V' Celi 1842. Na prodaj v' nemških šolah. Natisn ino papir od Andreja Lajkama naslednikov v' Gradci. Vel. osm. I—XVI. in 270. L. 1848 izdal se je v Celji drugi natis, natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani. L. 1857. pa tretji pri Jan. Leonu v Celovcu str. XVI in 304. Pridjani so štirje lesorezi, ki kažejo krasopisno abecedo, merknenje solnca in mesca, strupene zeli in steklega psa.
- . 1844 Keršansko devištvo, četerti natis.
- . 1845 Življenja srečen pot, drugi natis.
- . " Hrana evangelskih naukov, drugi natis.
- 19 1846 **Drobtince** za novo leto 1846. Učitelam ino učencam, starišem ino otrokam v podvučenje ino za kratek čas. I. leto. Na svetlo dal Anton Slomšek, viši ogleda šol Lavantinske škofije. 1846. Natisn ino papir od Andreja Lajkama naslednikov v Gradci. Vel. osm. str. 236.
- 20 " **Sveto opravilo** za šolarje. Spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda šol. V Celi 1846. Natisnil Janez K. Jeretin. 16° str. 155. — Drugi natis l. 1852 v Gradci. Tisk ino papir od Andreja Lajkama str. 153. L. 1873 izišel je v Mariboru v založbi Frid. Lajrerja peti natis str. 158. Tisk narodne tiskarne.

und es ist nicht zu wundern, dass der Ruf dieses Werkes bald über die Landesgrenzen sich verbreitete und sogar nach dem fernen Moskau 80 Exemplare auf einmal bestellt wurden, und dass bereits drei Auflagen vergriffen sind.

broj	leto	
21	1846	Angel molitve za pobožne šolarje. V Celi 1846. Natisnil Janez K. Jeretin. 16 ^o str. 128. Drugi natis l. 1847.
22	1847	Drobtince za novo leto 1847. Učitelam ino učencam, starišam ino otrokam v podvučenje ino za kratek čas. II. leto. Na svetlo dal Anton Slomšek nekdanji apat v Celi. Na prodaj ima v Gradci bukvo vez Jož. Majer, v Marburzi Anton Ferline, v Celovci Joan Leon, v Ljubljani Leopold Kremžer, v Celi se dobijo v nemških šolah. Vel. osm. str. 296. Natis ino papir od And. Lajkama naslednikov v Gradci.
23	"	Čujte, čujte, kaj žganje dela! ¹⁹⁾ Prigodba žalostna ino vesela za Slovence. Poslovenil F... Gl... V Celovci 1847. Natisnil ino naprodaj ima Joan Leon. Vel. osm. str. 123.
.	"	Keršansko devištvo , peti natis.
.	"	Angel molitve , drugi natis.
.	1848	Blaže in Nežica , drugi natis.
24	1849	Apostolska Hrana bogoljubnim dušam dana po branji apostolskih listov in drugih bukev svetiga pisma za nedele ino svetke cerkvenega leta. Pervi del. Pisal Anton Slomšek, nekdanji nadfajmošter u Vozenici. V Celovci. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 1849. Vel. osm. I—VIII. ino 240.
25	"	Bog čuje nad pravičnimi. ²⁰⁾ Poleg

¹⁹⁾ Predgovor te knjižice str. 3—5 z naslovom: „Prijatelji pomagajte!“ ima podpis: Vaš znani prijatelj Ljubomir. (t. j. Slomšek. Pis.) Na konci str. 117—123 se nahaja: „Žalostna Pesm“ (gl. ove pesmi str. 72. br. 59.) s polnim podpisom: Slomšek.

²⁰⁾ V Leonovi tiskarni se mi je reklo, da je tudi ova knjižica taistih ena, katerih izdanje je oskerbel Slomšek.

broj	leto	
		Nemškega od Kr. Šmida. V Celovci. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 1849. 8 ^o str. 103.
26	1850	Apostolska Hrana bogoljubnim dušam dana itd. kakor zgoraj br. 24. Drugi del. Pisal Anton Slomšek nekdanji nadfajmošter u Vozenici. V Celovci. Natisnil ino na prodaj ima Janez Leon. 1850. Vel. osm. str. 158.
27	"	Apostolska Hrana itd. kakor zgoraj. Tretji del. V Celovci 1850. Vel. osm. str. 76.
.	1851	Življenja srečen pot, tretji natis.
.	1852	Koroške in Štajerske Pesmi, tretji natis.
.	"	Sveto opravilo za šolarje, drugi natis.
28	"	Oznanilo in opravilo slovesnih molitev zadobiti popolnoma odpustik svetiga leta po naročilu sv. Očeta papeža Pij IX. za lavantinsko škofijo. Celovec Natisnil Jan. Leon. 1852. 8 ^o str. 28.
29	1853	Šola vesela lepega petja za pridno šolsko mladino. ²¹⁾ Celovec 1853. Založilo društvo sv. Mohora. Na prodaj ima Jan. Leon. Vel. osm. I—VII. in str. 55. Pridjani so napevi str. 1—20.
30	"	Djanje Svetnikov Božjih in razlaganje prestavnih praznikov. ²²⁾ Spisali druž-

²¹⁾ Iz te knjižice je vzet „Nagovor“ str. V. Zbirka šteje 50 pesmij, med njimi 40 Slomšekovih.

²²⁾ O tem delu se bere v Kosarjevem nemškem životopisu str. 254 takole: „Ein neues umfangreiches Werk, das er . . . als Bischof seinem Volke gab, war eine für die Bedürfnisse des Landvolkes berechnete „Heiligen-Legende“ (Življenje Svetnikov). Er entwarf selbst den Plan und die Methode der Behandlung, schied sorgfältig solche Legenden aus, welche für Landleute und Handwerker

broj	leto
.	1853
31	„

niki sv. Mohorja, na svetlo dal Anton Slomšek. Pervo pol leta. U Gradcu 1853. Ima na prodaj Jožef Sirola. Natis in papir od Jož. A. Kienreiha. Vel. osm. str. I—VIII. in 736.

Keršansko devištvo, šesti natis. **Perve Mojzesove bukve.** ²³⁾ Pervi ve-

das meiste Interesse und praktische Anwendbarkeit haben konnten; bearbeitete selbst sehr viele Legendes, die ihn auch ohne Namensunterschrift gar schnell als Verfasser verrathen. Noch mehr; das ganze, zwei grosse Bände umfassende Manuscript las er selber durch und revidirte es. Ja sogar die Correctur besorgte er zum grössten Theile selbst, und da ihm dazu keine andere Zeit erübrigte, als die er sich vom Schläfe abbrach, hat er sich eben durch diese Arbeit sein sonst scharfes Auge so geschwächt, dasz er die letzteren Lebensjahre nur noch mittels einer Brille und sogar da noch nur mit Beschwerde zu lesen vermochte.

- ²³⁾ Toliko je gotovo, da bi tudi ti trije zvezki sv. pisma (br. 31, 32, 33.) brez Slomšekovega prizadevanja nikoli ne bili zagledali belega dne. Prim. Kosar A. M. Slom. str. 63. Tam se bere v nekem pismu Slomšekomem l. 1845: „Es wurde nach Ihrem Antrage eine Uebersetzung der hl. Schrift nach Allioli besprochen und beschlossen. Sobald ich meine Schularbeiten vollende, will ich den Plan entwerfen. Schlagen Sie mir nur die Mitarbeiter vor, die Sie als tauglich kennen. Wenn sich die Arbeit auch 3—4 Jahre hinauszieht, so können wir doch durch das Studium der hl. Schrift nur gewinnen.“ V opazki pristavlja vč. g. Kosar: Einem spätern Briefe ist das Namens-Verzeichnis der von ihm vorgeschlagenen Diöcesan-Priester beigelegt, in welchem wir auch den Namen unseres gegenwärtigen hochwürdigsten Fürstbischofs Dr. Jakob Stepischnegg aufgeführt finden, Hochwelcher damals fürstbischöflicher Hofkaplan und Consistorialrath war. Später gieng man von diesem Plane ab, und ein einziger Priester (Placidus Javornik. Pis.) unternahm die Arbeit, welcher er jedoch erlag. Das Deficit der Druckkosten pr. 500 fl. für drei bereits erschienene Hefte bestritt er selbst als groszherziger Mäcenat mit wahrhaft fürstlicher Munificenz. Nach gepflogener Rücksprache mit dem Fürstbischof von Laibach Anton Alois Wolf, übernahm letzterer die Herausgabe der Bibel, von welcher im Jahre 1856 der erste, im Jahre 1863 der letzte Band erschienen ist.

broj	leto	
		zik: Od I—XX poglavja. Natisnil Jož. Blaznik v Ljubljani. 1853. Vel. osm. str. 139.
32	1853	Perve Mojzesove bukve. Drugi vezik: Od XXI—L. poglavja. Natisnil Jožef Blaznik v Ljubljani 1853. str. 240—520.
33	1854	Druge in tretje Mojzesove bukve. Izdalo društvo sv. Mohora. V Celovcu pri Jan. Leonu 1854. str. 76.
34	"	Djanje Svetnikov Božjih itd. kakor zgoraj. Drugo pol leta. U Gradcu 1854. Ima na prodaj Jožef Sirola. Natis in papir od Jož. A. Kienreiha. Vel. osm. str. 813.
.	1857	Blaže in Nežica, tretji natis.
.	1858	Keršansko devištvo, sedmi natis.
.	1859	Življenja srečen pot, četerti natis.
35	1860	Spomin sv. misijona. Natisnil Ed. Janžič v Mariboru 1860. 8 ^o str. 14.
36	"	Sveto opravilo očitne službe božje za lavantinsko škofijo. V Mariboru 1860. Natisnil E. Janžič. Vel. osm. str. 142.
37	?	Kaj delajo sv. Oče Pij IX. ? ²⁴⁾

²⁴⁾ Te knjižice doslej nijsem v roke dobil. V Drobt. I. 1863 str. 182. piše vč. g. Kosar: „Dali so sami natisniti lepih podučljivih knjižic, kakor postavim tisto: „Kaj delajo sv. Oče Pij IX.“ in še druge.“ Katere so te druge? Ravno tam se bere str. 187: „Ali še ne pomnimo kolikokrat so se male bukvice po škofiji delile, ki so jih oni za razne bratovšine spisali, zlasti za družbo sv. križa, ali od detinstva Jezusovega? Vredno bi bilo, tudi te „lepe podučljive knjižice“ in „male bukvice“ vse bolj natančno poznati. Kdor kaj ve, naj nam blagovoljno prijavi!

broj	leto
38	1850
39	1853

b) Šolske bukve.²⁵⁾

38 1850

Mali Blaže²⁶⁾ v prvi šoli.

39 1853

Abecednik za slovenske šole. Na Dunaju v zalogi c. kr. bukvarnice za šole.

²⁵⁾ Neizmerne zasluge pridobil si je Slomšek za povzdigo, da! lahko rečemo: za prerojenje slovenskega šolstva, čegar stanje je bilo pred l. 1850 po nesrečnem nemčevanji poprejšne dobe nepopisljivo žalostno. Primeri, kar se bere o tem v Drobt. l. 1863. str. 192—194 in v Kosarjevem A. M. Sl. str. 249—253. Četiri leta sta si o teh šolskih razmerah dopisovala grof Leo Thun, tadanji minister uka in naš Slomšek. „Iz teh listov zvemo — piše vč. g. Kosar l. c. — da so škof osnovo vsih šolskih knjig napravili, sami več knjig spisali, druge pa najizverstnejšim učiteljem spisati naročili; da so zopet vse spise sami pregledali in popravili. — Tako so bile po versti vse šolske knjige pod njih vodstvom izdelane in od vlade poterjene. Izdelali so dvojno versto šolskih knjig: eno za celo slovenske šole, drugo pa za slovensko-nemške šole na takih krajih, kjer je znanje nemškega jezika otrokom zares koristno ali celo potrebno.“ — Kar zadeva red, v katerem so se te knjige izdale in leto, v katerem je ena in druga prvič izišla, nijsem mogel kaj gotovega izvedeti. L. 1853 sem zgoraj pristavil po tem, kar piše v Drobt. l. 1861. 275. Slomšek sam rekoč: „Deveto leto že novi Abecednik“, malo in veliko „Berilo“, pa „Ponovilo“ za šole na kmetih imamo samo slovenske, pa tudi slovensko-nemške knjige, kakoršnih šola potrebuje.“

Ker se je bati treba, da v kratkem teh zlata vrednih knjig ne bo več lahko dobiti v roke, povzel sem iz slovenskih kratek obseg in ga tej bibliografiji dodal, naj se pozabljenju otme občudovanja vredna modrost in izkušnost Slomšekova v šolskih rečeh, naj še tudi poznejši zarodi izvedó, kako da je bil zavzet za pravo, vsestransko omiko slovenskega naroda nja najblaži sin! — „In einem Ministerial-Rescripte (Kosar A. M. Sl. str. 252) heiszt es: man schätze sich glücklich, in seiner Person einen Mann gefunden zu haben, welcher Beruf, Autorität, Wissenschaft und Erfahrung auf eine solche Weise vereinigt, dass das Unternehmen, um welches es sich zum Besten der Schulkinder handelt, dadurch einem guten Erfolge mit Sicherheit zugeführt wird.“

²⁶⁾ Natančnisih dat o tej knjižici ne vem. Vč. g. Anton

broj

leto

40 1853

Izdanje, katerega pred sebo imam je od l. 1862 in šteje 8° 86 str. Obseg: spoznavanje čerk in vadba branja str. 1—26. Nazorni ali ogledni uk str. 27—29. Petero čutil str. 30—31. Pisne pismena poleg tisnih str. 32—36. I. Spoznavanje Boga, od stvarjenja, prva človeka, Bog za vse skerbi, prvi greh, Kajn in Abel, Jožef pastirček, Helitova hudobna sina, David pastirček. II. Jezus v hlevcu rojen, Jezus v tempeljnu, Jezus otroke ljubi, Jezus za nas umerje. III. Od svetega Duha. Vsega vkup str. 37—54. IV. Kako se imajo pridni učenci obnašati. V. Zaderžanje vpričo Boga. VI. Kako se za zdravje skerbi. VII. Skerb za poštenje str. 54—60. VIII. Od ptic: kos, lisec, šinkovec, senica, škerjanec, škorec, sternad, vrabec, konopljišica, brinovka, slavič, orel. IX. Od rib. X. Od laznin: mravljice, čebele, sviloprejke. XI. Od kač. XII. Od dojnih živali: vol, krava, ovca, konj. XIII. Miloserenost do živali. XIV. Od rastlin: drevje in germovje, zeliša. XV. Od rud. str. 60—74. XVI. Lepe povesti in basni str. 75—86.

Malo berilo ²⁷⁾ za prvošolce. Na Dunaju. V zalogi c. kr. bukvarnice za šole. Izdanje, katerega sem pred sebo imel, je od l. 1854 in šteje 8° str. 160. Obseg: Lepa beseda učenikom in učencom, povaba, vesela šola (pesem), prva skerb, kako se v šolo hodi, pridna Rezika, šolska priprava, kako se v šoli vesti, blagi šolar, kako šolo dokončati in se po šoli vesti, zavidljiva šolarica, kako se lepo bere (vaja ločnic), vse stvari božje halijo Boga (vaja pike), kdo je naučil ptičice peti? (pesem) (vaja prašanja), Otroci! hvalimo Boga (vaja klicaja), oko božje, Bog naš ljubi Oče (s pesmijo Bog za vse skerbi), Bog je največa lepota, kde je ljubi Bog doma? (pesem), stari Bog vedno živi. Lepoglasje pri branju, mladosti najlepši izgled, hoja za Jezusom,

Centrih dekan in nadžupnik v Rogat'ci mi piše, da se je l. 1850 začela v šolah rabiti.

²⁷⁾ Po duhu in pisavi posameznih sestavkov bi sodil jaz, da je cela ta preizverstna knjižica iz Slomšekovega peresa,

broj

leto

41 1853

(pesem), kako se v cerkvi vede, spoštuj očeta in mater, pridni otroci, bogaboječe dete (pesem), hvaležni sin egiptovski Jožef, otrokom desetero zapovedi, kdo so pa naši starši? Kako za poštenje skerbimo, kako se vpričo gospode obnašati, kako se imamo obnašati vpričo ljudi svoje verste, Jezus prijatelj otrok, dobro jutro za otroke, otroka juterna pesem (pesem), moli in delaj, dober večer za otroke, lahko noč (pesem), prazen strah, kako je škode varovati, hudobni živinoder, vesele ptičice. Poduk lepo pisati, vaja pravopisa in naglopisa, kaj bo iz šolarjev? skerb za časno in večno srečo, skerb za bližnega, zapuščena sirotica (pesem), kako se s koristjo bere, zlata svatba, zdravo telo najboljšo blago, kako pošteno dobre volje biti, zlata mera v živežu in v počitku, desetero nevaršin za mlade ljudi, sedem varhov ljubega zdravja, naj dražje blago, zlati čas (pesem), zadovoljnost je polovica življenja, trojni smeh v poslednjo uro, troji prijatelji, slovenski pregovori.

Veliko berilo in Pogovorilo za vajo učencev drugega odreda. V Beču. 1855. Troškom c. kr. prodavnice šolskih knjig. Izdanje leta 1855 šteje 8° 267 str. Obseg: Juterno sonce, modrost (pesem), Sv. Lovrenc Justinian in njegova nevesta. I. Spoznava sveta. str. 6—40. Popis zemlje sploh, popis Evrope, naša draga domovina, zunanje države v Evropi, popis ostalih delov sveta; popotnikova pesem, Kristof Kolon in novi svet, popis morja, popotnika. II. Spoznava prirode. str. 41—194. Priroda in stvari, človeško truplo, ozir na človeško telo, človeški udi se spuntajo, kako za zdravje trupla skerbeti, Jaka zidar, prislovice; človeška duša, kako se za dušo skerbi, česa dušo varovati, duše lepota, slava, imenitnost človeka, življenje (pesem), prislovice; čudo živalstva, doživne živali, na dalje od doživk, kraljeva zverina; ptice, sraka in pavovo perje, povodne ptice, vrabeljni in kos; golaznice, ribe, žužki, ali mergolinci, pajek in muha, červi, ozir na živalstvo, hodimo v šolo; spoznava rastlin, drevje, sadjoreja, germovje, tern in vinska terta, zelenjad, žito in trava, strupne zeliša, gobe in mah, ozir na rastlinstvo; prazen klas (pesem); spoznava rudstva, rudnine,

broj

leto

42 1853

ozir na rudstvo (s pesmijo: kladvo in železo), smerten strup na mizi, čudni magnet. Sv. Avgustin in mladenič. III. Naravoslovje str. 195—221. naravoslovje sploh, zrak ali podnebna sapa, ogenj in luč, kako ognja varovati, kaj je storiti kedar gori; voda, ozir na pozemeljsko stvarjenstvo. IV. Spoznava svetlega neba str. 222—235: zvezdoslovje, zvezdje (pesem), koledar ali pratka. V. Spoznava človeškega društva str. 237—263.: kmetijstvo, rokodelstvo, vojaštvo, Špartanka (pesem), gospostvo, nezadovoljni podložnik, pravilo zadovoljnosti, hvaležni učenci.

Ponovilo ²⁸⁾ potrebnih naukov za nedelske šole na kmetih. U Beču l. 1854. Troškom c. kr. administracije za razprodaj šolskih knjig, v Janezovih ulicah. 8° str. I—IV. in 742.

Obseg: I. Dogodivščina svete vere. str. 1—206. Spisal g. Franc Ks. Kosar. Razdeljena je v šest dob: od Adama do Mozesa, od Mozesa do Kristusovega rojstva, od Kr. r. do Konstantina velikega, od Konšt. vel. do Karola velikega,

²⁸⁾ Predgovor str. I—IV. z naslovom: „Opomemba“ ima polni podpis: Slomšek. V Kosarjevem A. M. Sl. str. 251 se bere, kar je Slomšek sam pisal o tem delu: „Es war mein Bemühen, die besten Kräfte meiner Umgebung zur Abfassung dieses Lehrbuches zu gewinnen, denselben den Stoff, wie auch die Form anzuzeigen, die gelieferten Aufsätze mit Aufmerksamkeit durchzusehen und auszuscheiden. Demnach dürfte dieses **Ponovilo** nicht nur eine Wiederholung des Schulunterrichtes in einem für das vorgerücktere Alter passenden Maszstabe, sondern auch ein brauchbares Hausbuch für die der Schule entwachsene Jugend mit einer entschiedenen Richtung auf das praktische Leben werden.“ — Preč. G. Mat. Majar imenuje to knjigo pravo „enciklopedijo za slovensko ljudstvo.“

V poznejših izdavanjih, razdelila se je cela knjiga v tri manjše. Pervi del: Zgodovina sv. vere Str. I—VI. in 183. Drugi del: Navod nabožnega življenja in lepega zadržanja. Spisovanje listov. Str. 158. Tretji del: Vodba modrega kmetovanja. Vinoreja. Str. 185. — „Zemljepis str. 656—716 in „Ljubezen domovine“ str. 717—737 se pa v tem izdanju ne nahaja!

broj

leto

od Kar. v. do cerkvene ločitve v zahodu, od ločitve do današnjih dni. II. Navod pobožnega življenja in lepega zaderžanja. str. 207—314. Poleg Galura Bernarda knezoškofa Briksenskega posnel Felician Globočnik. Obsega: od dolžnosti Boga ljubiti in častiti, od človeka in človeškega rodu, potrebne pomoči k lepemu zaderžanju do ljudi, od zaderžanja ljudi, ki morajo skupej živeti, od zaderžanja zunej hiše ali doma, od zaderžanja v mnogoterih okolišinah in do mnogoterih ljudi, od zaderžanja do neumne živine. III. Spisovanje listov. str. 315—373. Spisal g. Matija Majar. Kaj se ima v liste pisati? kako liste spisovati, kaka mora biti zunanja oblika listov, kako spisovati javne pisma in listine, vadba v spisovanju javnih pisem in listin. IV. Številoslovje str. 373—423. Pisatelj nij imenovan. Čveterere rajtbe drobževe, primere in ravnomerine, prosta tristavka; verižni račun, izrajtba obresti, družtviski račun, izrajtba zmesi, izrajtba dobička in zgube, mere. V. Vodba modrega kmetovanja po Koroškem, Krainskem in Štajarskem str. 424—606. Spisal Peter Musi, nadučitelj v Šoštanju. Od kmetijskega pohištva, od različnih persti, od rahlanja persti, od gnoja, od rastlin, od pomnoženja rastlin, od sadjoreje sploh, od izrejanja sadnih drevesic, od požlahnenja sadnih dreves s ceplenjem, od presajanja žlahnih devesc, od oskerbovanja dreves v sadnem vertu, od raznih bolezni sadnega drevja in njih zdravil, od drevju škodljivih žival, kako se pridelano sadje v prid obrača, od murv, od gojzdov, goš ali šum; od vertov, od polja, od setve in žit, od krompirja, repe, kolorabe in pese, od predivnastih rastlin, od travnikov; od živinoreje, od drobnice, od konjoreje, od svinjoreje, od kuretine, od sviloprejk; domače zdravila za živino; čbelarstvo. VI. Vinoreja. Str. 607—655. Spisal g. Anton Koderman, učitelj v Celji. Domovina vinoreje, od zemljiša, od gnojenja vinogradov, od tertne, od tertnih plemen, lastnosti dobrega vina, po Štajarskem znane in čislane tertne, imenitnejše tertne plemena po Primorskem in Laškem, od tertnega sajenja, od tertnega reza, od grobenčanja, od cepljenja tert, od tertnega samolastnega zablatenja, od vinograške kopi, od tertne vezi, od tergatve. VII. Zemljopis. Str. 656—716.

broj	leto

43	1852

Spisal Jožef Drobnič. Spoznava sveta, suha zemlja, voda in morje, obrazi in mera zemlje, zrak, podnebje ali pojas, ljudje in narodi zemlje; Azia, Afrika. Europa, austriansko cesarstvo, Amerika, Australia. VIII. Ljubezen domovine.²⁹⁾ Str. 717—737. Spoštuj cesarja, spoštuj gosposko, skerbi za domovino, brani svojo domovino, bodi pravi domorodec, verli domoljub.

Nemška slovnica ³⁰⁾ za slovenske šole. Na Dunaju, 1852. V zalogi c. kr. bukvarnice za šole, pri sv. Ani v Janezovih ulicah. 8° str. 123.

44	?

Mali Katekizem ³¹⁾ za prvošolce. Na Dunaju. V c. kr. založbi šolskih bukev. 1873. 8° str. 44.

²⁹⁾ Ker je pri inih oddelkih povsod—razve številoslovja—pisatelj imenovan, tukaj pa ni, ne dvomim, da so leti sestavki popolnoma Slomšekovo delo; to poterjuje tudi njih duh in pisava.

³⁰⁾ Prim. Kosar A. M. Sl. str. 251: „Er selbst schrieb für diese gemischten Schulen eine vergleichende slovensisch-deutsche Grammatik.“ — Natis l. 1852, katerega sem v rokah imel, je menda prvi. Kratek uvod pisateljev pred začetkom slovnice se glasi: „Nemška slovnica uči nemški jezik prav govoriti in prav pisati. Nemška slovnica ima tedaj dva dela: Nauk nemški jezik prav govoriti in nauk nemški jezik prav pisati. Prvi del, kateri uči nemški jezik prav govoriti, mora učiti, kako se besede spremenjujejo: razlikovanje besed (Wortforschung) in kako se med seboj vežejo, da se razume, kar se govori: vezanje, besed (Wortfügung). Nauk nemški jezik prav pisati se imenuje pravopis.“

Med slovenskimi knjigami poprejšne šolske dobe našel sem še neko drugo slovnico z naslovom; „Praktična slovensko-nemška Grammatika.“ I. Del. Za II. in III. odred slovensko-nemških šol v c. kr. avstrijskih deželah. Na Dunaju. V c. kr. založbi šolskih bukev. 1858. 8° str. 227; vendar ne vem, ali je imel Slomšek kaj upliva pri spisovanju in izdavanju te knjige ali ne. Tudi malemu berilu za slovensko-nemško šole (br. 45.) je pridjana kratka slovnica; „Vaja slovensko in nemško besedo prav govoriti in pisati.“ Str. 176—235.

³¹⁾ Ta katekizem se sploh imenuje Slomščekov. V Kosarjevem A. M. Sl, str. 253 se bere . . . „in einer Einlage an das

broj	leto	
45	?	Malo berilo ³²⁾ za slovensko-nemške šole. 8 ^o str. 239. (s slovenskim in nemškim tekstom).
46	?	Veliko Berilo za slovensko-nemške šole. 8 ^o str. 445. (s slovenskim in nemškim tekstom).
47	?	Abecednik za slovensko-nemške šole. 8 ^o str. 103. (s slovenskim in nemškim tekstom). ³³⁾

Unt.-Ministerium vom 15. Juni 1852 lesen wir: „dasz die Religionslehre nicht als Mittel zum Sprachstudium, wie es leider nur zu häufig bisher geschah, zu miszbrauchen sei, sondern die Schulchristenlehren in jener Sprache zu behandeln seien, in der die Vorträge in der Kirche zu geschehen pflegen; es erscheine sonach eine Wiederauflage der bisher üblichen slovenisch-deutschen Katechismen ganz überflüssig, „für die Verfassung slovenischer Katechismen aber werde er Sorge tragen.“
Kedaj je ta „mali katekizem“ prvič izišel mi ni znano; katere druge katekizme je še oskerbel Slomšek tudi ne vem.

³²⁾ V katerem letu so te slovensko-nemške šolske knjige (br. 45, 46, 47,) prvič izišle, ne morem gotovo povedati. Menda l. 1854, ali 1855? Zaderžaj je deloma jako različen od poprej naštetih celo slovenskih.

³³⁾ V nekem pismu l. 1845 piše Slomšek: „Ich beschäftige mich derzeit mit einem zweiten Theile des Navod (Anleitung) für eine obere Abtheilung der slovenischen Elementar-Sonntagschüler. Mein Plan ist etwas zu weit angelegt, deszwegen die Vollendung erst in einigen Monaten, wenn Gott will . . .“ Gl. Kosar A. M. Sl. str. 49. Meni o prvem in drugem delu tega „Navoda“ nij nič znano.

B. Slomšekovi spisi. ³⁴⁾

V Drobotnicah I. 1848: ³⁵⁾ Sedem šol kerš. nauka za otroke str. 15—53. Valentin Stanič str. 81—91. Joan Pavl Ješenak str. 92—102. Pridi k nam tvoje kraljestvo 144—145. Kdor usmiljenje skaže, usmiljenje najde 153—170. Umiljene sestre sv. Vincenca Pavla 171—179. Ternoljca in vinska terta 204. Kozel in zvonec 204—205. Brodnik in popotnik 205. Skerbna mati v saboto večer 209—212. Šiba novo mašo poje 213—214. Petero smernih nevarnosti deviške sramožljivosti 214—218. Otroci na paši brez pastirja 217—222. Mnogo pesmij. *Vkup nad 100 str.*

Drobt. 1849. Dolžnost svoj jezik spoštovati 3—11. Mihael Zagajšek 91—99. Križna procesija 103—104. Sveti križ 104—106. Posledna pesem 107—108. Smerti se ne boji, kdor v gnadi božji živi 109. Štiri sestre 113. Urban ino Janže v Slovenskih goricah 113—115. Jež in lesica 119—120. Bučela ino ovca 120—121. Tvoja nesreča ni nar večja 121. Kovač in šivač 121—122. Belizar 122. Trideset zlatih resnic 182—184.

Vkup okoli 40 str.

³⁴⁾ Tudi le-ta sestava Slom. spisov nij popolna. V raznih tečajih „Drobotnic“ se še nahaja precej takih člankov, o katerih ne vem, dali niso morebiti tudi Slomšekovi; sprejel sem tu le taiste, o katerih nij dvombe. Prim. Kosar A. M. Sl. str. 59—60.

³⁵⁾ Perva dva letnika „Drobotnic“. 1846 in 1847, katera je Slomšek sam izdal, sta večidel vsa iz njegovega peresa. Pa tudi poznejim tečajem, katerih uredovanje je prepuščal svojim prijateljem, je ostal do konca prvi in največi podpornik. Prim. Kosar l. c. str. 58: „Obschon er als Bischof die Redaction in andere Hände gelegt hat, so ist er doch bis zu seinem Tode die leitende Seele und der eifrigste Mitarbeiter geblieben und die meisten und ausgezeichnetsten Beiträge sind aus seiner Feder geflossen.“

Drobt. 1850. Sv. Miklavž VII—XVI. Pridge osnovane 75—102. Franc Seraf Šmid 105—116. Strah in groza černe vojske na Vogerskim 139—142. Tudi beseda človeka vbije 155. Resnica ljubi lepo obleko 159. Popotniki na sveti 259—160. Ljudi abotno djanje 160—161. Lorber in rožmarin 161—162. Binkoštnice 163. Pravda za klobaso 164. Maček v črnili 165. Šola napuha 210—213.

Vkup nad 35 str.

Drobt. 1851. Oglej, prva zibel sv. kerš. vere za Slovence IX—XVI. Katoliška botrina sv. Leopolda 2—14. Pridge osnovane 66—108. Tomaž Kren 111—118. Besede tolažbe na grobu mašnika Jož. Tavšeln 145—151. Basni in prilike 195—199. Šola srečno starost včakati 205—216. Potrebna rajtenga, kojo malokdo stori 210—212. Vsakdanja rajtenga 212—213. Žganje ino tobak 213—214. Zakaj sv. vera v naših šolah vmira 214—215.

Vkup 115 str.

Drobt. 1852. Solnigrad IX—XV. Pridge osnovane 68—104. Rajni Jurij Japel 121—129. Basni 191—220. Odperto pismo vsem srenjskim poglavarjem 203—210. Šolsko blago 210—213.

Vkup okoli 70 str.

Drobt. 1853. Kerš. beseda o bratovšini sv. Cirila in Metoda IX—XX. Kerš. beseda o blagoslovu pokopališa 26—31. Pridge osnovane 66—104. Leopold Volkmar 107—126. Spoštuj očeta in mater 173—175. Ne vozi ob nedeljah 176—178. Gorska nevesta 194—196. Budalo in turnska ura 197—198. Vode 198—199. Medena pregreha 200. Solnčni mrak 201. Osel pred mostom 202—203. Sedmero otroških kratkočasnic 203—206. Šiba za otroke žlahna reč 221—222. Pričkanje pobožnega mladenča in modrijana 223—224. Šolarsko blago 225—226. Sv. detinstvo Jezusovo 249—265.

Vkup nad 106 str.

Drobt. 1854. Pridge osnovane 58—94. Štefan Reih 112—121. Kostena miza 156—158. Zlata

kapljica za slabo glavo 223—225. Mlad berač star tat 225—229. Bog otroke varje 229—230. Častilakote gerda šola 230—1. Šolarsko blago. 231.

Vkup nad 56 str.

Drobt. 1855. Izveličana Linhard XI—XIII. Sveta meša 3—30. Pridige osnovane 31—105. Francišk Ks. Lušin 109—120. Presv. ime Marije, avstrijanske pomočnice 180—4. Srečen ni, kdor Marije ne časti 184. Nedeljo posvečuj 185. Resničen senj 199—200. Savica 200—1.

Vkup nad 122 str.

Drobt. 1856. Pridige osnovane 56—84. Tomaž Koren 87—108. Stari časi, zlati časi 181—2. Mala basaga šolskega blaga 221—4.

Vkup 53 str.

Drobt. 1857. Sedem žalost Marije 3—86. Andrej Reja 123—151. Ječmen in zberljiva družina 209—210. Jurko in božji stol 221—2. Deset dobrih svetov za šolsko blago 235—6. Najboljša rajtenga 236—7. Cerkveno petje nekdanjo in sedajno na Štajarskem 293—300 *Vkup okoli 122 str.*

Drobt. 1858. Oznanilo sv. časov in praznikov cerkvenega leta 1—24. Jožef grof Radecki 108—139.

Vkup 54 str.

Drobt. 1859—60. Lepa beseda vsem prijatlom Drobtinc 3—4. Misijonski poduk za razne stanove 20—56. Oče Ožbalt Ravš 85—93. Sveti križ v šoli 189—190.

Vkup 35 str.

Drobt. 1861. Selitev sedeža lavantinskega škofijstva v Marburg VII—XVI. Zlato ravnilo kerš. življenja 3—11. Kerš. beseda za družbo sv. dedinstva Jezusovega 35—45. Kerš. beseda za Marijno družbo misjonom pomagati v srednji Afriki 76—86. Poldrugí den na Mislinskih fužinah 119—131. Franc Ipavíc, izgled kerš. zdravnika 131—152. Pes in mačka 259—62. Ovčar in njegov pes 270. Kratko vodilo za malo in veliko berilo 275—287.

Vkup 86 str.

Drobt. 1862. Vaje cerkvene zgovornosti 3—46. Poduk za berače 47—55. Ogovor Slovencev 56—58. Graja nemškutarjev 59—65. Milo zdihovanje po miru 66—68. Slava rajnim rodoljubom in utemeljiteljem našega slovstva 71—79. Otokar V. štajarski mejni grof, ustanovnik žečkega samostana kartuzianskega na Slovenskem 79—95. Franc Čepe, dekan Jareninski 95—125. Šen-Petrovo 1861, 181—6. Solnce in veter 207—8. Zlata svatovšina 215—226. *Vkup 132 str.*

Drobt. 1863.³⁶⁾ Opomin (uvod k sledečim pridigam, pis.) 3—6. Nebeško veselje v osmih pridigah popisano 7—130.

Drobt. 1864. Kerš. beseda o pozdravljenji častitih bratov misjonarjev pri sv. Jožefu v Celji 1852. str. 46—56. Nagovor o povzdigi častnega korarja Glazar Marka 1859 str. 56—64. Trojne zornice Marije, prečiste Device, pridiga v cerkvi sv. Alojzija v Mariboru leta 1861 str. 65—71. Škofovska obiskava 71—79. Slovo starega škofa od svojih ovčie 79—84. *Vkup 37 str.*

Drobt. 1865.—66. Misijonski govori 2—104. *Vkup 102 str.*

Drobt. 1869.³⁷⁾ 1. Nastopni govor pri slovesnem vmestenji 1846 str. 33—45. 2. Slovesni ogovor pri posvečevanji vzvišenega gospoda dr. Valentina Wiery str. 45—55. 3. Pridiga ob času vojske l. 1859. str. 56—66. 4. Kerš. beseda na ponovljenje stare nadžupnijske cerkve v Vozenici l. 1860 str. 66—73. 5. Pridiga ob godu sv. Maksimilijana l. 1860. str. 73—85. 6. Testament starega leta 1861. str. 85—91. 7. Pridiga pri novi meši č. g. Matija Paprej l. 1832 str. 91—110.

³⁶⁾ Nasledni spisi objavili so se po smerti Slomšekovi.

³⁷⁾ Broj 1. 2. 6. in 9. je poslovenil veleč. g. kanonik Kosar iz Slomšekove nemške zapuščine. Prim. Drobt. 1869. str. IV. 33 itd.

8. Beseda pri pogrebu vis. č. g. Jožefa Batističa, dekana na Laškem l. 1846 str. 11—116. 9 Beseda na grobu mojega očetovskega prijatelja in odgojitelja Jakoba Pražnikar l. 1842 str. 116—120. ³⁸⁾ *Vkup 86 str.*

³⁸⁾ Po tem kar piše g. Kosar v A. M. Sl. je slavni pokojnik marljivo dopisoval tudi v „Zgodnjo Danico“, v „Theologische Zeitschrift“, in v „Zeit und Ewigkeit“ v Ljubljani. Str. 256 l. c. se bere: „An allen dreien theilte er sich als eifriger Mitarbeiter. Seine slovenischen Aufsätze waren mit der Chiffre „Miroľjub“ (der Friedliebende), die deutschen aber mit der Chiffre „der Aufmerksame“ gezeichnet.“ — Tudi str. 275 istega životopisa se bere: „Aufmerksam notirte er (govor je o razvoju bratovščine sv. Cirila in Metoda, pis.) das Jahr hindurch alle Daten aus den Zeitungen, die über Bekehrungen der Schismatiker berichten, um alljährlich bei der Wiederkehr des Festes dieser Apostel den Mitgliedern über den Stand des Vereines und den Erfolg seiner Gebete in der „Zgodnja Danica“ Bericht zu erstatten, dessen Bearbeitung für eine deutsche Zeitung er allezeit besorgen liesz.“ — In v nekem pastirskem listu do svojega duhovenstva dne 8. sept. 1849 pravi med drugim Slomšek: „Mich über die Vortheile und über den Erfolg dieser Vereine (der katholischen, pis.) näher auszusprechen halte ich für überflüssig, nachdem das Wesen derselben mit allen Bedenklichkeiten in den Tagesblättern genug besprochen wurde. (Siehe das Laibacher Wochenblatt Zeit und Ewigkeit d. J. Nr. 35. 36. „Zgodnja Danica“ Nr. 11. 15. 18.)“ Iz teh besed bi človek skoraj da sodil, da se Slomšek sklicuje na svoje lastne razprave v imenovanih listih. Jaz dotičnih tečajev teh časnikov nijman pri roki, toraj za zdaj nič natančnejšega poročati ne morem.

Konečno naj se še omeni, da so tudi Slomšekovi mnogobrojni pastirski listi pravi slovstveni biseri, ki so v svojem času pridobili si splošno občudovanje.

KAZALO.

	Stran		Stran
Nagovor	V	Beseda urednikova	XI
Pesmij sladki glas	VII	Slovenska gerlica	1
Životopisne čertice	IX	1. Iskrenim Slovencem	2

I. Pesmi veselih otrok.

2. Ljubim materam	4	21. V torek po šoli. Sveta čednost	24
3. Mati pri zibeli	5	22. V sredo pred šolo. Šterta božja zapoved	24
4. Dobro jutro	6	23. V sredo po šoli. Mlado drevce	25
5. Angel varih	7	24. V četrtek pred šolo. Veselo serce	26
6. Kde sem doma?	8	25. V četrtek po šoli. Lenuhi potepuhi	27
7. Nebeške bukvice	9	26. V petek pred šolo. Sveta modrost	27
8. Kdo je naučil	10	27. V petek po šoli. Časa tek	28
9. Kde je ljubi Bog doma? Perva	11	28. V soboto pred šolo. Vesela pridnost	29
10. Kde je ljubi Bog doma? Druga	12	29. V soboto po šoli. Hvala bod' Bogu	30
11. Bog za vse skerbi	13	30. Kratka pred šolo	30
12. Pridno dete	14	31. Kratka po šoli	31
13. Glasni zvonček naše vesti	16	32. Pesem pred očitno skušnjo	31
14. Rožice po zimi	18	33. Pesem po končani skušnji	32
15. Božič	19	34. Dva potepena šolarja	33
16. Najbolje vince za otroke	20	35. Zapuščena sirotica	35
17. Jagode in otroci	21	36. Previdnost božja	37
18. V ponedeljek pred šolo. Veselo jutro	22	37. Lehko noč	39
19. V ponedeljek po šoli. Lepa zahvala	22		
20. V torek pred šolo. Vesela šola	23		

II. Pesmi za kratek čas.

38. Juternica	43	50. Zvezde	59
39. Dobro jutro	44	51. Nočni čuvaj	60
40. Juterno solnce	47	52. Veselja dom	60
41. Večerno solnce	48	53. Tri najlepše rožice	61
42. Solnce se ozira	49	54. Predica	62
43. Večernica	49	55. Sv. zakon	63
44. Sv. sobote večer	51	56. Zgubljeni sin	65
45. Praznik za delavnikom	52	57. Boštjan goljfan	67
46. Dober večer	53	58. Petero zastavic	70
47. Hladni večer	55	59. Žalostna pesem	72
48. Lehko noč	56	60. Sedanji svet	75
49. Luna	58	61. Gorski zvon	76

III. Poštene zdravice.

	Stran		Stran
62. Zdravica Slovencev	79	67. Napitnica	84
63. Vinska terta	80	68. Šentjanževa	85
64. Veseli hribček	81	69. Vino ino voda	86
65. Urbanova	82	70. Dobra volja	88
66. Gorica	83	71. Poslednja veselica	89

IV. Basni in prilike.

72. Železo in kladvo	93	79. Violica	98
73. Mlado jagnje	93	80. Potonka	100
74. Gos in labud	94	81. Anca in piščeta	101
75. Tulipa in violica	95	82. Mravlje	102
76. Rožice in valovi	96	83. Stara mara	103
77. Senica	97	84. Kovač in kopač	104
78. Prederzna ptičica	98		

V. Različne pesmi.

85. Bog ohrani nam cesarja	107	92. Hudo vreme	119
86. Popotnica vojaška	108	93. Zvonov pesem	127
87. Vodniku	109	94. Trideset zlatih resnic	139
88. Slovo Andreju	110	95. Tužne solze	143
89. Dober dušni pastir	112	96. Slovo žolcpaškim plani- nam	145
90. Novoletnica	114		
91. Čas	117		

VI. Pobožne pesmi.

97. Hvaljen bodi Jezus Kri- stus. Perva	149	117. Veselica nedolžnega mla- denča	196
98. Hvaljen bodi Jezus Kri- stus. Druga	150	118. Kerščanskega mladenča želje	197
99. Sveti misijon	153	119. Greh ni smeh	200
100. Misijonski križ	155	120. Vmerljivost	202
101. Pohvala sv. križa	156	121. Opomin k pokori	203
102. Pesem pri novi meši	157	122. Poslednja popotnica	206
103. Pesem pri drugi novi meši	160	123. Pogrebna pesem	209
104. K pridigi	162	124. Počitnica mertvih	210
105. Po pridigi	163	125. Psalm 129	211
106. Pesem obhajilna	164	126. Priporočnica	212
107. Pesem k sv. obhajilu	169	127. Veselica mertvih	213
108. Po sv. obhajilu	170	128. Rajnega slovo	214
109. Pri procesiji na Telovo	171	129. Tolažnica	216
110. Češčena si Marija	177	130. Slovo mertvim	217
111. Marija pribežališče greš- nikov	180	131. Verne duše	218
112. Deviški stan	182	132. Nebesa	219
113. Pesem neveste Jezusove	184	Opazke	221
114. Štirideset naukov za ker- šanske device	187	133. Mož beseda	225
115. Mladenčev tovaršija	193	134. Zlati čas	225
116. Slaba tovaršija	195	135. Tolažba v terpljenji	228
		Dodatek. Kos bibliografije Slomšekovih del in spisov	229